

16-06-2009	(असुधारित प्रत / प्रसिद्धीसाठी नाही)	A
PFK/		10:00
16-06-2009	(असुधारित प्रत / प्रसिद्धीसाठी नाही)	A-1
PFK/ MAP/ SBT/		10:00

(सभापतीस्थानी माननीय उपसभापती)

पृ.शी.: राज्यात सिंचन अनुशेष असूनही तो संपुष्टात आल्याचे वस्तुस्थितीशी विसंगत विधान करणे

मु.शी.: राज्यात सिंचन अनुशेष असूनही तो संपुष्टात आल्याचे वस्तुस्थितीशी विसंगत विधान करणे या विषयावर सर्वश्री पांडुरंग फुंडकर, दिवाकर रावते, प्रा.बी.टी.देशमुख, सर्वश्री नितीन गडकरी, कपिल पाटील, गोपीकिसन बाजोरिया, केशवराव मानकर, वि.प.स. यांनी उपस्थित केलेली अल्पकालीन चर्चा

उपसभापती : या अल्पकालीन चर्चेसंबंधी औपचारिक प्रस्ताव मांडता येणार नाही. या चर्चेसाठी मी 11.15 वाजेपर्यंत माननीय मंत्री महोदयांच्या उत्तरासह वेळ दिलेला आहे. त्या वेळेत ही चर्चा पूर्ण करावयाची आहे. सूचना देणारे सन्माननीय सदस्य प्रा. बी.टी. देशमुख आपली सूचना मांडतील व भाषण करतील.

प्रा.बी.टी.देशमुख (अमरावती विभाग पदवीधर) : सभापती महोदय, मी नियम 97 अन्वये आपल्या अनुमतीने पुढील विषयावर अल्पकालीन चर्चा उपस्थित करतो :-

"वित्तमंत्र्यांनी राज्याचा सन 2009-2010 या वर्षाचा अतिरिक्त अर्थसंकल्प सादर करतांना "सिंचन क्षेत्राचा अनुशेष संपुष्टात आल्याचे वस्तुस्थितीशी विसंगत विधान करणे, राज्यातून निवडून गेलेल्या केंद्रातील मंत्री महोदयांनी देखील यापूर्वी अनेकदा अशाप्रकारे विधाने केलेली असणे, अनुशेष व निर्देशांक समितीने माहे जून, 1994 च्या स्तरावर काढलेला राज्याचा 1653 हजार हेक्टरचा सिंचनाचा अनुशेष कमी झाला नसून तो जून, 2007 च्या सरासरीवर मोठ्या प्रमाणात वाढला असून, तो 1869 हजार हेक्टर झाल्याचे दर्शविण्यात आलेले असणे, याच अहवालात अमरावती विभागातील सर्व जिल्हे, नागपूर विभागातील दोन जिल्हे वगळता सर्व जिल्हे, मराठवाड्यातील एक जिल्हा वगळता सर्व जिल्हे आणि कोकण विभागातील एक जिल्हा वगळता सर्व जिल्ह्यातील अनुशेष मोठ्या प्रमाणात वाढलेला असून वस्तुस्थितीशी विसंगत असणे, राज्यातील सिंचन क्षेत्राचा संपूर्ण अनुशेष संपुष्टात आल्याचे शासनाने जाहीर करणे, त्यामुळे अनुशेषग्रस्त भागासाठी शासनाने करावयाची उपाययोजना विचारात घेण्यात यावी"

PFK/ MAP/ SBT/

श्री. नितीन गडकरी : सभापती महोदय, अधिवेशनाच्या शेवटच्या दिवशी सर्व विषय एकत्र येतात. ही महत्वाची चर्चा आहे.....

उपसभापती: ही चर्चा आयत्या वेळी आलेली आहे.....

श्री. पांडुरंग फुंडकर : सभापती महोदय, मागच्या आठवड्यातच ही चर्चा आम्ही मागितली होती व त्यावेळी माननीय सभापतींनी मान्यही केले होते. एक आठवडा उलटून गेला तरी देखील ही चर्चा सभागृहात चर्चेसाठी आणली नाही. आज शेवटच्या दिवशी चर्चेला आणली म्हणून त्यावर अशा प्रकारे बंधन घालणे योग्य नाही.

श्री. दिवाकर रावते : महोदय, अजून चर्चाही सुरु झाली नाही आणि सुरुवातीलाच आपण निर्बंध घालत आहात. ही चर्चा केवळ 10 दिवसांपूर्वीच मागितली नाही तर पाच वेळा मी माननीय सभापतींकडे गेलो आणि सन्माननीय विरोधी पक्षनेते श्री. पांडुरंग फुंडकर हे सुध्दा चार वेळा जाऊन माननीय सभापतींना विनंती केली होती. तरी देखील शेवटच्या दिवशी ही चर्चा सभागृहात आणली. आम्हाला सभागृह बंद पाडायचे नाही, खालच्या सभागृहात मात्र अशाच प्रकारे विधेयकांवर चर्चा होत नाही आणि झाली असली तरी ती आम्हाला समजत नाही. म्हणून आज रात्री 1.00 वाजेपर्यंत सभागृहाची बैठक सुरु राहिली तरी आमची हरकत नाही परंतु चर्चेसाठी अशा प्रकारे बंधन घालू नये अथवा कोणतीही कॉम्प्रमाईज करून चालणार नाही. तसेच आजच्या यादीत जी विधेयके दाखविली आहेत ती देखील आयत्या वेळेस आणलेली आहेत. वास्तविक विधेयके सन्माननीय सदस्यांना सात दिवस अगोदर पाठविली पाहिजेत, जेणेकरून त्यावर सदस्यांना सुधारणा देता येतात. परंतु आजच ती दाखविण्यात आल्याने आम्हाला त्याबाबत कुठलीही चर्चा करणे किंवा सुधारणा देता येणार नाहीत. विधिमंडळाचे कामकाज नियमबाह्य चालले असे मी म्हणणार नाही परंतु नियमाला धरून चालत असेल तर राज्याच्या राजनितीवर सखोल परिणाम करणाऱ्या ज्या गोष्टी आहेत त्यांच्यासाठी सभागृहातच वाव असतो.

श्री. नितीन गडकरी : महोदय, आम्हाला तरी आपल्याकडून संरक्षण पाहिजे. आपली ही जबाबदारी आहे, कारण आपण या सभागृहाचे कस्टोडियन आहात. या सभागृहात आठ दिवसांपूर्वी अशा महत्वाच्या विषयाच्या संदर्भात चर्चा घेण्याचे कबूल करून देखील शेवटच्यादिवशी चर्चा आणली जाते. अशा प्रकारे शेवटच्या दिवशी चर्चा आल्यानंतर सत्तारूढ पक्षाने सभागृहाची बैठक

PFK/ MAP/ SBT/

श्री. नितीन गडकरी

लवकर गुंडाळण्याचा प्रयत्न करायचा आणि झाले झाले, संपवा असे होऊ नये म्हणून विदर्भ, मराठवाडा आणि उत्तर महाराष्ट्राच्या विकासासंबंधीची ही चर्चा आहे. अर्थसंकल्पात चुकीच्या पध्दतीने सांगण्यात आले की, अनुशेष संपुष्टात आलेला आहे. म्हणून आम्ही आज ऐकून घेणार नाही, ही लोकशाही आहे आणि लोकशाहीत जर अशा प्रकारे कामकाज चालणार असेल तर कसे चालेल ? शेवटच्या दिवशी सर्व विषय मिसळसारखे एकत्र करायचे आणि झाले आता संपवा म्हणून गुंडाळायचे यामुळे एक दिवस लोकांचा लोकशाहीवरील विश्वास उडून जाईल.

यानंतर श्री. जुन्नरे

श्री. अजित पवार (जलसंपदा मंत्री) : सभापती महोदय, सन्माननीय सदस्य सर्वश्री.दिवाकर रावते, नितीन गडकरी तसेच सन्माननीय सदस्य प्रा. बी.टी.देशमुख यांनी नियम 97 अन्वये चर्चा येथे उपस्थित केलेली आहे. कामकाज पत्रिकेत सुध्दा या चर्चेसाठी 10 ते 11.15 असाच वेळ दाखविलेला आहे. जलसंपदा खात्याचा मंत्री या नात्याने सव्वातासात दोन्ही बाजूच्या सन्माननीय सदस्यांनी उपस्थित केलेल्या मुद्यांना उत्तर मी देणार आहे तसेच सन्माननी वित्त मंत्री सुध्दा याला उत्तर देणार आहेत. दोन्ही बाजूच्या सन्माननीय सदस्यांच्या मुद्यांना दोन मंत्र्यांसह सव्वातासात ही चर्चा पूर्ण होईल ही अशक्य गोष्ट आहे. या चर्चेसाठी आपल्याला जो काही वेळ द्यावयाचा आहे तो द्यावा परंतु दोन्ही बाजूच्या सन्माननीय सदस्यांनी आपापली मते मांडल्यानंतर आम्हाला सुध्दा यावर आमचे मत सांगण्यासाठी पुरेसा वेळ दिला पाहिजे अशी माझी आपल्याला विनंती आहे.

प्रा. बी.टी.देशमुख : सभापती महोदय, या प्रश्नावर चर्चा उपस्थित करित असतांना मला एक गोष्ट सुरुवातीला सांगितले पाहिजे की, या चर्चेची आधारभूत वस्तुस्थिती दर्शविणारे घटक कोठे उपलब्ध आहेत यासंदर्भात आपल्याला एक दोन मिनिटात माहिती देऊ इच्छितो. महाराष्ट्राची वाटचाल सुरु झाल्यानंतर सन 1980 च्या दरम्यान या असमतोलाच्या झळा बसावयास लागल्या त्यावेळेला दोन्ही सभागृहात 1980,1981,1982 आणि 1983 मध्ये मोठी चर्चा झाली होती. त्यावेळेला शासनाने दांडेकर समिती नेमली होती. सिंचनाच्या संदर्भातील पहिली अधिकृत आकडेवारी दांडेकर समितीच्या अहवालातून उपलब्ध झाली. त्यानंतर जून 1994 च्या स्तरावर दुसरी समिती महाराष्ट्राच्या माननीय राज्यपाल महोदयांनी नेमली. घटनेच्या 371(2) अन्वये त्यांना अधिकार 9 मार्च, 1994 च्या राष्ट्रपतींच्या आदेशान्वये प्राप्त झाले होते त्याचा वापर करुन त्यांनी जी उपाययोजना वेगवेगळ्या प्रकारची केली त्यातील एक उपाययोजना म्हणजे अनुशेष आणि निर्देशांक समितीची नियुक्ती हा होता. मग या समितीचा अहवाल जून, 1994 ला समोर आला. जून, 1994 च्या लेव्हलवर त्यावेळेस जी स्थिती होती ती मांडलेली आहे. दोन्ही सभागृहाने महाराष्ट्र जलसंपत्ती नियमन प्राधिकरण या नावाचे स्थापन केले. या प्राधिकरणाकडे सन 2005 सालामध्ये विधीमय कर्तव्य म्हणून सोपविण्यात आले. दरवर्षीची अद्यावत स्थिती त्यांनी आपल्या अहवालात समाविष्ट केली पाहिजे अशी विधीमय कायदानेच त्यांच्यावर हे बंधन घालून दिलेले असल्यामुळे महाराष्ट्र जलसंपत्ती नियमन प्राधिकरण वार्षिक अहवाल 2007-08 हा सभागृहाला याच

प्रा. बी.टी.देशमुख

अधिवेशनामध्ये सादर करण्यात आला. या अधिवेशनामध्ये यासंदर्भात जो अहवाल सादर करण्यात आलेला आहे या अहवालामध्ये याबाबतची अधिकृत माहिती देण्यात आलेली आहे. आपल्याला असे दिसून येईल की, या प्राधिकरणाने हा जो अहवाल सादर केला त्यामध्ये तपशीलवार जोडपत्र 5 (1) देण्यात आलेले आहे. या अहवालातील परिच्छेद 11(1) मध्ये त्याची ढोबळ माहिती प्राधिकरणाने दिलेली आहे. अनुशेष असलेल्या जिल्हयांची संख्या 23 झाल्याचे त्यामध्ये नमूद आहे. आकडेवारीच्या 3 टप्प्यावर या चर्चेची बांधणी उभी करण्याचे मी ठरवलेले असून ते तीन टप्पे म्हणजे जून, 1982, जून, 1994 आणि जून, 2007 या तिनही लेव्हलला महाराष्ट्राची सिंचनाच्या संदर्भात जी स्थिती आहे त्या स्थितीचा आपण विचार केला तर माननीय वित्त मंत्र्यांच्या भाषणामध्ये यासंदर्भात जो उल्लेख आलेला आहे तो उल्लेख पूर्णपणे दिशाभूल करणारा उल्लेख आहे.

यानंतर श्री. गायकवाड...

प्राथमिक आरोग्य केंद्र टेंब्रुसोंडा (ता. चिखलदरा)

डॉ. राठोड प्राथमिक आरोग्य केंद्रात अँटी रेबिज व्हॅक्सीन्स उपलब्ध नव्हत्या म्हणून लोकल पर्वेस एन.आर.एच.एम. मधून घेण्याच्या सूचना अति.जि.आ. अधिकारी यांना समितीने दिल्या व नियमित साठा ठेवावा असेही सांगितले.

आदिवासी मुलींची आश्रमशाळा व वसतिगृह, टेंब्रुसोंडा

*मुलींना झोपण्यासाठी पलंग नाहीत, गणवेश मिळाले नव्हते, पंखे नाहीत.

*एका रुमचे छप्पर वादळाने उडाले होते, आजही त्याच स्थितीत आहे.

*जेवण शिल्लक नसल्याने क्वालिटी पाहता आली नाही.

*महिला अधिकाऱ्या नेमलेली नाही, ताबडतोब नेमणूक करण्याच्या सूचना दिल्या.

*धान्य कोठारात निकृष्ट तूर डाळ, पोहयांचा वास येणे, अशा बाबी आढळून आल्याने त्यांचे नमुने तपासणीसाठी घेण्यात आले, रजिस्टरची मागणी केली पण साठा रजिस्टर मुख्याध्यापकांच्या कार्यालयाजवळ असल्याची माहिती दिली म्हणून समितीला अधीक्षकांच्या कार्यालयात साठा रजिस्टरची पाहणी करण्यासाठी जावे लागले, म्हणून अधीक्षकांना ताकीद देऊन साठा रजिस्टर कोठारातच ठेवण्याच्या सूचना देण्यात याव्यात असे निदेश प्रकल्प अधिकारी श्री. रमेशकुमार यांना दिले.

*पिण्याचे पाणी साठविण्याच्या टाकीची पाहणी केली असता त्याचा वापर होत नाही तसेच त्यात बरीच घाण पडल्याचे आढळून आले, याबाबत संबंधित उप अभियंता हे उचित स्पष्टीकरण करू शकले नाहीत.

*या वसतिगृहाच्या आवारात बहुदेशीय सभागृहाचे बांधकाम खाजगी ठेकेदारामार्फत सुरू असून माती मिश्रीत वाळू, सिमेंटचे प्रमाण कमी अशा अनेक त्रुटी आढळून आल्याने कार्यकारी अभियंता यांनी सर्व कागदपत्रे घेऊन उद्याच्या अमरावती येथील बैठकीस उपस्थित राहण्याच्या सूचना मु.का.अ. यांना समितीने दिल्या. तसेच हा मुद्दा सचिवांच्या साक्षीत घेण्यात यावा, असेही समितीने सांगितले.

जिल्हापरिषद केंद्रशाळा, टेंबुसोंडा

श्री. दिपक महल्ले व सौ. मिनाक्षी महल्ले हे शिक्षक दिनांक 3.8.2009 पासून रुजू होईपर्यंतच्या रजेवर असल्याचे समितीला आढळून आले. परंतु त्यांनी वैद्यकीय दाखला रजेसोबत सादर केलेला नाही. त्यामुळे त्यांचा ऑगस्ट महिन्याचा पगार काढण्यात येऊ नये. त्यांनी वैद्यकीय दाखला सादर केला व तो योग्य असल्याचे आढळल्यानंतरच त्यांचा पगार काढण्यात यावा असे समितीने गट शिक्षणाधिकारी श्री. रमेश सोने यांना सूचना दिल्या.

खिचडी शिजवण्याचे काम किचन शेडमध्ये न करता बाहेरील मोकळ्या जागेत खिचडी शिजवली जात असल्याचे समितीला आढळून आले. यासंबंधी समितीने मुख्याध्यापक श्री. एस.बी. कासट यांना उद्यापासून किचन शेडमध्ये खिचडी शिजवण्यात यावी अशा सूचना दिल्या.

प्राथमिक आरोग्य केंद्र सेमाडोह

या प्राथमिक आरोग्य केंद्रात डॉ. बी.एस. तेलंग, BAMS हे वैद्यकीय अधिकारी क्रमांक-1 व डॉ. प्रणाली देशमुख, MBBS या वैद्यकीय अधिकारी क्रमांक-2 म्हणून कार्यरत असल्याचे समितीला आढळून आले. डॉ. तेलंग हे BAMS असून डॉ. देशमुख या MBBS असल्याने त्यांना वैद्यकीय अधिकारी क्रमांक-1 म्हणून ताबडतोब पदरुथ्यापना द्यावी असे समितीने निर्देश दिले.

या प्राथमिक आरोग्य केंद्रात विशेष बाब म्हणून बालरोग तज्ञ, स्त्रीरोग तज्ञ, रेडिओलॉजिस्ट, अ‍ॅनेस्थेटीस्ट, सोनोग्राफी इ. बाबतची पदे त्वरित भरण्यात यावीत व या प्राथमिक आरोग्य केंद्रासाठी कंपाऊंड वॉल NRHM मधून बांधण्यात यावी. तद्वत या प्राथमिक आरोग्य केंद्राची श्रेणीवाढ करून ग्रामीण रुग्णालयाचा दर्जा देण्याबाबतचा प्रस्ताव शासनाकडे सादर करावा असेही समितीने निर्देश दिले.

जिल्हापरिषद मराठी शाळा, सत्ती, ता. अचलपूर

या शाळेला समितीने भेट देऊन तपासणी केली. शाळेची परिस्थिती चांगली असल्याचे समितीला आढळून आले.

इतर जिल्हा मार्ग-13 कागदरी रस्ता, ता. अचलपूर

पंतप्रधान ग्रामसडक योजनेतून तयार करण्यात आलेला हा रस्ता मे.मालानी कन्स्ट्रक्शन या कंत्राटदाराने बांधला असून या रस्त्याच्या कामासाठी वनविभागाची परवानगी न घेता गिट्टीखदान खोदून तेथील गिट्टी रस्त्याच्या कामासाठी वापरली व गिट्टीसाठी 18 कि.मी. लिड दाखवून शासनाची फसवणूक केली असल्याचे समितीला आढळून आले. याबाबत कारवाई करण्याचे समितीने निर्देश दिले. या रस्त्याच्या कामासाठी 15 से.मी. ची खडी वापरली असल्याचे, 27 से.मी. डांबरीकरण केल्याचे व 3.05 मीटर रुंदी असल्याचे प्रमाण समितीला आढळून आले.

देवगाव, जि.प. उच्च माध्यमिक शाळा, ता. अचलपूर

समितीने या शाळेला भेंट दिली असता शाळा खोल्यांजवळ मुतारी बांधली असल्याचे व या मुतारीची दुर्गंधी मोठ्या प्रमाणात जाणवत असल्यामुळे ही मुतारी पाडून त्या ठिकाणी नवीन मुतारी बांधण्यात यावी असे समितीने निर्देश दिले.

समितीने स्वयंपाक घराला भेट देऊन खिचडी खाऊन पाहिली ती बेचव असल्याचे समितीला आढळून आले. या खिचडीचे काम तुकडोजी महाराज महिला बचत गटाला देण्यात आले आहे. या महिला बचत गटाच्या प्रमुख श्रीमती कुंतीबाई शेळके या आहेत. त्यांनी इतर योजनेतून गाई घेतल्या असून कर्ज फेडले आहे. या बचत गटाला नव्याने कर्ज देण्याच्या सूचना समितीने गटविकास अधिका-यांना दिल्या. दिनांक 1 जुलै, 2008 पासून आजपर्यंत या शाळेला गटशिक्षणाधिकारी यांनी एकही भेट दिली नसल्याचे समितीला आढळून आले.

देवगाव या गावाला संत गाडगेबाबा ग्रामस्वच्छता अभियानांतर्गत राज्यस्तरावर दुस-या क्रमांकाचा पुरस्कार प्राप्त झाला आहे. तथापि दारिद्र्यरेषेखालील कुटूंबांनी शौचालये बांधली असल्याने त्याचे गुण वाढून ते दारिद्र्य रेषेच्या वर आले आहेत. ग्राम स्वच्छता अभियानांतर्गत ज्या कुटूंबांनी शौचालये बांधली आहेत त्यांना गुण वाढवून न देता दारिद्र्यरेषेखालीच ठेवण्याबाबत समिती शिफारस करेल असा समितीने निर्णय घेतला.

याच गावातून चंद्रभागा धरणाच्या कामाच्या संदर्भात कंत्राटदाराने त्याची अवजड वाहने रस्त्यावरून नेल्यामुळे गावातील रस्ता पूर्णतः खराब झाला असल्यामुळे संबंधित कंत्राटदाराला नोटीस देऊन हा रस्ता दुरुस्त करून घेण्यात यावा अशा सूचना समितीने दिल्या.

या गावातील रहिवाशांना संगणकावर रहिवासी दाखला दिला जातो. या गावामध्ये महिला सभागृह बांधून देण्याची मागणी गावक-यांनी केली असून याबाबत त्वरित कार्यवाही करण्याच्या सूचना समितीने दिल्या.

धरमडोह अंतर्गत रस्ता, ता. अचलपूर

यशवंत ग्राम समृद्धी योजनेतून हा रस्ता बांधण्यात आला असून पूर्णतः सिमेंटचा रस्ता आहे. या रस्त्याचे काम अत्यंत निकृष्ट दर्जाचे झाल्याचे समितीला पाहणीच्या वेळी आढळून आले. या रस्त्याच्या कामाबाबत संबंधित उपअभियंता यांच्यावर त्वरित कारणे दाखवा नोटीस बजावण्याचे समितीने निर्देश दिले.

असुधारित प्रत / प्रसिद्धीसाठी नाही

प्रा.बी.टी.देशमुख ..

सभापती महोदय, माननीय अर्थमंत्री महोदयांनी त्यांच्या दिनांक 4 जून 2009 च्या केलेल्या अर्थसंकल्पाच्या भाषणाच्या पुस्तकातील भाग एक मध्ये परिच्छेद आठ वरील पृष्ठ 3 वर असे म्हटलेले आहे की, " त्याचप्रमाणे सिंचनक्षेत्राचा संपूर्ण अनुशेष संपुष्टात आल्याचे जाहीर करण्यात मला आनंद होत आहे " त्यामुळे फक्त माननीय वित्त मंत्र्यांना आनंद व्हावा आणि मराठवाडा तसेच विदर्भातील अनुशेषाच्या जिल्हयातील लोकांना या वाक्यामुळे दुःख व्हावे अशा प्रकारचे हे वाक्य आहे. पाऊल हळू पडते की जोराने पडते, त्याचप्रमाणे वाटचाल जोराने होत आहे की हळूहळू होत आहे हे तर महत्वाचे आहेच परंतु ती योग्य दिशेने झाली पाहिजे हे सुध्दा तितकेच महत्वाचे आहे. ती जर योग्य दिशेने झाली नसेल तर प्रवासामध्ये बाधा निर्माण होऊ शकेल. नागपूरहून एखादा मनुष्य मुंबईला येण्यास निघाला असेल तर तो हळूहळू येत असेल, कमी वेगाने येत असेल, वेगाने येत असेल, अती वेगाने येत असेल. तो माणूस जर फार वेगाने निघाला तर तो लवकर मुंबईला पोहोचेल, हळूहळू चालणारा माणूस उशिरा पोहोचेल परंतु केव्हा तरी तो मुंबईला पोहोचेल परंतु तो जर कलकत्याच्या दिशेने जावयास लागला तर या जन्मात तो मुंबईला पोहोचू शकणार नाही. म्हणून या ठिकाणी जे दिशा दर्शन करण्यात आलेले आहे ते अत्यंत दिशाभूल करणारे आहे. यामुळे संपूर्ण राज्यामध्ये चुकीचा संदेश गेलेला आहे एवढी प्रस्तावना करुन मी आता माझ्या विवेचनाला सुरुवात करतो.

सभापती महोदय, अनुशेष कसा काढावा यासांबंधी दांडेकर समितीने एक फॉर्म्युला तयार केला असून तो आज पर्यंत प्रमाण मानण्यात आला आहे. अनुशेष आणि निर्देशांक समितीनेसुध्दा तोच फॉर्म्युला वापरला होता. त्याच फॉर्म्युल्याने या प्राधिकरणानेसुध्दा अनुशेष काढला पाहिजे असे कायद्याने बंधन घातलेले आहे. तो फॉर्म्युला असा आहे की, संपूर्ण राज्यातील प्रत्येक जिल्हयामध्ये वहितीखालील जमीन किती आहे हे पहावे. फॉरेस्ट आणि डोंगर भाग सोडून प्रत्यक्षात आपण ज्याला सोल एरिया म्हणतो तो वहिती खालील एरिया किती आहे हे पाहिले पाहिजे.त्याचबरोबर शासनाच्या प्रकल्पामुळे ओलिताखाली किती जमीन आली आहे हे पहावे. यामध्ये स्टॅंडर्डरायझेशन आणि एक वाक्यता असावी म्हणून प्रमाण समतुल्य रब्बीमध्ये त्यांनी यासंबंधीचे प्रमाण मान्य केले

2..

प्रा.बी.टी.देशमुख ..

आहे. यामध्ये असे दिसून आले की, जून 1982 मध्ये सर्व जिल्हयाची टोटल केल्यानंतर राज्याची सरासरी 22.55 टक्के आहे. 100 एकरापैकी सरासरीने 22.55 एवढी जमीन सिंचना खाली आलेली आहे. परंतु सर्वच जिल्हे काही 22.55 टक्क्यामध्ये नव्हते. काही जिल्हे त्याच्यावर होते आणि काही जिल्हे त्याच्या खाली होते. जे जिल्हे त्याच्या खाली आहेत ते अनुशेषात आहेत ते जिल्हे किती हेक्टरने खाली आहेत याचे मापदंड दांडेकर समितीच्या अहवालामध्ये दिलेले आहेत. सभापती महोदय, 22.55 टक्क्याच्या खाली जे जिल्हे आहेत ते अनुशेषात आहेत त्यानुसार मी ज्या जिल्हयाचा रहिवाशी आहे तो जिल्हा डिमेरीटमध्ये खालून दुसरा असून त्या जिल्हयाची सरासरी 3.97 टक्के इतकी येते. 22.55 टक्केवारी राज्याची सरासरी असून सर्वात कमी म्हणजे 3.97 टक्केवारी अमरावती जिल्हयाची असून कोल्हापूर जिल्हयाची टक्केवारी सर्वात जास्त असून ती 7.82 टक्के इतकी येते. दांडेकर समितीने असे म्हटले होते की, जे जिल्हे सरासरीच्या खाली आहेत त्यांना राज्याच्या सरासरीवर आणणे म्हणजेच त्यांचा अनुशेष दूर करणं तेव्हा कोणता जिल्हा किती हेक्टरने खाली आहे यासंबंधी त्यांनी एक तक्ता दिला आहे. हा भौतिक अनुशेष असून हाच खरा अनुशेष आहे . खरा अनुशेष हा शब्द मी यासाठी वापरत आहे की, त्याच तक्त्यामध्ये रुपयांमध्ये त्यांनी हा अनुशेष दाखविलेला आहे. स्वाभाविकपणे तो परिकल्पित आहे त्यामुळे त्याची आपल्याला कल्पनाच करावी लागते.दहा हजार रुपये प्रती हेक्टर असे त्यावेळी दांडेकर समितीने मापदंड धरला होता.

नंतर श्री.सुंबरे

प्रा. बी.टी.देशमुख

त्याप्रमाणे त्यांनी रुपयामध्ये किंमत काढली. त्याचाही तक्ता दिलेला आहे. तो अनुशेष किती आहे याची प्रत्येक जिल्ह्याची आकडेवारी मी यापूर्वी अनेकदा येथे सांगितली असल्याने ती मी पुन्हा येथे देत नाही. मात्र हा अनुशेष 1982 पासून 1994 पर्यंत सातत्याने वाढत गेला, तो जराही कमी झालेला नाही हे या आकडेवारी मला येथे आवर्जून आपल्या निदर्शनास आणून द्यावयाचे आहे. म्हणूनच पुढे विधीमंडळाच्या दोन्ही सभागृहांनी एकमताने ठराव करून 371 कलम अमलात आणावे अशी शिफारस केंद्र सरकारला केली. त्यानंतर राष्ट्रपतींनी 9 मार्च 1994 ला या बाबतचा आदेश निर्गमित केला. सभापती महोदय, अनुशेष निर्देशांका समिती जेव्हा लागली त्यावेळेस त्याच्या फॉर्म्युलाप्रमाणे त्यांनी प्रथमतः भौतिक अनुशेष किती आहे तो काढला. म्हणजे कोण किती मागे आहे, कोणता जिल्हा कोणत्या क्षेत्रात किती मागे आहे हे काढले. हा अनुशेष त्यांनी त्यांच्या रेटप्रमाणे काढला तो रेट त्यांनी त्यावेळेस 50 हजार रूपये प्रति हेक्टर याप्रमाणे गृहीत धरला होता. सभापती महोदय, त्यानंतरच्या प्रवासामध्येदेखील असे दिसते की, हा अनुशेष कमी झाला नाही तर तो वाढतच गेला आणि आता जून 2007 च्या सरासरीवर हा अनुशेष मोठ्या प्रमाणात वाढलेला आहे. अर्थात या वेळी जो अनुशेष काढण्यात आला त्यावेळेदेखील किंमत ही काल्पनिक धरलेली आहे. ती खरी नाही. कारण प्रत्यक्षात खर्च हा त्यापेक्षा जास्त येतो, नव्हे तसा तो झालेला देखील आहे. जे प्रकल्प पूर्ण झालेले आहेत त्याच्या किंमती मी तपासून घेतल्या, त्या यामध्ये जुळत नाहीत. त्यामुळेच हेक्टरमध्ये काढलेला जो अनुशेष आहे तो वास्तविक आहे. सभापती महोदय, मी या तिन्ही स्तरावर हिशोब सांगितला. त्यावेळी हा जो राज्य स्तर म्हणतो तो, म्हणजे राज्याची जी सरासरी आहे तीसुद्धा दुपटीपेक्षा जास्त वाढलेली आहे. सभापती महोदय, या सभागृहाला हे ऐकून खरोखरी आनंद होईल की, महाराष्ट्र राज्याची सिंचन क्षमता ही वाढलेली आहे. महाराष्ट्र राज्यातील वहितीखालील जमिनीपैकी 22.55 टक्के जमीन ही 1982 साली ओलिताखाली आलेली होती ती आता 2007 मध्ये 50.52 टक्के झालेली आहे. म्हणजे जवळपास राज्यातील वहिताखालील जमिनीपैकी जवळपास निम्म्यापेक्षा जास्त जमीन ही ओलिताखाली आलेली आहे. ही निश्चितच आनंदाची गोष्ट आहे. मला देखील मनापासून त्याबद्दल आनंद वाटतो. पण मग वाईट कशाचे वाटते आहे ? सभापती महोदय, मी याबाबतीत कोणा एका व्यक्तीला, कोणा एका शासनाला वा कोणा एका कालखंडाला समोर ठेवून ही चर्चा करू इच्छित नाही पण राज्याच्या

..... डी 2 ...

प्रा. देशमुख

सुवर्ण महोत्सवी वर्षात प्रवेश करीत असताना महाराष्ट्राला अत्यंत संकोचाने मान खाली घालावी लागेल असा हा विषय आहे, असे हे क्षेत्र आहे. महाराष्ट्राची सिंचन क्षमता दुपटीने वाढलेली असताना या अनुशेषातील जिल्ह्यांतील सिंचनाचा अनुशेष हा एक टक्क्याने देखील कमी झालेला नाही. म्हणजे नेमके काय आहे याची माहिती मी आपल्याला देऊ इच्छितो.

सभापती महोदय, राज्याची सिंचन क्षेत्राची सरासरी ही 1982 मध्ये 22.55 इतकी होती ती 1994 मध्ये 37.24 इतकी झाली आणि 2007 च्या जूनमध्ये ती 50.52 टक्के इतकी झाली. आता भौतिक अनुशेषाची स्थिती काय आहे ? तर जे जिल्हे राज्य सरासरीच्या मागे होते त्या सर्व जिल्ह्यांचे हेक्टरेज 1982 मध्ये 924 हजार हेक्टर होते म्हणजे अनुशेषामध्ये असलेले जिल्हे जे आहेत त्या सर्व जिल्ह्यांचा एकूण भौतिक अनुशेष 924 हजार हेक्टरचा होता तो 1994 मध्ये 1653 हजार हेक्टर म्हणजे जवळजवळ दुप्पट झालेला आहे आणि 2007 च्या जून मध्ये तो 1870 हजार हेक्टर इतका झाला. ही सारी अधिकृत आकडेवारी आहे. ...

(यानंतर श्री. सरफरे इ 1 ..

प्रा. बी. टी. देशमुख...

सभापती महोदय, हेक्टरेजमध्ये हे राज्य कसे वाढले ते मी आपल्याला सांगितले. त्यानंतर मी मुद्दाम आपणास माहिती देतो की, या अनुशेषग्रस्त जिल्हयांची परिस्थिती काय आहे? या अनुशेषग्रस्त विभागांची परिस्थिती काय आहे? आपल्याला दिसून येईल की, विदर्भाचा अनुशेष 1982 च्या स्तरावर 527 हजार हेक्टरचा होता, तो 1994 च्या स्तरावर 853 हजार हेक्टरचा झाला, म्हणजे तो कमी झालेला नाही. त्यानंतर 2007 च्या स्तरावर 1065 हजार हेक्टरचा झाला. जून 1982 च्या स्तरावर विदर्भातील सर्व जिल्हे 527 हजार हेक्टरने सरासरीच्या मागे होते. आणि 1982 मध्ये जर एक दिवस 527 हजार हेक्टरची सिंचन क्षमता त्यांना दिली असती तर त्या एका दिवशी तरी हा अनुशेष दूर झाला असता. एका दिवशी असे देता येत नाही हे माझे वाक्य काल्पनिक आहे. सभापती महोदय, म्हणजे स्थिती काय झाली? विदर्भाचा अनुशेष 527 हजार हेक्टरवरून 1062 हजार हेक्टरवर म्हणजे जवळ जवळ दुप्पटीच्या वर वाढला. पहिल्यांदा 1982 मध्ये फाईडींग झाले त्यावेळी तो 527 हेक्टरवर होता, आणि आता जून 2007 मध्ये तो 1065 हजार हेक्टरवर आहे. मी रुपयामध्ये मुद्दाम सांगत नाही, तो खूप मोठा हेतो म्हणून सांगत नाही.. रुपयातील किंमती काल्पनिक आहेत त्या वस्तुस्थितीशी जुळणाऱ्या नाहीत अशी माझी भावना आहे, आणि मी त्या कल्पनेने खूप मोठया करून सांगणे याला काही अर्थ नाही, म्हणून ती सांगू नये असे मला वाटते. शास्त्रीय चर्चेमध्ये भौतिक अनुशेष हा बिनचूक, काटेकोर आणि अबदल असा आहे. रुपयाचा अनुशेष हा त्या वेळच्या 10,000, 50,000 आणि आता 80,000 या परिकल्पित किंमती आहेत त्या वस्तुस्थितीशी जुळत नाहीत म्हणून अवास्तव आहेत. माझ्याकडे ती माहिती असली तरी मी मुद्दाम सांगत नाही.

सभापती महोदय, विदर्भाच्या अनुशेषाचा विचार करित असतांना सर्वात जास्त अनुशेष असलेला अमरावती महसूली विभाग हा महाराष्ट्रामध्ये नंबर एकचा महसूली विभाग आहे. त्या ठिकाणी 1982 मध्ये 417 हजार हेक्टरचा अनुशेष होता तो 1994 मध्ये 726 हजार हेक्टरचा झाला, आणि 2007 मध्ये 888 हजार हेक्टरचा झाला. त्यामुळे महसूली विभागामध्ये सर्वात जास्त दुप्पटीच्या वर अनुशेष वाढला. 1982 मध्ये तो 417 हजार हेक्टर होता तो 2007 मध्ये 888 हजार हेक्टरवर झाला. यावरून आपल्याला दिसून येईल की, मराठवाडा विभाग हा नंबर दोनचा अनुशेष असलेला महसूली विभाग आहे. तो जून 1982 च्या स्तरावर 260 हजार हेक्टरचा होता,

प्रा. बी. टी. देशमुख...

1994 च्या स्तरावर तो 401 हजार हेक्टरचा झाला.आणि 2007 च्या स्तरावर 493 हजार हेक्टरचा झाला. म्हणजे जवळ जवळ दुप्पटीला टच करतो. अमरावती विभागाविषयी म्हणता येईल की तो दुप्पटीपेक्षा जास्त वाढला. इथे जवळ जवळ दुप्पटीच्या जवळपास वाढला असे मराठवाड्याच्या बाबतीत म्हणता येईल. सर्वात नंबर 1 वर डिमेरिट जिल्हा होता त्याची स्थिती आपणास सांगतो. सभापती महोदय, वेळेचे बंधन लक्षात घेता सर्व जिल्हयांची स्थिती मी आणली आहे आणि तिचे वर्णन करुन सांगणे मला निश्चितच आवडेल परंतु वेळेअभावी मी याठिकाणी देत नाही. शेवटचा नंबर डांग जिल्हयाचा आहे. अमरावती जिल्हयाचा अनुशेष जून 1982 च्या स्तरावर 134 हजार हेक्टर होता तो जून 1994 च्या स्तरावर 209 हजार हेक्टर झाला. आणि आता जून 2007 च्या स्तरावर 232 हजार हेक्टर झाला.

(यानंतर सौ. रणदिवे)

म्हणजे 134 ला प्रवास सुरु झाला. जेव्हा दांडेकर समितीने अॅडेन्टीफाय केले, तेव्हा 134 हजार हेक्टरचा अनुशेष या जिल्ह्यामध्ये होता. पण तो जून 2007 मध्ये 232 म्हणजे दुप्पटीच्या वर गेला असे म्हणता येणार नाही, पण जवळजवळ दुप्पट झालेला आहे. मी विदर्भ, मराठवाडा, अमरावती या महसूल विभागाची स्थिती सांगितली, तसेच राज्याची सरासरी सांगितली. तसेच राज्याचा एकूण अनुशेष किती झालेला आहे, ते देखील सांगितले.

सभापती महोदय, मला कोकणच्या बाबतीत सांगितले पाहिजे की, 1982 मध्ये 105 हजार हेक्टरचा अनुशेष होता, तो आता 2007 च्या सरासरीवर 109 हजार हेक्टरचा झालेला आहे. नागपूर विभागाची स्थिती काय आहे ? तेथे देखील अनुशेष कमी झालेला नाही. 1982 मध्ये तेथे 110 हजार हेक्टरचा अनुशेष होता, तो 1994 मध्ये 127 हजार हेक्टरचा झाला आणि 2007 मध्ये तो 176 हजार हेक्टरचा झाला म्हणजे हा अनुशेष कमी झालेला नाही, तर वाढलेला आहे. आतापर्यंत अनुशेषामध्ये नसलेला नागपूर जिल्हा, आता नव्या सरासरीवर अनुशेषामध्ये आलेला आहे. आपल्याला असे दिसून येईल की, ही स्थिती आपले राज्य सुवर्ण महोत्सवी वर्षामध्ये वाटचाल करीत असताना अभिमान वाटावा अशा प्रकारची नाही. मी मुद्दाम हे चित्र आपल्यासमोर मांडलेले आहे आणि असे करीत असताना, कोणत्याही स्तरावर अनुशेष भरून निघाल्याबद्दल आनंद किंवा अभिमान व्यक्त करणे हे रास्त नाही हे मला मुद्दाम सांगावयाचे आहे. तुम्ही कशाबद्दल आनंद व्यक्त केलेला आहे हे मला माहिती आहे. 1994 मध्ये रुपयाची किंमत काढली होती. त्या रुपयातील किंमतीतून किती रुपये खर्च केले ? हे गणित सांगितलेले आहे. पण तो काही खरा अनुशेष नव्हते. ही काल्पनिक किंमत धरली होती. हा अनुशेष भौतिक स्वरूपामध्ये दूर झाला काय ? हा खरी महत्वाची गोष्ट आहे. त्यामुळे अनुशेष कमी झाला नसून, तो कसा वाढला आहे आणि हा एक गंभीर विषय झालेला आहे. याकडे संपूर्ण महाराष्ट्राने अत्यंत तीव्रतेने, अत्यंत आपुलकीने पाहिले पाहिजे असा हा विषय आहे.

यानंतर यासंबंधातील उपाययोजनांच्या बाबतीत मी विषय मांडू इच्छितो. मी मुद्दाम बारीक-बारीक जिल्ह्या-जिल्ह्यांचे तपशील देत नाही, कारण त्यामध्ये बराच वेळ जाईल. परंतु उपाययोजनांच्या बाबतीत पहिले म्हणजे

श्री.अजित पवार (खाली बसून) : यासंबंधात प्राधिकरणाचा जो अहवाल दिलेला आहे, त्यामध्ये सर्व काही आलेले आहे.

प्रा.बी.टी.देशमुख : सभापती महोदय, माननीय मंत्री महोदयांनी जे सांगितले, ती गोष्ट खरी आहे आणि हे सुध्दा अॅडेन्टीफाय झाले पाहिजे. ही बाब जॉईंट सिलेक्ट कमिटीकडे गेली. तेव्हा त्याचे अध्यक्ष माननीय श्री.अजितदादा पवार होते आणि उपप्रमुख म्हणून डॉ.सुनील देशमुख होते. त्यावेळी आम्ही आग्रह धरला होता की, आम्हाला 10-10 वर्षे आमचा चेहेरा सुध्दा पहावयास मिळत नाही. अनुशेष किती आहे हे समजत नाही. एकदा दोन्ही सभागृहामध्ये विषय उपस्थित झाल्यानंतर दांडेकर समिती नेमण्यात आली. तसेच दहा वर्षांनंतर माननीय राष्ट्रपतींनी आदेश काढल्यानंतर अनुशेष-निर्देशांक समिती नेमण्यात आली. तेव्हा याबाबतची आकडेवारी तरी निदान दरवर्षी अप टू डेट झाली पाहिजे अशा प्रकारची आम्ही सूचना केल्यानंतर माननीय समिती प्रमुखांनी आणि उप समिती प्रमुखांनी ती मान्य केली आणि मग ती कायद्यामध्ये समाविष्ट करण्यात आली. त्यामुळे माननीय मंत्री महोदय श्री.अजितदादा पवार जे म्हणतात, ते खरे आहे. त्यामुळेच मी प्रत्येक जिल्ह्याच्या संदर्भातील तपशील वाचून दाखवत नाही. आपल्याला जो अहवाल काल-परवा सादर झालेला आहे, त्यामध्ये ही आकडेवारी आहे. माझ्या प्रतिपादनाला त्यातील प्रत्येक आकडा पाठिंबा देणारा आहे.

सभापती महोदय, या सदनतील चर्चेमध्ये यासंबंधातील उपाययोजनांच्या बाबतीत विचार मांडणार आहे. कारण ठरावामध्ये तसा उल्लेख केलेला आहे. मला वाटते अशी पहिली आणि महत्वाची उपाययोजना सांगतो, त्याशिवाय हा अनुशेष दूर होणार नाही. एक म्हणजे त्या जिल्ह्याचा जेवढा अनुशेष आहे, कारण हे राज्य जीवंत माणसांचे असल्यामुळे दरवर्षी राज्याची सरासरी वाढत जाणार आहे. अनुशेषामध्ये असलेल्या जिल्ह्यांमध्ये 10 हेक्टर सिंचन क्षमता निर्माण झाली की मग सरासरी वाढते. बिगर अनुशेष जिल्ह्यामध्ये 110 हेक्टरची सिंचन क्षमता निर्माण झाली की सरासरी वाढते. म्हणून माझे पहिले म्हणणे असे आहे की, याबाबतीत सायंटिफिक अप्रोच घेतला पाहिजे आणि हा दीर्घ मुदतीचा विमा आहे. त्यामुळे स्वाभाविकपणे यासंबंधीच्या उपाययोजना देखील दीर्घ मुदतीच्या आहेत. अशा वेळी त्या जिल्ह्यांमध्ये भौतिकमध्ये जेवढा अनुशेष आहे, तितके प्रकल्प अॅडेन्टीफाय करून, त्यांना प्रशासकीय मान्यता देणे आणि त्यांचे काम सुरु करणे हे पहिले कर्तव्य आहे. दोन वर्षांपूर्वी नागपूर येथे बैठक झाली होती. माननीय पाटबंधारे मंत्र्यांनी ही बैठक घेतली होती आणि आम्ही विदर्भातील सर्व प्रतिनिधींनी याबाबतीत आग्रह धरल्यानंतर त्यांनी तशा प्रकारचे आदेश दिले आणि त्यामुळे जवळजवळ 70 ते 80 प्रकल्प म्हणजे जेवढे फिजीबल होतील, तेवढे पहावे, अशा प्रकारचा आदेश बैठकीमध्ये देण्यात आला. हे प्रकल्प छोटे-मोठे असतील.

प्रा. बी. टी. देशमुख

सभापती महोदय, माझे म्हणणे असे आहे की, महाराष्ट्रातील सर्व विभागांना एक मापदंड लावला गेला पाहिजे. त्यांना वेगवेगळ्या प्रकारच्या मापदंडाने वागवणे हे योग्य नाही. अत्यंत दुर्घटनाग्रस्त एक स्थिती मध्यंतरी निर्माण झाली होती. पाच कोटी रुपयांच्या वरचे प्रकल्प वित्त विभागाकडे पाठवावयाचे होते. म्हणजे विदर्भ मराठवाड्यातील प्रकल्पांना कायमचा बूच लावून देण्याचे दुर्दैवी अशा प्रकारचे ते काम होते. ती अत्यंत अयोग्य अशी गोष्ट होती, पण त्यामध्ये दुरुस्ती झाली, त्यामुळे कामाला वेग आला आहे. नाही तर प्रशासकीय मान्यता देण्याचे टप्प्यावर टप्पे, त्या टप्प्यात दमछाक आणि टप्पेवाले लंबे अशा प्रकारची एकंदर जी स्थिती होती ती स्थिती संपुष्टात आली आहे. माझी पहिली मागणी अशी आहे की, पुढच्या अधिवेशनापर्यंत याबाबतचे आदेश निर्गमित झाले पाहिजेत आणि त्या त्या जिल्हयामध्ये जेवढा फिजिकल बॅकलॉग आहे तेवढे प्रकल्प आयडेन्टीफाय करून त्याला प्रशासकीय मान्यता देऊन ती कामे सुरु केली पाहिजेत, त्या त्यालोकप्रतिनिधींचा तो जीवंतपण राहिल, ते पाठपुरावा करतील आणि त्यांच्या नशिबाने ते होतील तेव्हा होतील. शेवटी सर्वांच्या जागृतिवर ते अवलंबून असते. आम्ही लोकप्रतिनिधी जेवढा पाठपुरावा करू त्याप्रमाणे ते होतील पण पहिली उपाययोजना म्हणून तेवढे प्रकल्प आयडेन्टीफाय करून त्यांना प्रशासकीय मान्यता देण्यात यावी ही एक मागणी आणि एक उपाययोजना मी या ठिकाणी सूचवित आहे.

सभापती महोदय, दुसरी अत्यंत महत्वाची उपाययोजना मी सांगू इच्छितो. कलम 371(2) चे ऑपरेशन सुरु असताना, प्रेसिडेन्शियल ऑर्डर इश्यू झालेल्या असताना, माननीय राज्यपालांनी निर्देश दिलेले असताना अनुशेषग्रस्त जिल्हयातील पाणी दुसऱ्या प्रावधानासाठी पळवले जाऊ नये, याची खबरदारी घेणे फार आवश्यक आहे. आमच्या पाच-सहा जिल्हयामध्ये लोक त्रस्त झालेले आहेत. एक अपर-वर्धा प्रकल्पासाठी मान्यता मिळण्याची गेली 20 वर्षे आम्ही या सभागृहामध्ये वाट पहात आहोत. मी या सभागृहात आल्यापासून त्या प्रकल्पाचा पाठपुरावा करित आहे, तो अजून चालूच आहे. तो प्रकल्प पूर्ण झालेला नाही. 1965 मध्ये प्रशासकीय मान्यता मिळालेला 13 कोटी रुपयांचा प्रकल्प आज 700 ते 800 कोटी रुपयावर गेला आहे. तो अजून पूर्ण झाला नाही. पण 50 हजार हेक्टरची सिंचन क्षमता असलेल्या या जिल्हयातील 40 हजार हेक्टरची सिंचन क्षमता

..2..

प्रा. बी. टी. देशमुख...

उद्ध्वस्त करणाऱ्या, कोळशावर वीज निर्मिती करणाऱ्या प्रकल्पांना ती देण्यात आली. त्यातील तीन प्रकल्प रद्द झाले आहेत. आणखी एक प्रकल्प रद्द करण्यासाठी आमच्या जिल्हयातील सर्व पक्षाच्या लोकप्रतिनिधींनी निर्धार केलेला आहे. सभापती महोदय, एखाद्या प्रकल्पालाच्या बाबतीत आम्ही 20-20 वर्षे भांडायचे आणि एखाद्या चोराला, दरोडेखोराला आणि डाकूला ते देऊन टाकायचे काय? मी माननीय मुख्यमंत्र्यांना धन्यवाद देतो. त्या दिवशी आम्ही आग्रह केला तेव्हा ते या सभागृहात आले आणि त्यांनी सांगितले की, तीन प्रकल्प आताच्या आता रद्द केले जातील आणि सन्माननीय सदस्यांचे म्हणणे ऐकून घेतल्यानंतर एका प्रकल्पाचा विचार करण्यात येईल. त्या प्रकल्पाच्या बाबतीत आमचे जे म्हणणे आहे ते आम्ही मांडू. पण त्यानंतर अनुशेषग्रस्त जिल्हयातील सिंचन क्षमता उद्ध्वस्त करणारा कोणताही आदेश मंत्रालयातून दिला जाऊ नये.

सभापती महोदय, तिसरी उपाययोजना मी अशी सूचवू इच्छितो की, जून, 2007 ची अधिकृत सिंचनक्षमता शासनाजवळ उपलब्ध झालेली आहे. ती प्रमाण मानून माननीय राज्यपालांनी निधीचे वाटप केले पाहिजे, अशा प्रकारची विनंती शासनाने त्यांना करावी. प्राधिकरणाच्या रिपोर्टमध्ये जून 2007 मध्ये जो अनुशेष आयडेन्टीफाय झालेला आहे, तो प्रमाण मानून यापुढचे निर्देश माननीय राज्यपालांनी द्यावेत, असा प्रस्ताव शासनाने स्वतः त्यांच्याकाडे द्यावा. आम्ही याबाबतीत निवेदन देऊच. पण शासनाने सुध्दा त्याबाबतीत काळजी घेण्याची आवश्यकता आहे. शेवटी असे आहे की, शासन काही तरी चुकीच्या पध्दतीने निधीचे वाटप करते म्हणून माननीय राज्यपालांना आदेश काढावे लागतात. शासनाने वर्षा-नु-वर्षे चूक केली म्हणून या बाबतचे आदेश काढण्याचे अधिकार माननीय राज्यपालांना घटनेने दिलेले आहेत. सुवर्णमहोत्सवी वर्षामध्ये शासनाने असे ठरवले आहे की, सर्व ठिकाणच्या अनुशेषग्रस्त जिल्हयांना त्या त्याप्रमाणात जादा निधी देण्याचा फॉर्म्युला वापरून जून, 2007 ची आकडेवारी अधिकृत धरावी.

सभापती महोदय, चौथा आणि सर्वात महत्वाचा उपाय या महाराष्ट्राच्या इतिहासात मी वारंवार सांगून कंटाळलो, पण कुणी ऐकले नाही. आता तो उपाय अंमलात आणावा अशा प्रकारची परिस्थिती निर्माण झालेली आहे, त्याला दुसरा पर्याय राहिलेला नाही.

यानंतर श्री. बरवड....

प्रा. बी. टी. देशमुख

चौथा आणि महत्वाचा उपाय मी असा सुचवित आहे की, अनुशेष दरवर्षी अधिकृतपणाने आपल्याला मिळतो तर अनुशेषाचे अपडेटिंग सुध्दा दरवर्षी झाले पाहिजे. दांडेकर समिती ते 1994 आणि 1994 ते 2007 हा प्रवास अत्यंत चुकीच्या मार्गाने झाला तो या अर्थाने की, आपण ती रक्कम धरून ठेवली. 1982 ची जी रक्कम होती ती आपण धरून ठेवली. आपला किती अनुशेष आहे ? समजा अमरावती जिल्ह्याचा अनुशेष 134 कोटी रुपयांचा आहे मग 134 कोटीमधील 5 कोटी रुपये गेले, दहा कोटी रुपये गेले, पंधरा कोटी रुपये गेले, अठरा कोटी रुपये गेले आणि मग आता आपला पाच कोटी रुपयांचा अनुशेष राहिला. फॅक्ट अशी होती की, 134 कोटी रुपयांचा अनुशेष 2007 कोटीवर गेला होता. याने काही होणार नाही. नुसता भुलभुलैय्या सारखा प्रकार होतो. म्हणून ही माझी आग्रहाची मागणी आहे की, दरवर्षीच्या भौतिक अनुशेषाचे आणि आर्थिक अनुशेषाचे अपडेटिंग झाले पाहिजे. आपण बँकेत खाते उघडल्यानंतर जसे भरलेले पैसे मोजतो तसे काढलेले पैसे सुध्दा मोजतो. या ठिकाणी असे झालेले आहे की, फक्त दिलेले पैसे मोजतात पण वाढलेले पैसे मोजत नाहीत. म्हणून भौतिक अनुशेषाचे आणि आर्थिक अनुशेषाचे दरवर्षी मोजमाप करून त्या त्या वर्षीच्या जून महिन्याच्या सरासरीवर अपडेटिंग केले जावे ही अतिशय महत्वाची चौथी उपाययोजना आहे. म्हणजे वाढलेल्या अनुशेषाचे एकदम दर्शन घेण्याचा जो प्रकार होतो तो होणार नाही. हे असे झालेले आहे की, 1994 मध्ये देवाचे दर्शन झाले आणि आज एकदम महादेव पाहण्याची वेळ आपल्यावर आली. आपण दरवर्षी थोडा थोडा देव पाहू. दरवर्षी थोडा थोडा अनुशेष पाहू. म्हणून दरवर्षी हे अपडेटिंग व्हावे. महाराष्ट्राचा हा जो इतिहास आहे तो काही एका मुख्यमंत्र्याचा, एका मंत्र्यांचा किंवा एका कार्यकाळाचा हा विषय नाही. एका कार्यकाळात ते होईल अशी शक्यता नाही. पण हे राज्य जर टिकावयाचे असेल तर प्रामाणिकपणे या प्रश्नाला ट्रिटमेंट दिली पाहिजे आणि ही ट्रिटमेंट देत असताना दरवर्षीचे भौतिक आणि आर्थिक अनुशेषाचे अपडेटिंग करून सभागृहासमोर ठेवले पाहिजे म्हणजे निदान ते दिसेल. दिसला की संकोच वाटतो. चांगल्या चांगल्या माणसाला संकोच वाटतो. दिसलेच नाही तर मग अशा प्रकारची वाक्ये येतात की, 1994 चे 400 रुपये होते त्यापैकी 300 रुपये खर्च केले, 500 रुपये खर्च केले, 600 रुपये

RDB/ SBT/ MAP/

प्रा. बी. टी. देशमुख

खर्च केले आणि आता फक्त 40 रुपयांचा अनुशेष राहिला आहे म्हणजे जवळजवळ अनुशेष नष्ट झाला आहे. हे जे चित्र आहे ते विचित्र आहे. म्हणून ती अतिशय महत्वाची उपाययोजना आहे. महाराष्ट्राच्या इतिहासामध्ये आपण एका नव्या पर्वाला सुरुवात केली असे होईल. काय कमी होईल, काय जास्त होईल ते पुढे होईल पण निदान उपाययोजना बिनचूक असली पाहिजे अशी विनंती करतो आणि आपण मला बोलण्यासाठी वेळ दिला त्याबद्दल आपले आभार व्यक्त करून मी माझे भाषण संपवितो.

...3...

असुधारित प्रत / प्रसिद्धीसाठी नाही

RDB/ SBT/ MAP/

श्री. नितीन गडकरी (नागपूर विभाग पदवीधर) : सभापती महोदय, सन्माननीय सदस्य प्रा. बी. टी. देशमुख यांनी जी अल्पकालीन चर्चा उपस्थित केली आहे त्यातील बरेचशे विषय त्यांनी मांडलेले आहेत. मी बरीच आकडेवारी घेऊन आलो. सभापती महोदय, हा सगळा विषय निर्माण होण्याचे कारण असे की, माननीय अर्थमंत्र्यांनी दिनांक 4 जून, 2009 रोजी केलेल्या अर्थसंकल्पीय भाषणामध्ये एक घोषणा केली. मी ते वाक्य नीट वाचतो. माननीय अर्थमंत्र्यांनी सुध्दा ते समजून घ्यावे. त्यामध्ये असे म्हटल आहे की, सन 1994 मध्ये अनुशेष व निर्देशांक समितीने निश्चित केलेला 14 हजार 6 कोटी रुपयांचा अनुशेष दूर करण्यासाठी शासनाने वेळोवेळी आवश्यक निधी उपलब्ध केला आहे. अनुशेष दूर करण्यासाठी 2004 पासून भरीव तरतूद केली वगैरे सांगून शेवटी अशी घोषणा केली की, मला आनंद होत आहे की, हा सगळा अनुशेष दूर झाला. हा 1994 सालचा अनुशेष आहे आणि 1994 पासून 2008 पर्यंत काय गोपाळकाला झाला ? हा अनुशेष कोण काढणार ? त्याची किंमत कोण काढणार ? आपण 1994 साली बोलत आहात की, 2008 साली बोलत आहात ? निवडणुकीची वेळ आली की काहीही घोषणा करावयाची, थूकपॉलीश योजना लावावयाची आणि अनुशेष दूर झाला म्हणून सांगावयाचे अशा प्रकारे जनतेची दिशाभूल कशाला करता ? पहिली गोष्ट अशी की, 1984 साली दांडेकर समिती आली. 1994 सालानंतर अनुशेष आणि इंडिकेटर समितीचे अहवाल आले. आज प्रत्यक्ष हेक्टरमध्ये आणि किंमतीमध्ये 2008 च्या किंमतीप्रमाणे आता त्याची वस्तुस्थिती काय आहे ? ही वस्तुस्थिती आपल्याला माहीत नाही काय ? आपल्याला ते माहीत आहे. कारण आपण ठिकठिकाणी त्यांचा उल्लेख केला आहे. ती वस्तुस्थिती आपण सांगत नाही.

यानंतर श्री. खंदारे

श्री.नितीन गडकरी...

1994 साली अनुशेष होता तो संपला, वाजवा टाळया. शासन आम्हाला निर्बुध्द समजते काय, आम्हाला काही समजत नाही असे समजते काय, कशाचे निर्मूलन झाले ? विदर्भ, कोकण, मराठवाडा या मागासलेल्या भागाचा शासनाने विश्वासघात केला आहे. या सर्व भागांचा अनुशेष वाढला आहे. सन्माननीय सदस्यांनी या अनुशेषाची सर्व आकडेवारी सांगितली आहे. 2008 सालापासून ते आजपर्यंतचा अनुशेष, निर्मूलन समितीने दिलेली आकडेवारी दांडेकर समितीचा आधार घेऊन हेक्टरमध्ये काढावी किंवा रुपयांमध्ये काढावी आणि त्याचा आजच्या किंमतीसह जिल्हयानिहाय अहवाल तयार करावा. अनुशेष कमी होण्याऐवजी अनेक जिल्हयामध्ये तो वाढलेला आहे. त्यामुळे सन्माननीय अर्थ मंत्र्यांनी अर्थसंकल्पीय भाषणात जे स्टेटमेंट केले आहे ते परत घ्यावे. महाराष्ट्रातील मागासलेल्या जनतेची शासनाने दिशाभूल करू नये. ही माझी पहिली विनंती आहे. सभापती महोदय, आपण या विषयाचे साक्षीदार आहात. या सभागृहात याविषयावर वारंवार बोलले गेले आहे.

उपसभापती : सन्माननीय सदस्य श्री.नितीन गडकरी हे काही झाले की माझीच साक्ष काढतात.

श्री.नितीन गडकरी : सभापती महोदय, त्याचे कारण असे आहे की, आपण यासंदर्भात एक ऐतिहासिक निर्णय दिला होता. त्या निर्णयामुळे आपली फार अडचण झाली होती. माझ्या मागणीनंतर अॅडव्होकेट जनरल यांना सभागृहात बोलविण्याचा एक ऐतिहासिक निर्णय दिला होता. त्यानंतर अॅडव्होकेट जनरल आले होते. 371 (2) (8) नुसार राज्यपालांचे निर्देश आहेत की, राज्यपालांचा रोल अॅडव्हायझरी आहे, त्यांची शिफारस आहे की, डायरेक्टिव्हज आहेत अशाप्रकारचा युक्तीवाद त्यावेळी सत्ताधारी पक्षाच्या सन्माननीय सदस्यांनी केला होता. या राज्यातील विद्वान मंडळींनी असे सांगितले की, त्या शिफारशी आहेत. घटनेच्या कलम 371 (2) (8) नुसार राज्यपालांच्या त्या शिफारशी आहेत. त्या शासनाने पाळल्या तरी चालतात, नाही पाळल्या तरी चालतात. मला वार्ड वाटते, त्याबद्दल बोलू नये. माझा अॅडव्होकेट जनरल यांच्याबद्दल आक्षेप नाही. त्यांनी काय मत दिले ते सांगतो आणि हायकोर्टाने काय निर्णय दिला ते सांगतो. राजकीय दबावाखाली त्यांनी मत दिले असे वाटते. त्यावेळचे अॅडव्होकेट जनरल श्री.गुलाम वहानवटी हे फारच विद्वान आहेत. "There is no doubt that he is an outstanding Advocate"

2...

श्री.नितीन गडकरी....

कारण ते सरकारचे वकील आहेत. म्हणून मी सभागृहात आक्षेप घेण्याचा प्रयत्न केला होता. तसे वातावरण तयार केले होते. परंतु आमचे दुर्भाग्य असे की, सभागृहात आमची गळचेपी झाली. त्यांनी मत दिल्यानंतर सर्व संपले अशी चर्चा सुरु झाली. अॅडव्होकेट जनरल यांनी काय मत दिले ? सरकारच्या उद्देशाबद्दल व प्रामाणिकतेबद्दल संशय निर्माण झाला आहे म्हणून मी बोलत आहे. त्यांनी काय सांगितले ते सांगतो. ते असे म्हणाले की, "मंडळाच्या क्षेत्रामध्ये विकास निधीचे समन्यायी नियतव्यय वाटप करण्याच्या संबंधात राज्यपालांनी अनुच्छेद 371 (2) दिलेले निर्देश राज्य शासनावर बंधनकारक आहे. मात्र शासन व्यवस्थेशी निगडित मुद्यासंबंधातील गर्हनेस इश्यू राज्यपालांचे निर्देश हे सल्ल्याच्या स्वरूपातील असून हे राज्य शासनावर बंधनकारक राहिल असे राज्याचे अॅडव्होकेट जनरल यांनी दिनांक 18.12.2003, दिनांक 4.4.2005, दिनांक 15.4.2006, दिनांक 24.8.2007 च्या पत्रात स्पष्ट केले आहे." हा सल्ला कोठून आला, त्यांनी दोन्ही गोष्टी सांगितल्या आहेत. मी असे म्हणावयाचे की श्री.डावखरे साहेब बरोबर आहेत, पुन्हा मीच म्हणावयाचे की, श्री.डावखरे साहेब चूक आहेत. म्हणजे चूक आहे आणि बरोबरही आहे. म्हणजे नरोवा, कुंजरोवा, हेही बरोबर आहे आणि तेही बरोबर आहे, म्हणजे कोणीच बरोबर नाही. यामध्ये सल्ल्याचा मुद्दा कोठून आला, सन्माननीय सदस्य श्री.बी.टी.देशमुख आणि आम्ही हायकोर्टात पीआयएल टाकली. मग आमच्या पीआयएलला जोडून त्यांनी राज्यपालांना हे अधिकार नाहीत असे म्हणणारी पीआयएल दाखल केली. केले की, त्यांनी हायकोर्टात विदर्भ, मराठवाडा सगळ्यांनी मिळून पोलिटिकल इन्स्ट्रुमेंट म्हणून आमच्याविरोधात पीआयएल दाखल केली. आम्ही नागपूर हायकोर्टात पीआयएल दाखल केली. मग मुख्य न्यायमूर्तींनी असे सांगितले की, या दोन्ही केसेस मुख्य न्यायमूर्तींकडे आणाव्यात. त्यामुळे या केसेस मुंबई हायकोर्टात आल्या. आम्ही तळमळत होतो, सांगत होतो की, सरकारवर हे निर्देश बंधनकारक आहे. डायरेक्शन्स, ऑर्डर आणि अॅडव्हायजरी यामध्ये फरक आहे. महाराष्ट्राच्या राज्यपालांना जी शक्ती मिळाली आहे. 1958 साली घटनेत दुरुस्ती करून वैधानिक विकास मंडळाची तरतूद मंजूर केलेली आहे. त्या तरतुदीतून महाराष्ट्राचे राज्यपाल हे देशातील सर्व राज्यपालांपेक्षा सगळ्यात ताकदवान राज्यपाल

3....

श्री.नितीन गडकरी....

आहेत. मागासलेल्या भागात अशाप्रकारचा अनुशेष निर्माण होईल अशाप्रकारचा विचार त्यावेळी शासनाने वा घटना निर्मात्यांनी विचार केला नव्हता काय ? केला होता. माजी मुख्यमंत्री स्व.शंकरराव चव्हाण हे म्हणत असत की, ही वैधानिक विकास मंडळे स्थापन करू नका. त्यामुळे विधिमंडळाचे अधिकार कमी होतील. त्यांचे म्हणणे बरोबर होते.

यानंतर श्री.शिगम....

असुधारित प्रत / प्रसिद्धीसाठी नाही

(श्री. नितीन गडकरी...)

परंतु हे अधिकार कमी का झाले ? लोक नियुक्त मंत्र्यांचे आणि मुख्यमंत्र्यांचे अधिकार कमी का झाले ? घटनेमध्ये यासंबंधीची तरतूद का करण्यात आली ? घटना डेमोक्रेटिक नाही काय ? घटना डेमोक्रेटिक आहे. पण या घटनेमध्ये असे तत्व आहे की, तळागाळातील जो गरीब माणूस असेल, शोषित, पीडित असेल, आर्थिक सामाजिकदृष्ट्या मागसलेला असेल, मग तो कोणत्याही जातीचा, धर्माचा पंथाचा असो किंवा संप्रदायाचा असो, त्याचे रक्षण करणे ही घटनेची जबाबदारी आहे. म्हणून माननीय राज्यपालांना डायरेक्शन्स देण्याचे अधिकार देण्यात आले. माननीय राज्यपालांनी डायरेक्शन्स दिले. त्यांनी दिलेले डायरेक्शन्स बंधनकारक आहेत की नाहीत यासंबंधी दोन वर्षे थूक पॉलिश चालले. अॅडव्होकेट जनरल हे बिचारे सरकारचेच आहेत. ते सरकारला कसे अडचणीत आणतील? बाहेर गेल्यावर मला अॅडव्होकेट जनरल पहिल्या मजल्यावर भेटले. ते म्हणाले, "Mr. Gadkari, I am very sorry. You may please try to understand me. Your point is very valid but I am also an Advocate-General of the Government and have to think about the Government also." असे त्यांनी मला सांगितले. Mr. Chairman, Sir, no doubt, he is best man. He is a respectable man. त्यांनी त्यांचे ओपिनिअन, राज्यपालांचे डायरेक्शन्स अॅडव्होकेटरी आहेत, असे दिले. आता प्रश्न मिटला. त्यानंतर मुंबई हायकोर्टाने याबाबतीत निर्णय दिला. अनुप मोहता आणि एस राधाकृष्णन मुंबई उच्च न्यायालय येथे 2003 पासून दाखल करण्यात आलेली याचिका निकाली 6 मे 2008 रोजी खंडपीठाने निकाली काढली. मी, सन्माननीय सदस्य प्रा. बी.टी. देशमुख आणि सन्माननीय सदस्य श्री. मधुकरराव किंमतकर असे आम्ही पिटीशनर होतो. त्यांनी सांगितले की, संविधानाच्या अनुच्छेद 271(2) अन्वये डायरेक्शन्स देण्याचा माननीय राज्यपालांचा अधिकार मान्य केला आहे आणि अशा प्रकारे नियतव्यय करण्याचे निदेश राज्य शासनावर बंधनकारक आहेत. या लोकशाहीच्या मंदिरामध्ये आम्हाला अंतिम विजय मिळाला नाही. सत्य मांडून आमची येथे गळचेपी झाली. पण जेव्हा हायकोर्टाचे जजमेण्ट सरकारला मिळाले त्यावेळी सरकारचे तोंड बंद झाले. आता हे सरकारला बंधनकारक आहे. याबाबतीत अजून एक तरतूद करण्याची आवश्यकता आहे. हे निर्देश भंग करणा-या अर्थ सचिवांवर... त्यावेळी श्री. सुबोध कुमार हे अर्थ विभागाचे सचिव होते. ते निवृत्त झालेले आहेत. ते मला एकदा माननीय मंत्री महोदय श्री. जयंत पाटील यांच्या समोर

...2..

(श्री. नितीन गडकरी...)

असे म्हणाले होते की, " Even my Minister says it and if I do not like it, I will not obey him". मी म्हटले "You are a great man and Mr. Jayant Patil is also a great man." ते ऐकून माझ्या हातापायाची हालचाल होत होती. मी अस्वस्थ होत होतो. हे कसे बोलतात हा प्रश्न मला पडला होता. सभापती महोदय, सिंचन खात्याचा सचिव आणि अर्थ खात्याचा सचिव यांच्या बाबतीत काही तरी वैधानिक तरतूद केली पाहिजे. कारण जगलरी तिकडे चालते. सन्माननीय मंत्री महोदय श्री. अजितदादा पवार यांचे आदेश आहेत. त्यामुळे जगलरी केली जाते. मी सन्माननीय सदस्य श्री. अजितदादा पवार यांचे नाव उदाहरणादाखल घेतले. ते सिंचन मंत्री आहेत. तसे त्यांचे आदेश सर्व जण पाळतात. इकडून तिकडे तिकडून इकडे असे होत असते. यासंबंधातील डायरेक्शन्स घटनेप्रमाणे बंधनकारक आहेत. लोकशाहीच्या लेजिस्लेटिव्ह, एक्झिक्युटिव्ह, प्रेस आणि ज्युडिशियरी या चार विंगज आहेत. माननीय राज्यपालांचे निर्देश घटनात्मकरित्या बंधनकारक आहेत, ते डायरेक्शन्स आहेत, अॅडव्हाझरी पॉवर्स नाहीत, त्यांचे योग्य प्रकारे शंभर टक्के पालन झाले नसेल तर त्याला कोण जबाबदार आहे ? हा माझा पहिला प्रश्न आहे. हे जर सतत चालणार असेल तर You have to fix up the responsibility. Who is responsible? Is the Chief Secretary responsible? Is the Finance or Irrigation Secretary is responsible? आपण मंत्र्यांना जबाबदार धरू शकत नाही. याबाबतीत जबाबदार कोण हे निश्चित होत नसल्यामुळे थूक पॉलिश योजना नव्याने सुरु झाली. बॅकलॉग दूर झाला. काळजी करू नका. आनंदी आनंद गडे इकडे तिकडे चोहिकडे. तत्कालीन मुख्यमंत्री श्री. सुशीलकुमार शिंदे, हे केन्द्रात गेले आणि त्यानंतर श्री. विलासराव देशमुख आले. दोघांनी आमचा गौरव वाढवला. ते एकदा फार सुंदर बोलले. असे म्हणाले की, अहो गडकरी, कशाला वाद करता ? वाजपेयी साहेब प्रधानमंत्री झालेले आहेत, तुम्ही, मी, मुंडे साहेब, राणे साहेब एकत्र बसू, दिल्लीत जाऊ, प्रधानमंत्र्यांना सांगू, प्रश्न सोडवू, मग पैसे आणू आणि मग सगळे पाणी देऊन टाकू, आपण सर्व पूर्ण करून टाकू, बॅकलॉग दूर करून टाकू. मी त्यावेळी म्हणालो की, तुम्ही आनंदी आनंद गडे, इकडे तिकडे चोहिकडे ही कविता म्हणा... सभापती महोदय, कसले भाषण आणि कसले काय ? त्यांचे हास्य विरले. पुन्हा त्यांचा चेहरा नाही आणि आमचा चेहरा नाही. बाजपेयी गेले, मनमोहन सिंग आले. यांचे काही देणे

..3..

16-06-2009

(असुधारित प्रत / प्रसिद्धीसाठी नाही)

J-3

MSS/ MAP/ SBT/

पूर्वी श्री. खंदारे

10:45

(श्री. नितीन गडकरी...)

घेणे नाही. सभागृहामध्ये वेळ मारुने नेली. त्यांनी तर आश्वासन दिले होते. सन्मानीय सदस्य श्री. अरुण गुजराथी हे त्यावेळी अध्यक्ष होते. माझ्या आणि सन्माननीय सदस्य प्रा.बी.टी.देशमुख आमा दोघांच्या कृतीमुळे तुम्हाला विशेष अधिवेशन घ्यावे लागले होते. त्यावेळी तुमच्या समोर त्यांनी आश्वासन दिले होते की, बॅकलॉग दूर झालेला आहे. सगळे झालेले आहे... वाजवा टाळया.. मग सत्ताधारी पक्षातील लोकांनी बाके आणि टाळया वाजवल्या. कुठल्या टाळया आणि कुठले काय ? कुठे गेले शिंदे आणि कुठे काय...हसतमुख आणि देशमुख.. आणि आमच्या हातात काय ? आमच्या हातात काही नाही. पुन्हा येरे माझ्या मागल्या ...

...नंतर श्री. गिते...

असुधारित प्रत / प्रसिद्धीसाठी नाही

श्री.नितीन गडकरी...

मी सन्माननीय सदस्य प्रा.बी.टी.देशमुख यांना सांगू इच्छितो की, तुम्ही कुठल्याही राजकीय पक्षाचे नसलात तरी तुम्ही कोणताही संकोच करू नका. आम्ही तिकडे आलो तरी तुम्ही हेच काम करा. डायरेक्ट प्रहार करा. आजुबाजूला प्रहार करू नका. त्याची अत्यांतिक गरज आहे. सत्तेत कोणीही असो, हा महाराष्ट्रातल्या न्यायाचा मुद्दा राहिलेला नाही. हा प्रश्न आता विल्लर झालेला आहे. हा बँकलॉग व्यवहारिकदृष्ट्या दूर होऊ शकतो काय ? सन्माननीय सदस्य प्रा.बी.टी.देशमुख यांचा हा प्रश्न नाही. त्याचे कारण ते त्यांची पार्टी किंवा ते व्यक्तिगतरीत्या प्रश्न मांडतात. ते तिकडे येण्याची शक्यता नाही. त्यांना कायम स्वरूपी त्यांच्याच जागेवर बसावयाचे आहे. आम्ही सत्तेत आलो तर आम्ही जे काही भाषण केले तर ते भाषण तुम्ही आम्हाला विचारून दाखवाल. त्यामुळे आम्हाला बोलताना काळजी घ्यावी लागते. हे सन्माननीय सदस्यांचे श्री. गडकरी यांचे भाषण आहे. आता काय ते तुम्ही बोला. या गोष्टीची मला पूर्णपणे जाणीव आहे. सभापती महोदय, मला यासंदर्भात दोन गोष्टी सुचवावयाच्या आहेत. पहिली गोष्ट तुम्ही बँकलॉग काढताना भंडारा आणि गोंदिया जिल्हयावर अन्याय केला आहे. त्या विभागात जे मालगुजारी तलाव आहेत, ते सरकारच्या पैशातून बांधले गेलेले नाहीत, ते तुम्ही बँकलॉगमध्ये धरले. दांडेकर समितीने आमच्यावर पहिला अन्याय केला आहे. गडचिरोली, चंद्रपूर, भंडारा आणि गोंदिया धान उत्पादक क्षेत्रातील मालगुजारी तलावाचे इरिगेशन या बँकलॉगमध्ये धरावयास नको होते. ते इरिगेशन या बँकलॉगमध्ये धरले. जे पती-पत्नी आहे, त्यांच्यापासून मुले होतात, ती मुले त्यांची आहेत. दुस-यांची मुले आपल्या नावे वटवून टाका हा काय प्रकार आहे. इंग्रजांच्या राज्यात त्या मालगुजारांनी तलाव आपल्या शेतामध्ये बांधले होते. ते तलाव पूर्णपणे खाजगी आहेत. पूर्वीचे मालगुजार आता संपलेले आहे. त्या ठिकाणी मी फक्त एक मालगुजारी उरलेलो आहे. आमचे तेथे गडकरी वाडा, भोसले वाडा हे मातीचे जाड जाड भिंतीचे वाडे आमच्या वैभवाचे लक्षण उरले आहे. त्यांनी मालगुजार आपल्या शेतात बांधले होते. शेती मालगुजारीच्या मालकांचीच, त्यांनी त्या शेतांमध्ये मालगुजारी तलाव बांधले आहेत. आणि त्या तलावातून इरिगेशनसाठी पाणी घ्यावयाचे. आता या मालगुजारी तलावाच्या पाण्यातून जे सिंचन होत आहे, त्यावर मालकी हक्क सरकार सांगत आहे. हा आमच्यावरील पहिला अन्याय दूर केला पाहिजे. केंद्र सरकार आणि राज्य सरकारच्या पैशातून जे अॅसेट निर्माण झालेले नाहीत, ते

2...

श्री. नितीन गडकरी...

सरकारी अॅसेट म्हणून धरणे हे नियमाप्रमाणे योग्य नाही. ती प्रॉपर्टी खाजगी आहे. सरकार कशासाठी यामध्ये श्रेय घेत आहे. मुले दुस-यांची आणि आपले नाव लावयावयाचे हा काय धंदा आहे ? ही गोष्ट बरोबर नाही. त्यामुळे ही बाब दुरुस्त केली पाहिजे.

सभापती महोदय, जलसंपदा विभागाचे या वर्षाचे एकूण बजेट 7 हजार कोटी रुपयांचे आहे. जलसंपदांच्या कामांना सर्वोच्च प्राधान्य दिले पाहिजे. शेतक-यांच्या शेतीला जोपर्यंत पाणी मिळत नाही, तोपर्यंत राज्यातील शेतकरी आत्महत्या करतील. माननीय जलसंपदा मंत्री श्री.अजित पाटील मी आपणास वारंवार विनंती केली आहे की, इंडस्ट्रीयल रिझर्व्हेशनच्या नावावर शेतीचे पाणी पळवण्याची प्रथा सध्या जोरात सुरु आहे. महाराष्ट्राला विजेची गरज आहे. या राज्यात वीज प्रकल्प झाले पाहिजेत. महाराष्ट्रात सरप्लस वीज झाली पाहिजे त्यास दुमत असण्याचे कारण नाही. तुम्ही सिंचनासाठी पाणी निर्माण केले आहे, परंतु ते पाणी इंडस्ट्रीजसाठी दिले जाणार असेल तर ती गोष्ट योग्य नाही. माझा देखील वीज प्रकल्प आहे. राज्यात वीज प्रकल्प होणे आवश्यक आहे. राज्यात विजेची फार मोठी गरज आहे. वॉटर, पॉवर, ट्रान्सपोर्ट आणि कम्युनिकेशन या चार गोष्टी शिवाय इंडस्ट्रीज वाढू शकणार नाहीत. विजेशिवाय शेती होऊ शकत नाही. महाराष्ट्रातील सर्व महागनरपालिकेच्या ड्रेनेजचे सांडपाणी आहे. त्या सांडपाण्याच्या अनुषंगाने जेएनएनआरयूम मधून योजना तयार करा. मी माननीय श्री. अजित पाटील यांना सांगू इच्छितो की, मी परवा मुंबई शहराचा अभ्यास केला. मुंबई महानगरपालिका ड्रेनेजमध्ये सांडपाणी सोडते आहे. त्या पाण्यापासून 40 हजार मे.वॅ.वीज निर्माण होऊ शकते. नागपूर महानगरपालिकेमध्ये आम्ही हा प्रयोग केला आहे. माननीय श्री.दिलीप वळसे पाटील यांच्या नेतृत्वाखाली यासंबंधी करार केला आहे. आम्ही चार प्रकल्प नागपूर महानगरपालिकेचे माध्यमातून केले आहेत. ते प्रकल्प 120, 120 एम.एल.डी.चे आहेत. ते पाणी शुद्ध करून कोराडी आणि खापरखेडा वीज प्रकल्पांना देण्याचा आम्ही करार केला आहे. वेस्ट पाणी शुद्ध करावयाचे आणि ते पाणी फक्त वीज निर्मितीकरिता वापरावयाचे.

यानंतर श्री. भोगले....

श्री.नितीन गडकरी.....

कारण पाण्यासाठी भांडणे होणार आहेत. पाण्याचा वापर जपून केला पाहिजे. यापुढे न्युक्लिअर वॉर होणार नाही तर वॉटर वॉर होणार आहेत. जिल्हया-जिल्हयात, तालुक्या-तालुक्यात भांडणे होऊन प्रसंगी गोळीबार देखील होणार आहेत. सभापती महोदय, नागपूर महानगरपालिकेने राज्याच्या वीज मंडळाशी करार केला आणि 120 एमएलडी पाणी शुध्द करुन ते वीज निर्मितीसाठी वापरले जात आहे. पेंच प्रकल्पामध्ये जे पाण्याचे आरक्षण होते ते कमी केले. तेवढे जास्तीचे पाणी महानगरपालिकेला पिण्यासाठी आणि शेतकऱ्यांच्या सिंचनासाठी उपलब्ध होणार आहे. असेच तुम्ही चंद्रपूरला करा. चंद्रपूरचे सगळे पाणी शुध्द करुन ते चंद्रपूरच्या थर्मल पॉवर स्टेशनला वापरण्यासाठी द्या. जळगाव शहरातील पाणी जळगाव, भुसावळच्या दीपनगर पॉवर स्टेशनला वापरण्यासाठी द्या. नाशिक शहराचे अशुध्द पाणी शुध्द करुन ते नाशिकमधील एकलहरे प्रकल्पाला द्या. परळी शहरातील पाणी असेल ते तेथील औष्णिक वीज प्रकल्पासाठी पाणी वापरा. जेणेकरुन या पाण्याची बचत केली तर सिंचनाच्या सोयीसाठी व शेतीसाठी पाणी वाढविता येईल.

सभापती महोदय, सन्माननीय सदस्य प्रा.बी.टी.देशमुख म्हणाले त्याच्याशी मी पूर्णपणे सहमत नाही. 50 टक्के इरिगेशन झाले म्हणता हे केवळ कागदोपत्री आहे. एकदा तुम्ही ऑडिटींग करा. याचे ऑडिटींग खाजगी एजन्सीकडून करा. प्रत्येक इरिगेशन प्रकल्पाचे प्लॅन तयार केले. माझा साखर कारखाना आहे. मी डिटेलमध्ये गेलो. विदर्भात एकाच जिल्हयात ऊस लावावयास पाणी द्यायला सरकार तयार नाही. ऊस कसा लावणार? एकच कारखाना आणि तोही मोठ्या प्रयासाने आम्ही चालवितो. तुम्ही ऊस लावावयास पाणी द्यायला तयार नाही. ऊसाचे पाणी बंद केले. कोण शेतकरी ऊस लावणार? त्यांची प्रगती कशी होणार? पहिल्यांदा याचे अॅक्चुअल ऑडिटींग करा. दोन गोष्टी केल्या पाहिजेत. एक म्हणजे परफॉर्मन्सच्या संदर्भात ऑडिटींग केले पाहिजे. जो चांगले काम करतो त्याला संधी मिळाली पाहिजे आणि वाईट काम करणाऱ्या माणसाला शिक्षा नाही. सार्वजनिक बांधकाम विभागाच्या सचिवांचा घोळ सुरु आहे. हा नको. तो मराठा आहे, तो ओबीसी आहे. काय धंदा सुरु आहे? जो काम करतो, ज्याचा परफॉर्मन्स चांगला आहे त्याला संधी द्या. परफॉर्मन्सच्या ऑडिट बरोबर फॅक्चुअल ऑडिट करा. पश्चिम महाराष्ट्रामध्ये हजारो लिफ्ट इरिगेशन योजना बंद पडल्या आहेत. इन्फ्रास्ट्रक्चर बंद पडले आहे. तुम्ही 50 टक्के सिंचन क्षमता वापरत नाही. या लिफ्ट इरिगेशन योजनांसाठी वेळ पडली तर वीज

..2..

श्री.नितीन गडकरी.....

मोफत द्या. कल्याणकारी राजाने गरीब माणसाला मोफत दिले पाहिजे आणि श्रीमंतांपासून घेतले पाहिजे. शेतकरी आत्महत्या करीत असेल तर प्रत्येक लिफ्ट इरिगेशन योजना इकॉनॉमिकली व्हायबल झाली पाहिजे. मग ती पश्चिम महाराष्ट्रातील असो नाही तर कोल्हापूरमधील किंवा नागपूरमधील असो. ती यशस्वी झाली पाहिजे. 100 टक्के इन्फ्रास्ट्रक्चर युटीलाईज झाले पाहिजे. मंत्रीमहोदयांनी याचा चार्ट आपल्या दालनामध्ये लावावा. किती योजना उभारल्या, किती यशस्वी झाल्या, किती वापरात आहेत, टारगेट अॅचिव्ह झाले का? पाण्यासाठी सहकारी सोसायट्या केल्या. मी याचा सरळ अर्थ काढला. सगळ्यांनी मिळून काम करायचे याचा अर्थ कोणी करायचे नाही असे नाही...(अडथळा)...सन्माननीय सदस्या श्रीमती मंदा म्हात्रे यांना मी विचारू इच्छितो की, तुमच्याकडे काय सुरु आहे? सगळे काही सुरळीत आहे याचा अर्थ एकमेकाचे पाय ओढायचे. तुमची युती अभेद्य आहे. याचा अर्थ काहीतरी घोळ आहे. आमची युती अजून अभेद्य आहे. माझी सन्माननीय सदस्य अॅड.गुरुनाथ कुळकर्णी यांना एकच विनंती आहे, काँग्रेसची चिंता तुम्ही करू नका. एखाद्या कावळ्याला माणसाचा टच झाला तर इतर कावळे त्याला टोचून टोचून मारतात. तुम्ही एकदा काँग्रेस सोडली, तिच्या बाहेर गेला तर काँग्रेसवाले तुम्हाला टोचून टोचून मारणार आहेत. एकवेळ तुमचे भाजप सेना मित्र होऊ शकतात. सीबीआयकडे 100 केसेस पेंडिंग आहेत.

एम.1...

श्री. नितीन गडकरी

त्याचबरोबर काही गोष्टींची माहिती सुध्दा मिळाली पाहिजे. म्हणून मला सांगावयाचे आहे की, सन्माननीय सदस्य श्री. गुरुनाथ कुलकर्णी आणि मी चांगले मित्र होऊ शकतो, बाकीचे खंजीर खुपसणारे आहेत, त्यांच्यापासून त्यांनी सावध रहावे.

महोदय, माझी विनंती आहे की, अॅक्चुअल ऑडिटींग झाले पाहिजे. तसेच सर्व सिंचन योजना चालू कराव्यात. सन्माननीय सदस्य प्रा. बी.टी.देशमुख हे अहवालावर बोलले. परंतु वस्तुस्थितीबाबतचे सत्य मला कधी कळले ते मी सांगू इच्छितो. मी साखर कारखाना टाकल्यापासून कागदावरील रेकॉर्ड आणि वस्तुस्थिती यामध्ये बराच फरक असतो म्हणून मी वस्तुस्थिती सांगत आहे. कागदावरील घोडे वेगळे असतात. मंत्रालयातील झारीतील शुक्राचार्यांचा हात तर कोणीच पकडू शकणार नाही. कारण त्यांना माहित असते की, मंत्री येतात-जातात आपण परमनंट आहोत. मला अनुभव आहे ते अस्खल्लीत इंग्रजीतून सांगतात की, "Sir, I am very sorry the matter is sub-judice." अथवा असे सांगतात की, "Sir, already the enquiry is started, I cannot do anything." अशा प्रकारे त्यांना कोणते उत्तर द्यावयाचे याची चांगलीच जाण आहे. टरकॅमायसिनच्या गोळ्या कशा द्यावयाच्या हे त्यांना चांगलेच माहित असते. म्हणून मंत्री हा ब्युरोक्रेसीच्या छातीवर बसला पाहिजे. यांच्या बदल्या जोपर्यंत तालुका पातळीवर होत नाही, जोपर्यंत त्यांना बाहेर पाठवित नाही तोपर्यंत हे राज्य चांगले होत नाही. तुम्ही राजकीय लोक काहीच खात नाही, पाच-दहा टक्के सुध्दा खात नाही परंतु या अधिकाऱ्यांचा पैसा मार्केटमध्ये सुरु आहे, त्यांची इन्व्हेस्टमेंट मोठी आहे, मोटमोठे फार्म हाऊसेस आहेत. वरुन शाहू-फुले-आंबेडकरांचे नाव घेऊन सामाजिक नेतागिरी सुरुच असते. म्हणून हे सर्व मृगजळ आहे, ज्यांच्यासाठी करावयाचे आहे त्यासाठी प्रत्यक्षात लोकांपर्यंत पोहचावे लागेल. माननीय श्री. पवार साहेबांनी वारंवार मागणी केली होती की, इरिगेशन हा सब्जेक्ट सेंट्रल लिस्टमध्ये तसेच कन्करंट लिस्टमध्ये घ्यावा. देशाची प्रगती करावयाची असेल तर सिंचनाची व्यवस्था ही सेंट्रल लिस्ट आणि कन्करंट लिस्टमध्ये आणली पाहिजे. आठ हजार कोटी राज्याचे आणि आठ हजार कोटी केंद्राचे, जोपर्यंत मिळत नाही तोपर्यंत राज्याचा बॅकलॉग सुजलाम् सुफलाम्, शासनाच्या पेशातून होत नाही. रिसोर्समध्ये कन्स्ट्रेंट्स आहेत त्यामुळे आपण कितीही प्रॉयॉरिटी दिली, कितीही प्रयत्न केले तरी

श्री. नितीन गडकरी

आठ हजार कोटी ही चांगली प्रॉयॉरिटी आहे. खरे म्हणजे सन्माननीय वित्त मंत्र्यांनी 20 हजार कोटी रुपये दिले पाहिजे पण ते देऊ शकत नाही. कारण आम्हीच त्यांच्याकडे मागणी करतो की, पाचवा वेतन आयोग लागू करा, सहावा वेतन आयोग लागू करावा, अशा प्रकारे सर्व कर्मचाऱ्यांचे पगारच चालू आहेत. एक वेळ अशी येईल की, महाराष्ट्र शासनामध्ये काय चालले आहे तर सहावा वेतन आयोग लागू झाला असून त्याप्रमाणे कर्मचाऱ्यांचे पगार सुरु आहेत. मंत्री लाल दिव्याच्या गाडीतून फिरत आहेत. लाल दिव्याच्या गाडीच्या अनुषंगाने मी माझ्याच बाबतीत घडलेला प्रसंग सभागृहाला सांगू इच्छितो. तो म्हणून मी मंत्री असताना एकदा खामगांवला गेलो असता मला गाडीत पेट्रोल भरावयाचे होते. समोर पोलिसांची गाडी होती, मी मागच्या गाडीत बसलो होतो. पेट्रोल पंपावर एक लहानसा पोररगा होता. त्याने सांगितले की, पेट्रोल नाही. मला एकदम संताप आला, मी खाली उतरलो आणि त्या मुलाला म्हणालो की, आताच एक गाडी पेट्रोल भरून गेली आणि आता तू म्हणतोस की पेट्रोल नाही. त्यावर तो मुलगा म्हणाला की, तुमच्या गाडीला लाल दिवा आहे. मी म्हणालो की, लाल दिवा आहे तर काय झाले ? त्यावर तो म्हणाला लाल दिव्याच्या गाडीत पेट्रोल भरल्यानंतर पैसे मिळत नाहीत. अशा प्रकारे मंत्री पेट्रोल भरतात, पोलीस सुध्दा पेट्रोल भरतात. पोलिसांच्या गाड्यांमध्ये तर त्या त्या भागातील दारुच्या धंद्यावाले, सट्ट्यावालेच पेट्रोल, घरातील पडदे बदलून देतात. हे सर्व डीओटी तत्वावर चालू आहे. म्हणून माझी सूचना अशी आहे की, शासनाचा खर्च हा प्रॉडक्टिव्ह एक्स्पेंडिचर स्वरुपाचा झाला पाहिजे, त्याकरिता विरोधी पक्ष तसेच सत्तारुढ पक्षानेही तशी भूमिका घेतली पाहिजे की, पगार शेवटी किती वाढवावेत ?

यानंतर श्री. जुन्नरे

श्री. नितीन गडकरी

शेतक-याला पाणी उपलब्ध करून देण्यासाठी तुम्हाला पैसे द्यावे लागणार आहेत. उद्योगधंद्याच्या इन्फ्रास्ट्रक्चर्ससाठी पैसे द्यावे लागणार, तरुण मुलांना रोजगार उपलब्ध करून देण्यासाठी तुम्हाला पैसे खर्च करावे लागणार आहेत की, जे पेन्शनमध्ये गेलेले आहेत त्यांचे दोन वर्षे वाढवा, त्यांना एक्सटेंशन द्या यासाठी पैसे खर्च करणार आहात काय? कोणत्याही अधिका-याला एक्सटेंशन न देण्याचा निर्णय युतीशासनाने घेतला होता. परंतु तुमच्या शासनात एकामागून एक एक्सटेंशन दिले जात आहे. ज्यांना प्रमोशन मिळत नाही ते शून्यामध्ये पाहत बसले आहेत. या अधिका-यांचा इन्ट्रेस्ट निघून गेलेला आहे. म्हणून माझी विनंती अशी आहे की, अॅडमिनिस्ट्रेटिव्ह एक्सपेंडेचर कमी करण्यासाठी आपण वेगळे धोरण ठरवा, शासनाचा पैसा कसा वाचेल याकडे तुम्ही लक्ष द्या. शासनाचे पर कॅपिटा इन्कम वाढेल, लोकांची क्रय शक्ती वाढेल, राज्याचा जीडीपी वाढेल, राज्याचा विकास होईल यासाठी तुम्ही प्रयत्न केले पाहिजे. मी मंत्री असतांना राज्यातील रस्त्याच्या संदर्भात एक योजना तयार केली व ती माननीय पंतप्रधानांना सादर केली. त्यावेळेस प्लॅनिंग कमिशन आणि प्रधान सचिव प्लॅन यांनी ऑब्जेक्शन घेतले होते. त्यांनी सांगितले होते की, "Hon. Prime Minister, I am very sorry, this is State subject". स्टेट सब्जेक्टवर केंद्र सरकार पैसे खर्च करू शकत नाही. मी सादर केलेली योजना त्यांनी एक मिनिटात गुंडाळली. त्यावेळेस मी माननीय पंतप्रधानांना प्रश्न विचारला की, देश स्वतंत्र होऊन 50 वर्षे झाली तरी सुध्दा आज लाखो गावात जाण्यासाठी रस्ते नाहीत. केवळ चर्चाच सुरु राहणार का? तेव्हा पंतप्रधानांनी निर्णय घेतला आणि 60 हजार कोटी रुपयांची पंतप्रधान ग्रामसडक योजना आणि 60 हजार कोटी रुपयांची नॅशनल हायवे योजना तयार झाली. हे पैसे कसे उपलब्ध करावयाचे त्याची माहिती सुध्दा मी दिली होती. मी सांगितले होते की, पेट्रोल आणि डिझेलवर 50 पैसे टॅक्स लावा, त्यातील 25 पैसे राष्ट्रीय महामार्गाला द्या आणि 25 पैसे ग्रामीण भागाला द्या . आज 60 -60 कोटी रुपयांच्या दोन्ही योजना चांगल्या प्रकारे सुरु आहेत व त्यामुळे देश बदलला गेला. केंद्रसरकारने 50 टक्के निधी दिला पाहिजे यासाठी आग्रह धरा. जर 8 कोटी राज्य शासनाचे आणि 8 कोटी केंद्र सरकारचे मिळाले तर तर त्या तुमच्या ज्या डेड असेटस् आहेत, तुमचे भरपूर डेड असेटस् आहेत. तुम्ही किती प्रकल्प सुरु केले, किती प्रकल्प अर्धवट आहेत याचा कधी आपण विचार करणार आहात की, ..2..

श्री. नितीन गडकरी

नाही? 8-8, 10-10 प्रकल्प डेड पडलेले असून त्याच्यावरील व्याज सुरु आहे. क्लेमसच्या कमिट्या अपॉईंट होतात, त्या कमिट्यावर मग सेक्रेटरी येतात. आमच्या काळात कुलकर्णी नावाचे एरिगेशनचे सेक्रेटरी होते ते आता कोठे गेले माहिती नाही. लक्ष्मी दर्शनामध्ये पटाईत होते. त्यांनी त्यावेळी वाट लावली आणि आता तेच जर कमिट्यांवर आले तर तुमची पुन्हा वाट लावतील. बंद पडलेली सर्व कामे पूर्ण झाली पाहिजेत. ही कामे करतांना बँकलॉग देखील पूर्ण झाला पाहिजे. म्हणून माझी विनंती आहे की, सिंचनासाठी केंद्र सरकार कडून 50 टक्के रक्कम मिळाली पाहिजे याकरिता माननीय कृषी मंत्री पवार साहेबांना आग्रह करा, माननीय मुख्यमंत्र्यांना आग्रह करा आणि केंद्रात हे धोरण स्वीकारले जाईल यासाठी प्रयत्न करा नाही तर हिंदुस्तानाची प्रगती त्या शिवाय होणे शक्य नाही. आज मुंबई, पुणे, नागपूर येथे मोठ्या प्रमाणात झोपडपट्ट्या तयार झालेल्या आहेत. महाराष्ट्रातील विधानसभेच्या 35 जागा कमी झाल्या याचे कारण आज शेतकरी संकटात आहे, शेती करणे परवडत नाही, रोजगाराच्या संधी उपलब्ध नाहीत, गावात चांगले इन्फ्रास्ट्रक्चर्स नाही त्यामुळे ग्रामीण भागातील जनता आज शहराकडे धावत सुटली आहे. याचे मुख्य कारण आमचे चुकीचे आर्थिक धोरण हे आहे. जर तुम्ही शेतीला पाणी दिले तर शेतक-याचे उत्पादन वाढले तर गावातील कारखानदारी यशस्वी होईल असे झाले तर लोक शहराकडून गावाकडे जातील. आज महाराष्ट्रा ग्रामीण भागाच्या 25 विधानसभा कमी झाल्या उद्या शहरी भागातील 10-15 कमी होऊन ग्रामीण भागात जातील त्यामुळे आपल्याला हा समतोल राखावयाचा आहे. म्हणून माझी आपल्याला विनंती आहे की, आपण या करिता विशेष करून प्रयत्न करा. आपल्या बजेटमधून याचे किती काम होईल याबद्दल मला शंका वाटते.

सभापती महोदय, तुम्ही एका तत्वापासून दूर जाऊ शकत नाही. जे तत्व भारताच्या राष्ट्रपतींनी सही करून पार्लमेंटमध्ये कॉन्स्टिट्यूटयूशनल अमेंडमेंड करून राज्यपाला दिलेल्या अधिकाराप्रमाणे तुम्हाला दिलेले निर्देश, डायरेक्शन्स तुमच्यावर बंधनकारक आहेत. आता थूक पॉलिसी योजना बंद करा, चर्चा बंद, मुंबई हायकोर्टाच्या दोन न्यायमूर्तींनी यावर शिक्का मोर्तब केलेले आहे. मुंबई हायकोर्टात यासंदर्भात डिजीजन झालेला आहे. त्यांनी यासंदर्भात डायरेक्शन्स दिलेले आहेत. हायकोर्टाचे डायरेक्शन्स शासनाला बंधनकारक आहेत. हायकोर्टाच्या डायरेक्शनला

श्री. नितीन गडकरी

तुम्ही चॅलेंज करू शकत नाही. मुंबई हायकोर्टाने जे डायरेक्शन दिलेले आहेत त्यासंदर्भात तुम्हाला फक्त सुप्रीम कोर्टातच चॅलेंज करता येऊ शकेल. परंतु तुम्ही सुप्रीम कोर्टात गेला नाहीत. त्यामुळे कोणाला आवडा की, न आवडो विदर्भ, मराठवाडा आणि कोकणाच्या संदर्भात तुम्हाला न्याय करण्याशिवाय पर्याय नाही. तुम्ही जगलरी करू नका, थूक पॉलिसी योजना आणू नका,

यानंतर श्री. गायकवाड...

असुधारित प्रत / प्रसिद्धीसाठी नाही

श्री.नितीन गडकरी..

लोकांना मूर्ख बनवू नका. अनुशेष दूर झाला आहे अशी खोटी आश्वासने देऊ नका. माननीय मंत्री श्री दिलीप वळसे - पाटील यांना मी विचारू इच्छितो की, 2008 सालातील बँकलॉग किती आहे हे आपण सांगावे. इंडिकेटर समितीने 1984 सालचा आधार घेऊन 1994 साली काढलेली किंमत आणि उरलेल्या कामाची आजची किंमत किती आहे ? त्याचबरोबर त्या किंमतीचा हेक्टरमध्ये आणि रुपयामध्ये किती अनुशेष आहे ? हे आपण मला सांगावे.त्यानंतरच आपण आपली पाठ थोपटून घ्यावी. या शासनाने अनुशेष कमी केला नाही उलट अनुशेष वाढविला आहे.निवडणुका जिंकण्यासाठी तुम्ही अनेक खोटया घोषणा करीत असता त्याला माझा काही आक्षेप नाही. तुम्ही शेतक-यांना मोफत वीज देणार आहात, त्यांची कर्जे माफ करणार आहात, मुंबईच्या झोपडपट्टीच्या बाबतीत निर्णय घेणार आहात.ते ठीक आहे. मागे जाहीरनाम्यात छपाईची चूक झाली होती असे संगण्यात आले होते . तेव्हा हे तुमचे कल्चर आहे ते तुम्ही निवडणुकीपुरते वापरावे त्याबाबतीत मला काहीही म्हणावयाचे नाही. परंतु रेकॉर्डवर ते वापरण्यात आले आणि अनुशेषासाठी द्यावयाची रक्कमच जर बंद करण्यात आली तर त्यामुळे गळी कापला जाईल.म्हणून रेकॉर्डवर तुम्ही अशा प्रकारे लिहू शकत नाही ते लिहिणे अनकॉन्स्टीट्युशनल आहे,माननीय राज्यपालांनी दिलेल्या डायरेक्शनच्या विरोधात आहे, त्याचबरोबर ते कटेम्ट ऑफ हायकोर्ट आहे. अशा प्रकारे तुम्ही लिहू शकत नाही कारण तुम्हाला वस्तुस्थिती लपविता येणार नाही. त्यामुळे इरिगेशन डिपार्टमेन्टमध्ये अशा प्रकारचे सॉफ्टवेअर डेव्हलप करण्यात आले पाहिजे की, त्यात सगळ्या प्रकल्पाचा उल्लेख करण्यात यावा त्यामध्ये आजची कॉस्ट किती आहे याचा उल्लेख केल्यानंतर अनुशेष किती दूर केला आहे आणि किती अनुशेष शिल्लक राहिलेला आहे हे ताबडतोब कळले पाहिजे. बँकलॉगच्या संदर्भात स्पेशल सॉफ्टवेअर पाटबंधारे विभागासाठी वित्त विभागाने तयार केले पाहिजे.माननीय राज्यपालांच्या निदेशातील सूत्र शासनाकडे आहे किंमती कशा काढावयाच्या हे सुध्दा शासनाला माहीत आहे.त्यामुळे हे सॉफ्टवेअर तयार करण्यात काहीच अडचण येणार नाही.

सभापती महोदय, यानंतर मला शेवटचा एक मुद्दा मांडावयाचा आहे. मुंबई जवळच्या वैतरणा प्रकल्पाच्या कामाध्ये एक लाख टन फ्लाय अॅश वापरली जात आहे. श्री.अविनाश आणि श्रीमती शोभा भोसले यांना ते काम मिळालेले आहे. एक लाख 75 हजार टन फ्लाय अॅश नाशिकच्या पॉवर प्रोजेक्टमुळे मिळणार आहे. सिमेन्ट उत्पादन करणारे दरोडेखोर आहेत, डकैत

श्री.नितीन गडकरी..

आहेत. त्यांना चौकात नेऊन फटक्याने मारले पाहिजे. त्याच्या सिमेंटच्या एका बॅगची किंमत 260 रुपये आहे. त्यामध्ये फुकटचे 35 टक्के फ्लाय अॅश वापरले जात असतात.सन्माननीय सदस्य श्री.जैनुद्दिन जव्हेरी नेहमी यासंबंधीचा मुद्दा मांडत असतात त्यांचे म्हणणे बरोबर आहे. दोन रुपये किंमत फक्त त्यांनी कमी ठेवलेली आहे कॅंक्रीट एएम - 40 वापरा किंवा एएम - 45 वापरा परंतु त्यात फ्लाय अॅश वापरण्यात आली आहे ही गोष्ट सिध्द झालेली आहे. फ्लाय अॅश वापरल्यामुळे उष्णता कमी होते आणि कॅंक्रीट मजबूत होत असते. त्यामुळे घाटघर प्रकल्पामध्ये ती वापरण्यात आली होती. मला असे सांगावयाचे आहे की, सिमेंट आणि स्टील कारखान्याच्या मालकांना याबाबतीत विचारणा केली गेली पाहिजे. त्या ठिकाणी मोठ्या प्रमाणावर भेसळ केली जाते त्याचबरोबर डेप्युटी इंजिनियर पासून कामाचे एस्टिमेट वाढवून देण्याचा प्रकार सुरु आहे मी आपल्याला सांगू इच्छितो की, उद्या सत्ता बदलली तर सगळ्या डेप्युटी इंजिनियरांची चौकशी होईल आणि ते सर्व जण जेलमध्ये जातील. दहा रुपये कामाचे एस्टिमेट असतांना 20 रुपयाचे एस्टिमेट तयार केले जाते. त्याचबरोबर सिमेंट तयार करणारे कारखानदार शासनाची चुनखडी आणि फ्लाय अॅश वापरत असतात आणि सिमेंटची एक बॅग 260 रुपये दराने विकत असतात त्याचप्रमाणे नक्षलवादी चळवळीला पैसे पुरवत असतात. बल्लारपूर येथील कारखानदार नक्षलवादी चळवळीला पैसे पुरवून त्यांना मालामाल करीत असतात . हे नक्षलवादी पालिसांना मारून टाकतात त्याचबरोबर शोषण करतात. या बाबातीत शासनाचे काहीही नियंत्रण नाही. चुनखडी आणि डोलामार्ईटसुध्दा शासनाचे असते त्याच्या काही खाणी विकण्यात आलेल्या आहेत. दिल्लीत तेच सुरु आहे आणि महाराष्ट्रातही तोच प्रकार सुरु आहे. तेव्हा दोन चार खाणी इरिगेशन प्रकल्पासाठी राखीव ठेवण्यात आल्या पाहिजेत. त्या कारखान्यांना असे सांगावयास पाहिजे की प्रॉडक्शन कॉस्ट प्लस 25 टक्के आम्हाला द्यावे. केन्द्र सरकारला असे सांगावे की, दहा वर्षांचे सर्व टॅक्सेस एक्झम्प्ट करावे राज्य सरकारने सुध्दा त्यांचे टॅक्सेस एक्झम्प्ट करावे.स्टीलचा भाव 30 हजार रुपये टन असेल तर शासनाला 15 हजार रुपया भावाने मिळाले पाहिजे.तसेच सिमेंटची किंमत 260 रुपये प्रती बॅग किंमत असेल तर शासनाला 140 रुपयास मिळाली पाहिजे. रिडयूस द कॉस्ट, रिडयूस द एस्टिमेट आणि लेबर कॉम्पोनन्ट मात्र डिफर पेमेंट वर धरला पाहिजे. त्याचबरोबर जे डेड असेटस आहेत त्या सर्व प्रकलपाची कामे लवकरात लवकर पूर्ण करण्यात आली पाहिजेत

16-06-2009

(असुधारित प्रत / प्रसिद्धीसाठी नाही)

○ 3

श्री.नितीन गडकरी..

सभापती महोदय, यांनतर मला दुसरा मुद्दा मांडावयाचा आहे .सिंचनाच्या सोसायट्या को ऑपरेटिव्ह तत्वावर करता कामा नये. आमचे राज्य पाच वर्षे होते परंतु या गोष्टी आम्हाला समजल्या नाहीत. तुमचा जीव कशात गुंतला होता हे आम्हाला कळले नव्हते. श्री.राजू शेटी लोकसभेची निवडणूक जिंकले असून ते खरे बोलतात . प्रस्तापिता विरुद्ध ते लढत आहेत शिक्षणाचे बाजारीकरण करणारे आणि साखर कारखाने काढून लुटणा-याच्या विरुद्धची ही लढाई असून ती जनतेनेच मान्य केलेली आहे. या हवेत तुम्ही वाहून जाणार आहात. हे टीकणार नाही. "Co-operative is become a political charity" माननीय कृषी मंत्री श्री शरद पवार सांगतात ते बरोबर आहे. जो यशस्वी होत असेल त्याला प्रोत्साहन दिले पाहिजे. श्री. विलासराव देशमुख यांचा साखर कारखाना चांगला असेल तर त्यांना 10 सवलती दिल्या पाहिजेत श्री. गोपीनाथ मुंडे याचा साखर कारखाना चांगला कारखाना असेल तर त्यांना सवलती दिल्या पाहिजेत श्री. विनय कोरे यांचा साखर कारखाना चांगला असेल तर त्यांना जरूर मदत द्या परंतु 250 कोटी रुपयाच्या तोटयात कारखाना असला तरी त्याला जगवावयाचे हे बरोबर नाही. मी एका साखर कारखान्याचे हायेस्ट टेंडर भरले होते परंतु मला तो कारखाना दिला नाही. त्यांनी सांगितले की दादाचा आदेश नाही अर्थात मी आपल्याला साखर कारखाना मागण्यासाठी आलो नाही हा काही तुमचा दोष नाही.

नंतर श्री.सुबरे

की, विदर्भातील सर्व बंद कारखाने मी चालविण्यास तयार आहे

उपसभापती : मी सन्माननीय सदस्यांच्या लक्षात आणण्यासाठी सांगू इच्छितो की, आता 11.15 वाजले आहेत. ...

श्री. नितीन गडकरी : सभापती महोदय, मी माझे भाषण एका मिनिटामध्ये संपवितो आहे. माझी या निमित्ताने एकच विनंती आहे की, जे चालवू शकतात त्यांनाच आपण कारखाने चालविण्यासाठी द्यावेत. आपण एक कारखाना भाडेपट्ट्याने चालविण्यासाठी देता, कोंडेश्वर कारखाना चालविण्यासाठी आपण देता आहात आणि वर्धा जिल्ह्यातील कारखाना मात्र विकायला काढता आहात, लिलावात काढता आहात. असे वेगवेगळे धोरण आपण राज्य सहकारी बँकेमार्फत का स्वीकारता ? एक धोरण आपण स्वीकारा. अमरावती जिल्ह्यातील एक कारखाना, कोंडेश्वर कारखाना आपण चालविण्यासाठी देता आणि वर्धा जिल्ह्यातील कारखाना मात्र लिलावात काढता, हे कोणते धोरण आहे ? हा कोणता न्याय आहे ? मला सरकारला इतकेच सांगावयाचे आहे की, विकास कार्यामध्ये आपण कृपा करून राजकारण करू नका. एखादा कारखाना चांगला चालत असेल, एखादी संस्था चांगल्या प्रकारे कारखाना चालवित असेल तर त्यांना आणखी दहा कारखाने चालविण्यासाठी द्या. आमची त्याला हरकत असणार नाही. आज आमचा वीज प्रकल्प चांगल्या प्रकारे चालू आहे म्हणून आम्ही कारखाना चालविण्याची हिंमत करतो आहोत, पण तो आम्ही बंद ठेवला तरी 5 कोटीचा फायदा होईल. म्हणजे कारखाना चालवायचा म्हटले तरी 5 कोटीचे नुकसान आहे, तरीही आम्ही तो चालू ठेवतो आहोत. कारण विदर्भाचा विकास आम्हाला करावयाचा आहे. लोक आम्हाला त्याबद्दल विचारतात. तेव्हा आम्हीही त्यांना सांगतो की, ऊस लावा. तो ऊस लावण्यास तयार नसेल तर त्याच्या मागे आम्ही त्यासाठी लागतो, त्यासाठी खत घे, अमुक घे असे सांगून ऊस लावण्यासाठी त्याला गळ घालतो. पुन्हा इरिगेशनवाले त्यासाठी आमच्या लोकांना पाणी देत नाहीत. तरीही मी पुढील वर्षी तेथे साडेचारशे लाख टन क्रशिंग करणार आहे. हे मी माझ्या कारखान्याबाबत सांगतो आहे. अर्थात यासाठी आम्हाला नामदार श्री.वळसे-पाटील यांनी खूप मदत केली आहे. आता आम्ही विजेतील पैसे त्यात घालून माझा हा कारखाना नुकसानीतून फायद्यात आणणार आहे. तर सांगावयाचे म्हणजे असे अनेक प्रकल्प आहेत. त्या मागास भागामध्ये आपण ऊस लागला पाहिजे, बीट लागले पाहिजे, सिंचन वाढले पाहिजे, प्रोसेसिंग इंडस्ट्री तेथे आली

..... पी 2 ...

श्री. गडकरी ...

पाहिजे, अशी कामे तेथे झाली तरच तेथील अनुशेष दूर होईल, अन्यथा काहीही होणार नाही. या महत्त्वाची गोष्टी आहेत. त्या करण्यास आम्ही आपल्याला निश्चितच मदत करू. जे सत्य आहे ते आपण लोकांना सांगा, लोकांसमोर मांडा, विकासाशी कमिटमेंट ठेवा. पश्चिम महाराष्ट्रात लिफ्ट इरिगेशन सोसायट्या आहेत त्याही चालू करा. मागे मी बांधकाम विभागाचा मंत्री असताना सुशिक्षित बेरोजगार इंजिनिअर्सना कंत्राटे देण्याची योजना आणली होती ती चांगल्या प्रकारे यशस्वी झाली. त्यामुळे सगळ्या सिव्हिल इंजिनिअर्सना कामे मिळाली, त्यातून अनेक कामे झाली. तशाच प्रकारे सगळ्या सिव्हिल इंजिनिअर्सना लिफ्ट इरिगेशन चालविण्यासाठी द्या. त्यासाठी वाटल्यास वीज मोफत द्यावी. शेतकऱ्याचा पहिल्यांदा विचार झाला पाहिजे. कारण सगळ्या आधी तो चिरडला जातो आहे. शेतकऱ्याला सगळ्यात पहिली मदत आपण केली पाहिजे, त्याला जगविले पाहिजे. त्यासाठी जरूर त्याला मदत करा. त्यात संकोच करू नका. मागास भागांचा समतोल विकास होऊन त्याला मदत मिळाली पाहिजे, न्याय मिळाला पाहिजे एवढीच आमची मागणी आहे. पण या बजेटमध्ये तुम्ही राज्याची दिशाभूल केली आहे. मागास भागातील जनतेची फसवणूक केली आहे. निवडणुकीच्या काळात तुम्ही थूक-पॉलिसी योजना आणलीत. अनुशेष असूनही तुम्ही आम्हाला मूर्ख बनविण्याचा प्रयत्न करीत आहात, तो निषेधार्ह आहे, तो कृपया करू नका. जे काही सत्य असेल ते स्पष्ट सांगा, मागास भागाला न्याय मिळाला पाहिजे. मागासलेल्या भागाच्या बाबतीतील जी काही सत्य माहिती असेल ती समोर आली पाहिजे. मग जी काही असेल ती, दूध का दूध और पानी का पानी, जे काही असेल ते समोर आले पाहिजे. मग तो कोकण विभाग असो वा मराठवाडा, विदर्भ असो, त्यांना न्याय मिळाला पाहिजे. त्यांना मदत मिळाली पाहिजे. या बाबतीत हायकोर्टाचा निर्णय आहे, राज्यपालांचे निर्देश आहेत. संसदेचे विधेयक आहे. पण तरीही तुम्ही नियमबाह्य आणि घटनाबाह्य वागलात तर सरकार बरखास्त करण्याची मागणी करण्यास आम्ही राष्ट्रपतींकडे चाललो होतो. हे तुमचे नशीब आहे की, दिल्लीत तुमच्याच पक्षाचे सरकार सत्तेवर आहे. या एकाच मुद्यावर खरे तर तुमचे सरकार बरखास्त झाले असते. यापूर्वीही आम्हाला अनेकांनी हसतमुख देशमुखांनी सांगितले तसेच आता तुम्हीही सांगता की, अनुशेष आम्ही भरून काढला म्हणून. तेव्हा कृपा करून सत्य तेच बोला, सत्य तेच करा. तुम्ही निवडणुकीसाठी घोषणा करता, आश्वासने देता, जरूर करा. आमचे

..... पी 3 ...

त्याबद्दल काहीही म्हणणे नाही. मात्र ते निवडणुकीपुरतेच करा. पण या सभागृहाच्या रेकॉर्डवर तरी आपण अशा फसव्या घोषणा करू नका एवढीच विनंती करतो आणि मागास भागाला न्याय द्यावा असे सांगून मी माझे भाषण संपवितो.

उपसभापती : आता सभागृहाची ही विशेष बैठक स्थगित करून सभागृहाची नियमित बैठक बरोबर 11.30 वाजता आपण घेऊ या....

श्री. दिलीप वळसे-पाटील : सभापती महोदय, रात्री 11.30 वाजता आम्हाला या ठरावाची नोटीस मिळाली आहे. आज विधानसभेमध्ये कर विषयक विधेयक आहे, त्यानंतर ते येथेही येणार आहे. या शिवाय या सभागृहात अजून अंतिम आठवडा प्रस्ताव चर्चेला घ्यावयाचा शिल्लक आहे. ...

श्री. दिवाकर रावते : त्यामध्ये आम्ही दोषी नाही. ...

श्री. दिलीप वळसे-पाटील : सभापती महोदय, मी केवळ वस्तुस्थिती आपल्या निदर्शनास आणून देतो आहे. या ठरावाची नोटीस रात्री साडेअकरा वाजता मला मिळाली आहे. त्यामध्ये सकाळी 10 ते 11.15 पर्यंत चर्चेसाठी वेळ दिली आहे आणि 11.15 वाजेपर्यंत ही चर्चा आपल्याला संपवावयाची आहे असे दाखविण्यात आले आहे.

श्री. नितीन गडकरी : सभापती महोदय, पण आम्ही तर या ठरावाची नोटीस देऊन 10 दिवस झाले आहेत. पण तरीही सरकार त्या दृष्टीने तयारी करित नसेल तर तो आमचा दोष नाही. ... आता आम्ही 10 दिवसापूर्वी दिलेली नोटीस मंत्र्यांना काल आपल्या कार्यालयाकडून रात्री मिळत असेल तर त्याबद्दल आपण चौकशी केली पाहिजे. ...

उपसभापती : त्याची जरूर आम्ही चौकशी करू. परंतु आता काय करावयाचे ते आपण मला सांगावे.

श्री. नितीन गडकरी : सभापती महोदय, नियमित कामकाज वाटल्यास आपण काही काळ उशीराने सुरु करावे. आमची त्यास काही हरकत नाही. आम्ही त्याबाबत आपणास सहकार्य करण्यास तयार आहोत. हा जो चालू विषय आहे तो पूर्ण झाल्यानंतर आपण नियमित बैठक सुरु करावी, आमची त्यास तयारी आहे.

(यानंतर श्री. सरफरे क्यू 1 ..

श्री. अजित पवार : सभापती महोदय, अजून माननीय विरोधी पक्षनेते व माननीय सदस्य श्री. दिवाकर रावते यांना बोलावयाचे आहे. आम्ही सुरुवातीला सांगितले होते की, या विषयावर जेवढ्या माननीय सदस्यांना बोलावयाचे असेल तेवढे बोलू द्यावे. मात्र त्यांची भाषणे झाल्यानंतर लगेच उत्तराचे भाषण होईल. माननीय सदस्य श्री. दिवाकर रावते म्हणाले की, आज अधिवेशनाचा शेवटचा दिवस असल्यामुळे रात्री 12 किंवा 1 वाजेपर्यंत बसण्याची आपली तयारी आहे.

श्री. नितीन गडकरी : सभापती महोदय, विरोधी पक्षातर्फे आमची विनंती आहे की, अंतिम आठवडा प्रस्तावाचा आपण नंतर विचार करू. परंतु हा फार महत्वाचा विषय आहे. विदर्भ, मराठवाडा आणि कोकणच्या अस्तित्वाचा विषय आहे. यामध्ये आमच्या भावना जडल्या आहेत. या वर अनेक वर्षांपासून आम्ही संघर्ष केला आहे...

उपसभापती : आता प्रश्नोत्तराचा तास पुढे ढकलायचा काय?

श्री. नितीन गडकरी : सभापती महोदय, प्रश्नोत्तराचा तास संपल्यानंतर ही चर्चा पुन्हा सुरु करा...

श्री. दिवाकर रावते : सभापती महोदय, आज सभागृहापुढे भरपूर कामकाज आहे. त्यामुळे ही चर्चा आपण कोणत्या प्रकारे सुरु करावयाची ते सांगा..

प्रा. बी. टी. देशमुख : सभापती महोदय, प्रश्नोत्तराचा तास पुढे ढकलणे बरोबर नाही.

उपसभापती : प्रश्नोत्तराचा तास संपल्यानंतर आपण चर्चेचे उत्तर सुरु करू...

श्री. पांडुरंग फुंडकर : सभापती महोदय, प्रश्नोत्तराचा तास संपल्यानंतर आपण ही चर्चा घ्यावी अशी माझी आपणास विनंती आहे.

श्री. दिवाकर रावते : सभापती महोदय, आपण प्रश्नोत्तरांचा तास संपल्यानंतर केव्हाही ही चर्चा सुरु करावी...

उपसभापती : ठीक आहे.

श्री. अजित पवार : सभापती महोदय, प्रश्नोत्तराचा तास साडे अकरा ते साडे बारा वाजेपर्यंत चालेल. त्यानंतर ही चर्चा केव्हा सुरु करण्यात येईल एवढे आम्हाला सांगावे. आम्हाला त्याकरिता तयारी करून यावे लागेल.

श्री. पांडुरंग फुंडकर : सभापती महोदय, प्रश्नोत्तरांचा तास संपल्यानंतर तात्काळ ही चर्चा सुरु करावी.

श्री. अजित पवार : सभापती महोदय, याबाबतीत आपण निर्णय घ्यावयाचा आहे. आपण सांगाल त्यावेळी आम्ही सभागृहात उपस्थित राहू, त्याकरिता आपण ही चर्चा केव्हा सुरु करणार तेवढे सांगावे.

उपसभापती : प्रश्नोत्तरांचा तास संपल्यानंतर निश्चितपणे ही चर्चा सुरु होईल.

श्री. दिलीप वळसे पाटील : सभापती महोदय, माझी अडचण अशी आहे की, विधानसभेमध्ये करविषयक विधेयक असल्यामुळे मला त्या सभागृहामध्ये उपस्थित रहावे लागणार आहे. त्यामुळे माननीय श्री. अजितदादा पवार साहेब या चर्चेला उत्तर देतील.

उपसभापती : प्रश्नोत्तरांचा तास संपल्यानंतर व कागदपत्रे सभागृहाच्या पटलावर ठेवण्यात आल्यानंतर चर्चा सुरु होईल.

आता सभागृहाची बैठक स्थगित होत आहे. सकाळी 11.30 वाजता सभागृहाची नियमित बैठक भरेल.

(11.22 ते 11.30 बैठक स्थगित झाली.)

(यानंतर सौ. रणदिवे)

(स्थगितीनंतर)

सभापतीस्थानी - मा.सभापती**नियम 289 अन्वये देण्यात आलेल्या प्रस्तावाबाबत**

सभापती : आज माझ्याकडे नियम 289 अन्वये प्रस्ताव देण्यात आलेला आहे. सर्वश्री.प्रकाश शेंडगे, पांडुरंग फुंडकर, नितीन गडकरी, मधुकर चव्हाण यांनी "मुंबईतील चर्चगेट येथील अहिल्याबाई होळकर चौकामध्ये अहिल्यादेवीचा पुतळा उभारण्यासाठी दिवंगत माजी मंत्री श्री.शिवाजीराव शेंडगे यांनी अनेक वर्षे प्रयत्न करणे, त्यांच्या पश्चात श्री.प्रकाश शेंडगे यांनी पाठपुरावा करून पुतळ्यासाठी जागा निश्चित करून दिनांक 16 मे 2005 च्या पत्रान्वये रितसर ताब्यात घेणे, सदर पुतळ्याचा आराखडा मुंबई महानगरपालिकेकडे मान्य करून घेतल्यानंतर तेथील ग्रील चबुतऱ्याचे बांधकाम व सुशोभीकरणाचे बांधकाम इ.कामे करणे, अहिल्याबाई होळकर पुतळ्याचे संरक्षण जे.जे.स्कूल ऑफ आर्ट कडून करणे, सदर बांधकाम शेवटच्या टप्प्यात असताना मुंबई महानगरपालिकेने बांधकाम थांबविण्याची नोटीस देणे, अचानक हेरिटेज कमिटीचे कारण पुढे करून झालेले बांधकाम तोडण्यात येणे, सदर सर्व प्रकार एशियाटीक स्टोअरच्या मालकाच्या संगनमताने होत असल्याची शक्यता असणे, सदर पुतळ्याच्या जागी एशियाटीकचे फलक लावण्यात येणे, या सर्व प्रकारामुळे धनगर समाज व महिला वर्गामध्ये संतापाची भावना निर्माण होणे,"

याबाबतीत मी नगरविकास विभागाला सूचना देईन की, या विषयाच्या अनुषंगाने नगरविकास विभागाने यामध्ये लक्ष घालावे. महानगरपालिकेने कोणत्या परिस्थितीमध्ये हे बांधकाम स्थगित केलेले आहे, यामध्ये नगरविकास विभागाचे स्वतः लक्ष घालून मदत करावी.

श्री.सुनील तटकरे (ऊर्जा मंत्री) : सभापती महोदय, याची नोंद घेण्यात आली आहे.

सभापती : याठिकाणी नियम 289 अन्वये जो प्रस्ताव देण्यात आलेला आहे, त्याला मी अनुमती नाकारित आहे.

. . . .आर-2

पृ.शी./मु.शी.: तोंडी उत्तरे

सभापती : आता दिनांक 4 जून 2009 रोजी स्थगित ठेवण्यात आलेला तारांकित प्रश्न क्रमांक 52225 घेण्यात येईल.

ता.प्र.क्र.52225

(सन्माननीय सदस्य अनुपस्थित)

सभापती : आता दिनांक 12 जून 2009 रोजी स्थगित ठेवण्यात आलेला तारांकित प्रश्न क्रमांक 50351 घेण्यात येईल.

आद्य क्रांतीकारक लहूजी राऊत साळवे यांची समाधी उध्वस्त करणाऱ्यांविरुद्ध आवश्यक कारवाई करून त्याच जागी भव्य स्मारक उभे करण्याबाबत करावयाची कार्यवाही

(1) * 50351 श्री. पांडुरंग फुंडकर, श्री. नितीन गडकरी, श्री. प्रकाश शेंडगे : सन्माननीय गृह मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (1) दिनांक 16 फेब्रुवारी, 2009 रोजी साईरामा हॉटेल प्रा.लि.कंपनीचे मालक श्री.सदानंद रामान्ना शेटी यांनी पुणे जिल्ह्यातील संगमवाडी परिसरातील आद्य क्रांतीकारक लहूजी साळवे राऊत यांच्या समाधीची नासधूस केल्यामुळे राज्यात अनेक ठिकाणी त्या घटनेची तीव्र प्रतिक्रिया उमटली, हे खरे आहे काय,
- (2) असल्यास, दिनांक 16 मार्च, 2009 रोजी या घटनेच्या निषेधार्थ विधान भवनावर मोर्चाचे आयोजन केले होते, हे ही खरे आहे काय,
- (3) असल्यास, आद्य क्रांतीकारकांच्या समाधीची नासधूस करणाऱ्या हॉटेल मालकाविरुद्ध कोणत्या स्वरूपाची कठोर कारवाई करण्यात आली आहे वा करण्यात येत आहे,
- (4) तसेच समाधीच्या ठिकाणी भव्य स्मारक उभारण्याबाबत शासन किती कालावधीत कार्यवाही करणार आहे ?

श्री.नसिम खान, श्री.जयंत पाटील यांच्याकरिता : (1) होय, याप्रकरणी राज्यात एकूण 8 ठिकाणी जनतेच्या तीव्र प्रतिक्रिया उमटल्या होत्या.

- (2) होय, याप्रकरणी एकूण 84 पुरुष व 12 महिला यांचेवर जेलभरो आंदोलना अंतर्गत मुं.पो.का. कलम 68/69 प्रमाणे कारवाई करण्यात आली.
- (3) सदर प्रकरणी येरवडा पोलीस ठाणे गु.र.नं.3120/09 भा.दं.वि.सं.कलम 295, 34 प्रमाणे चार आरोपींविरुद्ध गुन्हा दाखल करण्यात आला आहे.
- (4) याबाबतचा कोणताही प्रस्ताव विचाराधीन नाही.

श्री.पांडुरंग फुंडकर :सभापती महोदय, या उत्तरामध्ये पुन्हा विसंगती आहे.मी 19 तारखेला याठिकाणी एक औचित्याचा मुद्दा उपस्थित केला होता, त्यावेळी माननीय मंत्री श्री.चंद्रकांतजी हंडोरे

16-06-2009

(असुधारित प्रत / प्रसिद्धीसाठी नाही)

R-3

ता.प्र.क्र.50351

श्री.पांडुरंग फुंडकर

यांनी असे उत्तर दिले होते की,"माननीय विरोधी पक्षनेत्यांनी जो औचित्याचा मुद्दा उपस्थित केला आहे, त्यात तथ्य आहे. ती समाधी उद्ध्वस्त केल्यावर मी स्वतः त्याठिकाणी भेट देण्यासाठी गेलो होतो. क्रांतीवीर लहुजी राऊत यांची त्याठिकाणी नव्याने समाधी व्हावी अशी भावना माननीय विरोधी पक्षनेत्यांनी व्यक्त केलेली आहे. त्याठिकाणी खाजगी विकासकाची जागा जिल्हाधिकाऱ्याच्या मार्फत अधिगृहीत करून तेथे चांगले स्मारक होईल अशी योजना शासन करीत आहे."

यानंतर कु.थोरात

असुधारित प्रत / प्रसिद्धीसाठी नाही

असे उत्तर दिले आहे आणि आत्ताच्या उत्तरामध्ये समाधीच्या ठिकाणी स्मारक उभारण्याबाबत शासन किती कालावधीत कार्यवाही करणार आहे, असा प्रश्न विचारण्यात आला असताना याबाबत कोणताही प्रश्न विचाराधीन नाही, असे या ठिकाणी उत्तर दिलेले आहे. यातील खरे काय आहे?

श्री. नसीम खान : सभापती महोदय, हा अत्यंत महत्वपूर्ण असा प्रश्न आहे. सन्माननीय विरोधी पक्ष नेते श्री. पांडुरंग फुंडकर आणि या सभागृहाच्या अनेक सन्माननीय सदस्यांची जी भावना आहे, लोकांची जी भावना आहे, त्या भावनेशी शासन सहमत आहे. क्रांतिकारक लहुजी साळवे यांच्या स्मारकासंबंधीचा हा प्रश्न आहे. ज्या घटनेबाबत, या ठिकाणी प्रश्न उपस्थित करण्यात आलेला आहे, त्या प्रश्नाच्या वास्तविकतेवर, या प्रश्नाचे उत्तर देण्याचा प्रयत्न करण्यात आलेला आहे. क्रांतिकारक लहुजी साळवे यांचे अठराव्या व्या शतकात झालेल्या क्रांतीमध्ये मोठे योगदान होते. त्यांची समाधी कुठे आहे? त्या समाधीचा शोध झाला पाहिजे.

श्री. पांडुरंग फुंडकर : समाधी उद्ध्वस्त केलेली आहे. समाधी कुठे आहे हे शासनाला माहीत नाही काय?

श्री. नसीम खान : ज्या परिसरात ही घटना घडली आहे, त्याच्या बाजूला एक मंदिर आहे. सभापती महोदय, या प्रश्नाच्या बाबतीत सन्माननीय विरोधी पक्षाची भावना जेवढी तीव्र आहे तेवढीच शासनाची भावना सुध्दा तीव्र आहे. त्या मंदिराच्याबाजूला एक स्तंभ होता. जयंतीच्या व पुण्यतिथीच्या निमित्ताने लोक त्याठिकाणी जात होते. मंदिरची जी जागा होती, त्या जागेवर लोकांनी विरोध केला की, ही खासगी जागा असल्यामुळे, येथे कार्यक्रम करण्यात येऊ नये. पुण्यतिथी व जयंती ज्या ठिकाणी साजरी करण्यात येते, त्या जागेच्या बाजूला पंधरा एकर शेती आहे. त्या रिकाम्या शेतीमध्ये मातंग समाजाचे काही लोक तयारी करीत होते. ही जी घटना घडली, त्या अगोदर एक दिवस काही लोक तयारीसाठी त्या ठिकाणी गेले. त्या ठिकाणी, त्या जागेच्या मालकाने अडथळा निर्माण केला. ही जागा खासगी आहे. शासनाच्या रेकॉर्डप्रमाणे, रेव्हेन्यूच्या रेकॉर्डप्रमाणे किंवा सात-बाराच्या रेकॉर्डवर या समाधीचा काही उल्लेख नाही. तरी सुध्दा लोकांची तक्रार ऐकून पोलिसांनी गुन्ह्याची नोंद केली. त्या जागेच्या मालकावर गुन्हा नोंदवलेला आहे. आता प्रश्न असा आहे की, क्रांतिवीर लहुजी साळवे यांची समाधी झाली पाहिजे.

..2..

ता.प्र.क्र.50351.....

श्री. नसीम खान. . .

स्तंभ झाला पाहिजे. गेल्या सात-आठ वर्षांचा हा जुना प्रश्न आहे. त्याबाबतीत मातंग समाजाचे अनेक डेलिगेशनस आलेले आहेत. पुणे जिल्हा काँग्रेस पक्षाच्या वतीने याबाबतीत अनेकवेळा मागणी झालेली आहे. मी सन्माननीय सदस्यांना, तसेच सभागृहाला आश्वासन देऊ इच्छितो की, येणाऱ्या काळात महसूल विभाग, नगरविकास विभाग आणि समजाकल्याण विभाग या सर्व विभागांच्या सर्व संबंधित अधिकाऱ्यांबरोबर आणि गरज लागली तर जो मालक आहे, त्याच्याबरोबर चर्चा करून याबाबतीत तोडगा कसा काढता येईल आणि क्रांतिवीर लहुजी साळवे यांचे स्मारक कसे उभे करता येईल या दृष्टिकोनातून लवकरात लवकर प्रयत्न करण्यात येईल.

डॉ. नीलम गोऱ्हे : सभापती महोदय, आज अधिवेशनाचा शेवटचा दिवस आहे. माझा प्रश्न असा आहे की, "या जागेचे मालक" असा याठिकाणी शब्द वापरण्यात आलेला आहे. समाधीची नासधून केल्याची तक्रार सदानंद रामन्ना शेटी यांच्याबद्दल करण्यात आली आहे. सदानंद रामन्ना शेटी आणि जागेचे मालक या दोघांमध्ये काही व्यवहार झाला आहे काय? आणि जागेचे मालक कोण आहेत? माझा दुसरा प्रश्न असा की, चार आरोपी म्हटलेले आहे त्यामध्ये सदानंद शेटी यांच्यावर आरोप दाखल झाला आहे काय?

श्री. नसीम खान : सभापती महोदय, सध्या ही जागा सात/बाराच्या उतान्याप्रमाणे शेटी परिवाराची आहे.

यानंतर श्री. बरवड....

ता.प्र.क्र. 50351

श्री. नसीम खान....

या जागेच्या बाबतीत कोर्टात भांडण चालू होते. त्या ठिकाणी कोर्ट रिसिडर होते. कोर्ट रिसिडरच्या माध्यमातून शेटी परिवाराने ही जागा विकत घेतली. सातबारा तसेच इतर कागदपत्रे त्यांच्याकडे आहेत. या प्रकरणामध्ये चार लोकांवर गुन्हा नोंदविण्यात आला आहे. श्री. रघुराम शेटी हे एन.आर.आय. असून ते अबुधाबीला राहतात. बाकीच्या लोकांना अटक केलेली आहे.

श्री. पांडुरंग फुंडकर : बाकीच्या लोकांची नावे काय आहेत ? या ठिकाणी ती समाधी उद्ध्वस्त झाल्यामुळे तेथे प्रतिक्रिया उमटली याबाबत "होय" असे उत्तर दिले आहे. याचा अर्थ समाधी उद्ध्वस्त झाली हे शासनाने मान्य केले आहे. समाधी उद्ध्वस्त झाली असेल तर पूर्वी ज्या ठिकाणी ती समाधी होती ती जागा कोणाची होती ? शेटी परिवाराने रिसिडरकडून ती जागा विकत घेतली. तो रिसिडर कोणत्या जागेवर नेमला गेला होता.

श्री. नसीम खान : ही जागा पूर्वी खाजगी मालकीची होती.

श्री. पांडुरंग फुंडकर : त्यांचे नाव काय ?

श्री. नसीम खान : ही जागा खाजगी आहे.

श्री. चंद्रकांत हंडोरे : सभापती महोदय, क्रांतिवीर लहूजी साळवे हे स्वातंत्र्य लढ्यातील सेनानी होते. देशाला स्वातंत्र्य मिळविण्यासाठी ज्या थोर पुढान्यांनी आंदोलन केले त्यांना ते मार्गदर्शन करीत होते. त्या ठिकाणी जेल आहे आणि जेलच्या समोरच्या बाजूला पुढे त्यांचे वास्तव्य होते. कालांतराने त्यांचे निधन झाले आणि त्याच ठिकाणी त्यांची समाधी आहे.

श्री. पांडुरंग फुंडकर : सभापती महोदय, माननीय मंत्रिमहोदय मान्य करीत आहेत की, त्या ठिकाणी समाधी आहे आणि दुसरे माननीय मंत्रिमहोदय सांगत आहेत की समाधी नाही.

(विरोधी पक्षाचे अनेक सन्माननीय सदस्य एकदम बोलण्याचा प्रयत्न करतात)

सभापती : सन्माननीय सदस्यांनी माननीय मंत्रिमहोदयांना त्यांचे उत्तर पूर्ण करू द्यावे.

श्री. पांडुरंग फुंडकर : सभापती महोदय, माझा हरकतीचा मुद्दा आहे. आताच या ठिकाणी गृह राज्यमंत्र्यांनी असे उत्तर दिले की, ती खाजगी जागा आहे आणि त्या ठिकाणी समाधी वगैरे

RDB/ KGS/ MMP/

ता.प्र.क्र. 50351

श्री. पांडुरंग फुंडकर

नव्हती. माननीय समाजकल्याण मंत्र्यांनी सांगितले की, त्या ठिकाणी समाधी होती. ज्यांनी आपल्या देशाला स्वातंत्र्य मिळवून देण्यासाठी बलिदान केले अशा आद्य क्रांतिकारकांच्या बाबतीत सरकार अशा पध्दतीने संभ्रमात असेल तर तो क्रांतिकारकाचा अवमान आहे. म्हणून हे उत्तर खरे आहे की ते उत्तर खरे आहे ?

श्री. चंद्रकांत हंडोरे : सभापती महोदय, हा प्रश्न महत्वाचा आहे. या आद्य क्रांतिकारकाची समाधी होणे, त्यांचे स्मारक होणे यासंदर्भात सन्माननीय सदस्यांनी प्रश्न विचारलेला आहे. ते लवकरात लवकर व्हावे अशी तेथील लोकांची तसेच म्हातंग समाजाचीच नव्हे तर संपूर्ण महाराष्ट्राची भावना आहे. ही भावना लक्षात घेऊन ते स्मारक लवकरात लवकर करण्यासंबंधीचा सन्माननीय सदस्यांचा प्रश्न आहे. त्या ठिकाणी जे आंदोलन झाले, आंदोलनकर्त्यांवर लाठीमार झाला, आंदोलनकर्त्यांनी पोलीस स्टेशनवर मोर्चा काढला, त्यानंतर मालकाला अटक झाली हा सर्व कायदा व सुव्यवस्थेचा प्रश्न आहे. मूळ मुद्दा जो उपस्थित केलेला आहे तो असा आहे की, या आद्य क्रांतिकारकाचे स्मारक व्हावयास पाहिजे.

यानंतर श्री. खंदारे

ता.प्र.क्र.50351....

श्री.चंद्रकांत हंडोरे...

यासंदर्भात औचित्याचा मुद्दा उपस्थित केलेला होता. त्याच्या अनुषंगाने मी त्याठिकाणी भेट दिली होती. त्याठिकाणी कच्च्या स्वरूपामध्ये समाधी होती, ती थोडीशी उद्ध्वस्त झाली होती. परंतु तेथे लोक गेल्यानंतर ते थांबविले गेले. मी तेथील जनतेला विश्वासात घेऊन त्यांना सांगितले की, याठिकाणी खाजगी जमीन असेल, कोणाची जागा असेल ती शासनाच्यावतीने संपादित करण्यात येईल आणि त्याठिकाणी चांगल्या स्वरूपामध्ये स्मारक उभे करण्यात येईल आणि तसे आश्वासन मी औचित्याच्या मुद्द्याला दिले होते. सभापती महोदय, त्या जमिनीचे पेपर्स मागविले आहेत. श्री.सुरेश कलमाडी हे तेथील खासदार आहेत त्यांना सुध्दा मी विनंती केली होती की, यासंबंधी वातावरण गढूळ होत आहे, यात आपण लक्ष घालावे. सामाजिक न्याय विभागाच्यावतीने तेथे स्मारक लवकरात लवकर उभे करण्यासाठी जेवढा निधी लागेल तेवढा उपलब्ध करून दिला जाईल आणि तेथील जागा ताब्यात घेऊन स्मारक उभे करण्यात येईल. त्यामुळे हा विषय वाढविण्यात येऊ नये अशी मी सन्माननीय सदस्यांना विनंती करतो.

श्री.प्रकाश शेंडगे : सभापती महोदय, लहूजी साळवे यांनी क्रांतिकारकांची फौज पुरविण्याचे काम केलेले आहे. मातंग समाजातील लोक त्यांच्या समाधीजवळ वर्षानुवर्षे पुण्यतिथी साजरी करीत आहेत. (अडथळा) या स्मारकासाठी तेथील जागा संपादित केली जाईल असे सन्माननीय मंत्रिमहोदयांनी मान्य केले आहे. परंतु किती दिवसात जागा संपादित केली जाईल आणि स्मारक कधी तयार केले जाईल यासाठी निश्चित कालावधी सांगण्यात आलेला नाही. अन्यथा निवडणूक झाली की शासन हात वर करण्यास मोकळे होईल.

श्री.चंद्रकांत हंडोरे : तेथील जागा संपादित करण्याची प्रक्रिया लवकरात लवकर सुरु करू. सन 2009-2010 मध्ये अशा प्रकारच्या स्मारकांसाठी तरतूद करण्यात आलेली आहे. त्या तरतुदीमधून हे स्मारक केले जाईल.

श्री.विनोद तावडे : सभापती महोदय, आताच सन्माननीय सामाजिक न्याय खात्याच्या मंत्री महोदयांनी उत्तर दिले आहे. ते आम्हाला मान्य आहे. पण आज समाजकल्याण खात्याचे मंत्री महोदय उपस्थित नसते तर आम्हाला जे लेखी उत्तर देण्यात आले आहे त्यातून समाधान मानावे लागले असते. आम्ही प्रश्न असा विचारला होता की, "समाधीच्या ठिकाणी भव्य स्मारक

2...

ता.प्र.क्र.50351...

श्री.विनोद तावडे.....

उभारण्याबाबत शासन किती कालावधीत कार्यवाही करणार आहे ?" या प्रश्नाला "याबाबतचा कोणताही प्रस्ताव विचाराधीन नाही" असे उत्तर दिले होते." लहूजी वस्ताद या संवेदनशील विषयासंबंधी शासनाच्या दोन मंत्री महोदयांची वेगवेगळी मते सभागृहासमोर आलेली आहेत. मग सन्माननीय गृह राज्यमंत्र्यांचे उत्तर खरे आहे की, सन्माननीय सामाजिक न्याय मंत्र्यांचे उत्तर खरे आहे ? या वर्षाच्या बजेटमध्ये या स्मारकासाठी तरतूद केलेली नाही. म्हणून या कामासाठी तरतूद केली जाईल काय ?

श्री.नसीम खान : सभापती महोदय, हा प्रश्न गृह खात्याशी संबंधित आहे. परंतु सामाजिक न्याय विभागाच्या सन्माननीय मंत्री महोदयांनी सभागृहाला माहिती दिली आहे. या स्मारकासाठी गृह विभागाने तरतूद केलेली नाही म्हणून तसे लेखी उत्तर दिले होते. त्याठिकाणी सामाजिक न्याय विभागाच्या माध्यमातून स्मारक बांधण्यासाठी 2009-10 मध्ये तरतूद करण्यात आली असल्याचे सन्माननीय मंत्रिमहोदयांनी सांगितले आहे.

NTK/ MMP/ KGS/

**मौजे शिरापूर (ता.आष्टी, जि.बीड) येथील व्यक्तींनी भाड्याने
आणलेला ट्रॅक्टर जाळल्याची घटना**

(१) * ५०७०९ श्रीमती उषाताई दराडे , श्री. जितेंद्र आव्हाड , प्रा. फौजीया खान : सन्माननीय महसूल मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) मौजे शिरापूर (ता.आष्टी, जि.बीड) येथील सरकारी गायरान जमीन अनेक दिवसापासून पारधी समाजाच्या व्यक्ती कसत असल्याने व त्या व्यक्तींनी भाड्याने आणलेला ट्रॅक्टर सुमारे १५० लोकांनी दिनांक १९ फेब्रुवारी, २००९ रोजी वा त्यासुमारास जाळल्याची घटना घडली, हे खरे आहे काय,
(२) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनामार्फत चौकशी केली आहे काय, असल्यास, चौकशीत काय आढळून आले व तदनुसार ट्रॅक्टर जाळणाऱ्या व्यक्तीवर शासनाने कोणती कडक कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,
(३) अद्याप, कोणतीच कारवाई केली नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.राणा जगजितसिंह पाटील, डॉ.पतंगराव कदम यांच्याकरिता : (१) होय हे खरे आहे.

- (२) या प्रकरणात पोलीस स्टेशन अंभोरा येथे गु.र.नं.१५/०९ कलम १४३ व ४३५ नुसार गुन्हा दाखल केलेला आहे. ट्रॅक्टर जाळणाऱ्या व्यक्तींना अटक करण्यात आली आहे व याबाबत पुढील तपास तथा कार्यवाही पोलीस स्टेशन अंभोरा मार्फत सुरु आहे.
(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

अॅड.उषा दराडे : सभापती महोदय, या प्रश्नाला देण्यात आलेल्या उत्तरात असे नमूद केले आहे की, "या प्रकरणात पोलीस स्टेशन अंभोरा येथे गु.र.नं.१५/०९ कलम १४३ व ४३५ नुसार गुन्हा दाखल केलेला आहे. ट्रॅक्टर जाळणाऱ्या व्यक्तींना अटक करण्यात आली आहे. याप्रकरणी किती लोकांना अटक केलेली आहे आणि पारधी लोकांना ती जमीन कसण्यासाठी अडचण येऊ नये म्हणून व ती जमीन त्यांना परत मिळण्यासाठी शासन काय कार्यवाही करणार आहे ?

यानंतर श्री.शिगम....

श्री. राणा जगजितसिंह पाटील : विषय असा आहे की, पारधी समाजाचे लोक त्या ठिकाणी टॅक्टर घेऊन आले. त्यांचे फार दिवसापासून वास्तव्य नव्हते असे सांगण्यात आले. त्यामुळे त्यांच्यासाठी वेगळी काही प्रोव्हीजन करावी लागेल असे वाटत नाही. एकूण 37 लोकांना या गुन्ह्यामध्ये अटक करण्यात आलेली होती.

प्रा. सुरेश नवले : छापील उत्तरामध्ये आणि माननीय मंत्री महोदयांनी दिलेल्या तोंडी उत्तरामध्ये विसंगती आहे. पहिल्या प्रश्नाला "होय" असे उत्तर दिलेले आहे. तोंडी उत्तरामध्ये पारधी लोकांचे त्याठिकाणी वास्तव्य नव्हते असे सांगितलेले आहे. वस्तुस्थिती अशी आहे की ते पारधी लोक अनेक दिवसापासून त्या ठिकाणी वास्तव्याला आहेत.

श्री. राण जगजितसिंह पाटील : मी सांगितले की, पारधी समाज तेथे जमीन कसत नाही. टॅक्टर जाळण्यात आला का ? असा मूळ प्रश्न विचारलेला आहे आणि त्याला "होय" असे उत्तर दिलेले आहे.

...2...

नागपूर जिल्ह्यातील भिवापूर तहसिल अंतर्गत येणाऱ्या नक्षी ग्रामपंचायत
मधील परसोडी व मांगली गावाचे करावयाचे पुनर्वसन

(२) * ५२४६२ श्री अशोक मानकर , श्री. नितीन गडकरी , श्री. पांडुरंग फुंडकर : सन्माननीय
पुनर्वसन व मदत कार्य मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) नागपूर जिल्ह्यातील भिवापूर तहसिल अंतर्गत येणाऱ्या नक्षी ग्रामपंचायत मधील परसोडी व
मांगली ही दोन गावे इंदिरासागर प्रकल्पाच्या बुडित क्षेत्रात येत असून या गावांचे पूर्णतः पुनर्वसन झ
ाले आहे काय,

(२) नसल्यास, पूर्णतः पुनर्वसन न होण्याची कारणे कोणती,

(३) तसेच पुनर्वसन संबंधी नागरिकांच्या सर्वसाधारण मागण्या कोणत्या व त्या सोडविण्यासंबंधी
शासनाची भूमिका काय आहे ?

श्री.दिलीपराव देशमुख : (१), (२) व (३) गोशीखुर्द (इंदिरासागर) प्रकल्पाच्या बुडित क्षेत्रात परसोडी
व मांगली ही गावे येत नसल्यामुळे ह्या गावांचे पुनर्वसन करण्याचा प्रश्न उद्भवत नाही.

श्री. अशोक मानकर : प्रश्नाला दिलेले उत्तर समाधानकारक नाही. माझ्या जवळ कार्यकारी
अभियंत्यानी केलेल्या सर्व्हेच्या रिपोर्टची प्रत आहे. इंदिरासागर प्रकल्प आमच्या विदर्भामध्ये व्हावा
अशी आमची मनापासून इच्छा आहे. परंतु त्या प्रकल्पाशी संबंधित असलेली गावे बुडित क्षेत्रात येत
आहेत. नागपूर जिल्ह्यातील भिवापूर तहसिल अंतर्गत येणा-या नक्षी ग्रामपंचायत मधील परसोडी व
मांगली ही दोन गावे इंदिरासागर प्रकल्पाच्या बुडित क्षेत्रात येतात. या गावांमध्ये पाणी घुसून
हाहाकार माजला होता. 1994मध्ये तहसिल कार्यालयामार्फत या गावांच्या पुनर्वसनाचा प्रस्ताव
देण्यात आला होता आणि त्यानुसार येथील ग्रामस्थांना 30 x 30 चे प्लॉट देण्यात आले होते. तसेच
घर बांधण्यासाठी 8 हजार रु. कर्जही देण्यात आले होते. या धरणाचे दरवाजे बंद झ
ाल्यानंतर बॅकवॉटर गावामध्ये घुसते, त्याला कोण जबाबदार आहे ? परसोडी आणि मांगली या दोन
गावामध्ये 900 लोक राहातात. या धरणामध्ये पाणी भरल्यानंतर धरणाचे बॅकवॉटर या गावामध्ये
घुसून त्यांच्या जीविताचे व मालमत्तेचे नुकसान होण्याचा धोका निर्माण झालेला आहे. त्यामुळे या
गावांचे पुनर्वसन करण्यात येणार आहे काय ?

श्री. नितीन गडकरी : सभापती महोदय, या प्रश्नाला जोडून मला शासनाला विनंती
करावयाची आहे. मी या दोन गावामध्ये यजाऊन आलो आहे. या गावांमध्ये 1981मध्ये पाणी घुसले
होते. त्यानंतर या गावांचा पुनर्वसनाचा प्रस्ताव दिला होता. गोशीखुर्द धरणामध्ये पाणी भरण्यास

..3..

सुरुवात झालेली आहे. शासनाकडे अहवाल आला नाही म्हणून पुनर्वसन करायचे नाही, असे करू नका. 1981मध्ये या गावामध्ये पाणी घुसून गावे बरबाद झाली. पुन्हा असे होऊ नये म्हणून ही बाब तपासून घेऊन या गावांचे पुनर्वसन करावे अशी मी शासनाला विनंती करीत आहे.

श्री. दिलीपराव देशमुख : सन्माननीय सदस्यांनी विचारलेल्या प्रश्नाला, गोसीखुर्द (इंदिरासागर) प्रकल्पाच्या बुडित क्षेत्रात परसोडी व मांगली ही गावे येत नाहीत, असे छापील उत्तर देण्यात आलेले आहे. या प्रकल्पाच्या बुडित क्षेत्रात नागपूर मधील 51 आणि भंडा-यामधील 34 अशी 85 गावे येतात. तसेच अशंत: बाधित झालेली नागपूर मधील 34 आणि भंडा-यामधील 70 अशी 104 गावे आहेत. त्याठाकणी मध्ये मरु नावाची नदी आहे. प्रश्नाचे उत्तर बरोबर दिलेले आहे असून, ते चुकीचे नाही.

...नंतर श्री. गिते....

असुधारित प्रत / प्रसिद्धीसाठी

ABG/ MMP/ SBT/ MAP/ प्रथम श्री. शिगम

11:55

ता.प्र.क्र.54462....

श्री.दिलीपराव देशमुख...

या ठिकाणी जो लेखी प्रश्न विचारला गेला आहे, त्याचे उत्तर अतिशय करेक्ट आहे. आम्ही सन्माननीय सदस्यांच्या भावना लक्षात घेऊन त्या प्रश्नाची पूर्णपणे तयारी केलेली आहे. परसोडी व मांगली या गावामधून मरु नावाची नदी जाते. या नदीला 1981 मध्ये महापूर आला होता. त्या पुराच्या वेळी जी परिस्थिती निर्माण झाली होती, ती लक्षात घेता त्या गावांची पुनर्वसनाची प्रक्रिया सुरु आहे. या दोन गावातील लोकांचे 1981 च्या महापुरात मोठे नुकसान झाले होते, त्यावेळी तेथील लोकांना 30x30 चे प्लॉट देण्यात आले होते. त्याचप्रमाणे प्रत्येक कुटुंबियांना 8 हजार रुपये देण्यात आले होते. त्या गावातील लोकांनी अद्यापपर्यंत स्थलांतर केलेले नाही. त्यांना ज्या ठिकाणी प्लॉट देण्यात आले आहेत, तेथील जागा खोलगट असल्यामुळे तेथील लोकांनी त्या प्लॉटवर घरे बांधली नाहीत.. 2.83 हेक्टर नामदेव दादा इंगोले आणि इतर सहा लोकांच्या मालकीची संपादन करून त्या ठिकाणी या ठिकाणच्या लोकांचे पुनर्वसन करण्यासंदर्भात जिल्हाधिकारी यांच्याकडे अशा प्रकारचा प्रस्ताव देण्यात आला आहे. जसे गोसीखूर्द प्रकल्पांतर्गत लोकांचे पुनर्वसन झाले तसे पुनर्वसन या लोकांचे होणार नाही. परंतु पूरग्रस्त अंतर्गत या लोकांचे पुनर्वसन होईल याबद्दल शासन निश्चितपणे काळजी घेईल.

2..

राज्यातील सैनिकी शाळेतील अनुसूचित जाती व जमातीच्या विद्यार्थ्यांना परिक्षण भत्ता व निर्वाह भत्ता मिळण्याबाबत पाल्यांच्या पालकांनी शासनाकडे केलेली लेखी मागणी

(३) * ५१११३ श्री.राजन तेली : सन्माननीय सामाजिक न्याय व व्यसनमुक्ती कार्य मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्याच्या सैनिकी शाळेतील विमुक्त जाती, भटक्या जमाती व विशेष मागास वर्ग प्रवर्गातील विद्यार्थ्यांना परीक्षण भत्ता व निर्वाह भत्ता यासाठी त्यांच्या पालकांचे वार्षिक उत्पन्न रुपये ६५ हजार २९० ऐवजी रुपये १ लाख इतके पूर्वलक्षित प्रभावाने मंजूर केल्याप्रमाणे अनुसूचित जाती, अनुसूचित जमातीच्या विद्यार्थ्यांना मिळण्याबाबत सैनिकी शाळेतील पाल्यांच्या पालकांनी शासनाकडे माहे ऑक्टोबर, २००८ मध्ये वा त्या दरम्यान लेखी मागणी केली आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, दिनांक १७ सप्टेंबर, २००३ रोजीच्या शासननिर्णयावर पुनर्विचारांती कोणता निर्णय घेण्यात आला वा येत आहे,

(३) असल्यास, निर्णयाचे स्वरूप व व्याप्ती काय आहे, तसेच सदर निर्णय किती कालावधीत अपेक्षित आहे,

(४) नसल्यास, याबाबत होत असलेल्या विलंबाची सर्वसाधारण कारणे काय आहेत ?

श्री.चंद्रकांत हंडोरे : (१) होय.

(२) व (३) भारत सरकार मॅट्रीकोत्तर शिष्यवृत्ती योजनेच्या धर्तीवर उत्पन्न मर्यादा वाढविण्याचे प्रस्तावित आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

श्री. राजन तेली : सभापती महोदय, राज्यातील सैनिकी शाळेतील विमुक्त जाती, भटक्या जमाती व विशेष मागासवर्ग प्रवर्गातील विद्यार्थ्यांना परीक्षण भत्ता व निर्वाह भत्ता यासाठी त्यांच्या पालकांचे वार्षिक उत्पन्नात वाढ केली. त्याप्रमाणे अनुसूचित जाती व अनुसूचित जमाती या प्रवर्गातील विद्यार्थ्यांच्या पालकांच्या वार्षिक उत्पन्नात वाढ करण्याच्या संदर्भात शासनाने काय उपाययोजना केल्या आहेत ? सदर वार्षिक उत्पन्न ६५ हजार २९० ऐवजी रुपये १ लाख रुपये वाढ होणार आहे. ती कमाल मर्यादा ३ लाख रुपये करण्यात येणार आहे काय ?

3...

श्री. चंद्रकांत हंडारे : सभापती महोदय, विमुक्त जाती, भटक्या जमाती व विशेष मागासवर्ग प्रवर्गातील विद्यार्थ्यांना परीक्षण भत्ता व निर्वाह भत्ता यामध्ये त्या विभागाने 65 हजार रुपयांऐवजी 1 लाख रुपये एवढी वाढ केलेली आहे. आमच्या विभागाकडे मागणी आल्यानंतर तसाच विचार करण्याचा आमचा मानस आहे. भारत सरकार मॅट्रीक्योत्तर शिष्यवृत्ती योजने अंतर्गत 1 लाख पर्यंतची आहे. ती 65 हजारा ऐवजी 1 लाख रुपये करू. यासंदर्भात वित्त विभागाकडे जाऊन त्या प्रस्तावास मंजूरी घेण्यात येईल.

4....

तळेगाव (शा.पं.) (ता.आष्टी जि.वर्धा) येथील पूरग्रस्तांचे करावयाचे पुनर्वसन

(४) * ५१३७२ श्री. नितीन गडकरी , श्री. पांडुरंग फुंडकर , श्री अशोक मानकर : सन्माननीय पुनर्वसन व मदत कार्य मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) तळेगाव (शा.पं.) (ता.आष्टी जि.वर्धा) येथील नागरिकांचे सन १९७६ पासून आजतागायत दरवर्षी पुरामुळे त्यांच्या घरांचे मोठ्या प्रमाणावर नुकसान होत आहे, त्यामुळे बेघर होऊन त्यांना रस्त्यावर राहायची वेळ आली आहे, त्याकरीता त्यांचे पुनर्वसन करण्यात यावे, या दिर्घकालीन प्रलंबित मागणीसाठी गेल्या चार महिन्यांपासून जिल्हाधिकारी, वर्धा यांचेकडे तेथील नागरिकांनी वेळोवेळी लेखी विनंती केली आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदर पूरग्रस्तांचे पुनर्वसन करण्याबाबतचा प्रस्ताव तयार असताना त्यास मंजूरी देण्याबाबतचा प्रस्ताव संबंधित विभाग टाळाटाळ करीत आहे, हे खरे आहे काय,

(३) असल्यास, याबाबत शासनाने पुढे कोणती कार्यवाही केली आहे वा करण्यात येणार आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहे?

श्री.दिलीपराव देशमुख : (१) होय.

(२), (३) व (४) मौजे तळेगांव (शा.पं.) ता.आष्टी या गावातून मोठी नदी वाहत नसून बाकडी नाला वाहतो व तो पुढे गावापासून २ कि.मी. अंतरावर बाकडी नदीला मिळतो. दरवर्षी या नदीला पूर येत नाही. नाल्याचे पाणी घरात शिरत नाही. या नाल्याला सन २००४ मध्ये व त्यानंतर सन २००८ मध्ये पूर आला होता व त्यावेळी संबंधितांना मदत करण्यात आली आहे.

या गावाच्या पुनर्वसनाबाबतचा प्रस्ताव जिल्हाधिकारी वर्धा यांनी विभागीय अधिकारी नागपूर यांना सादर केला होता. परंतु सदर प्रस्तावामध्ये त्रुटी असल्यामुळे विभागीय आयुक्तांनी सदर प्रस्ताव जिल्हाधिकारी यांच्याकडे परत केला आहे. आता सदर त्रुटीची पुर्तता उपविभागीय अधिकारी, आर्ची यांच्याकडून करून घेण्यात येत आहे. त्रुटीची पुर्तता झाल्यानंतर सदर प्रस्ताव विभागीय आयुक्त नागपूर यांच्यामार्फत शासनास सादर करण्यात येईल.

५..

१६-०६-२००९ (असुधारित प्रत / प्रसिद्धीसाठी नाही)

W-५

ABG/ MMP/ SBT/ MAP/ प्रथम श्री. शिगम

११:५५

ता.प्र.क्र. ५१३७२.....

श्री. नितीन गडकरी : सभापती महोदय, नागपूर-अमरावती राष्ट्रीय महामार्गावर तळेगाव गाव आहे. त्या गावातून बाकडी नाला आहे तो नाला बाकडी नदीत जाऊन मिळतो. आतापर्यंत पाचवेळा या नाल्याचे पाणी गावामध्ये शिरले आहे. तेथील लोकांनी आंदोलने केली. त्या गावातील लोकांनी आमरण उपोषण सुरु केले होते, त्यावेळी मी स्वतः त्या गावी गेलो होतो. तेथे गेल्यानंतर जिल्हाधिकारी यांना फोन केला. त्यांनी मला कबूल केले की, या गावाचे पुर्नवसन करणे आवश्यक आहे, म्हणून त्यासंबंधीचा आम्ही प्रस्ताव तयार करतो. सदर पुर्नवसनाच्या प्रस्ताव जिल्हाधिका-यांकडून, आयुक्त यांच्याकडे आणि आयुक्तांकडून संबंधित यंत्रणांच्या अधिका-यांकडे पाठविण्याचे काम अद्याप सुरु आहे. हे अधिवेशन संपल्यानंतर आठ दिवसांच्या आत हा प्रस्ताव आपण मागवून घ्यावा. या ठिकाणच्या गावातील हजारो लोकांचे नुकसान होत आहे. या गावाचे पुर्नवसन करण्यासंबंधीचे त्वरित आदेश द्यावेत व तेथील लोकांना न्याय द्यावा अशी माझी विनंती आहे.

श्री.दिलीप देशमुख : होय. यासंदर्भात तातडीने कार्यवाही केली जाईल. पुर्नवसनासाठी जे काही करणे गरजेचे आहे आम्ही निश्चितपणे करू.

6....

16-06-2009

(असुधारित प्रत / प्रसिद्धीसाठी नाही)

W-6

ABG/ MMP/ SBT/ MAP/ प्रथम श्री. शिगम

11:55

आदिवासी आश्रमशाळांमधील विद्यार्थ्यांच्या होत असलेल्या गैरसोयीबाबत

(५) * ५०८०७ श्री सुभाष चव्हाण , श्री. संजय दत्त , श्रीमती अलका देसाई , श्री. प्रतापसिंह मोहिते-पाटील , श्री.सव्यद जमा , श्री. चरणसिंग सप्रा , श्री.जैनुद्दीन जव्हेरी , श्री. रामनाथ मोते , श्री. विनोद तावडे , श्री. संजय केळकर , श्री. मधुकर चव्हाण , श्रीमती मधु जैन , श्री जयप्रकाश छाजेड, श्री. उल्हास पवार , श्री.मोहन जोशी , श्री. हेमंत टकले , श्री.अरुण गुजराथी , श्री. जितेंद्र आव्हाड , डॉ. वसंत पवार : सन्माननीय आदिवासी विकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय:-

(१) राज्यातील बहुसंख्य आदिवासी भागातील व विशेषतः ठाणे जिल्ह्यातील वाडा, मुरबाड व शहापूर या तालुक्यातील आदिवासी आश्रमशाळांमधील विद्यार्थ्यांना अपुरे जेवण मिळणे, कोंदट वर्ग खोल्यांचे असणे, पाण्याची कमतरता असणे, इमारती मोडकळीस आलेल्या असणे, चांगल्या व पुरेशा गणवेशांचा अभाव असणे इत्यादी मुलभूत सुविधा मिळत नसल्याचे माहे जानेवारी, २००९ ते मार्च, २००९ दरम्यान शासनाच्या निदर्शनास आले आहे अथवा आणण्यात आले आहे व या कालावधीत अनेक ठिकाणी विद्यार्थ्यांनी मोर्चे काढून आंदोलन केले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सन २००८-२००९ या वर्षात शालेय पोषण आहार योजनेअंतर्गत ठाणे जिल्ह्यातील आदिवासी आश्रमशाळेमध्ये मुख्याध्यापक व शाळा कर्मचारी यांच्या संगनमताने लाखो रुपयांच्या निधीचा गैरव्यवहार झाल्याचे उघडकीस आलेले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, आदिवासी आश्रमशाळेतील विद्यार्थ्यांसाठी शासनाकडून दरवर्षी हजारो कोटी रुपये मंजूर करण्यात येऊनही या आदिवासी मुलांना आश्रम शाळेत कोणत्याच मुलभूत सुविधा योग्य प्रकारे देण्यात येत नसल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, या एकंदर प्रकरणी चौकशी करण्यात आली आहे काय, असल्यास, त्यात काय आढळून आले आहे व तदनुसार पुढे कोणती कारवाई करण्यात आली आहे अथवा येत आहे,

(५) तसेच आदिवासी आश्रमशाळेतील विद्यार्थ्यांची चुकीच्या पध्दतीने ठरविलेली शाळेची वेळ सुधारित करण्याबाबत व आश्रमशाळांमधील घड्याळी तासावर काम करणाऱ्या प्राथमिक शिक्षकांच्या मानधनात वाढ करण्यासंबंधी शासनाने कोणता निर्णय घेतला आहे ?

डॉ.विजयकुमार गावित : (१) हे अंशतः खरे आहे.

(२) शालेय पोषण आहार ही योजना आदिवासी विकास विभागामार्फत राबविली जात नसल्याने आश्रमशाळेमध्ये भ्रष्टाचार होण्याचा प्रश्न उद्भवत नाही.

७...

१६-०६-२००९ (असुधारित प्रत / प्रसिद्धीसाठी नाही)

W-७

ABG/ MMP/ SBT/ MAP/ प्रथम श्री. शिगम

११:५५

डॉ.विजयकुमार गावित...

(३) आदिवासी आश्रमशाळेतील मुलांना मुलभूत सुविधा उपलब्ध करून देण्यात आल्या आहेत.

(४) काही आश्रमशाळांमध्ये स्नानगृहे, शौचालये नादुरुस्त अवस्थेत होती, ती आता दुरुस्त करण्यात आली आहेत.

(५) शाळेचे वेळेबाबत आश्रमशाळा संहितेत विधायक सुधारणा करण्यास शासनाने नेमून दिलेल्या तज्ञ परीक्षण समितीने मान्यता दिलेल्या दिनचर्येनुसार व विद्यार्थ्यांना उपयुक्त अशी व आयुक्त, आदिवासी विकास, नाशिक यांनी सूचित केलेली वेळ निश्चित केली आहे. तेव्हा त्यात बदल करणे संयुक्तीक होणार नाही.

तसेच शालेय शिक्षण विभागाने प्राथमिक शाळेतील घडयाळी तासिका तत्वावर कार्यरत असलेल्या शिक्षकांच्या मानधनात वाढ करण्याचा निर्णय घेतलेला नाही, त्यामुळे या विभागाकडून प्राथमिक शाळेतील घडयाळी तासिका तत्वावर कार्यरत असलेल्या शिक्षकांच्या मानधनात वाढ करण्यात आलेली नाही.

श्री. सुभाष चव्हाण : सभापती महोदय, आदिवासी आश्रमशाळेतील विद्यार्थ्यांच्या गैरसोयीबद्दलचा हा महत्वाचा प्रश्न आहे. या आश्रमशाळांमध्ये विद्यार्थ्यांना अपूर्ण जेवण मिळणे, वर्ग खोल्या कोंदट असणे, वर्ग खोल्यांमध्ये अस्वच्छता असणे, इमारती मोडकळीस येणे या गोष्टी ख-या आहेत काय ? त्यास शासनाने "हे अंशतः खरे आहे" असे उत्तर दिले आहे. या अडचणींवर शासनाने कोणती कार्यवाही केलेली आहे ? उपप्रश्न ४ मध्ये असे लेखी उत्तर दिले आहे की, काही आश्रमशाळांमध्ये स्नानगृहे, शौचालये नादुरुस्त होती. ती आता दुरुस्त करण्यात आली आहेत. दुरुस्त करण्यात आली आहेत, त्याची टक्केवारी किती आहे ?

यानंतर श्री. भोगले....

श्री.सुभाष चव्हाण.....

ता.प्र.क्र.50807....

25 टक्के झाले, 50 टक्के झाले की 75 टक्के झाले? आश्रमशाळेतील शिक्षकांचे मानधन वाढविण्याबाबतचा प्रस्ताव शासनाच्या विचाराधीन आहे का?

डॉ.विजयकुमार गावित : सभापती महोदय, संपूर्ण महाराष्ट्रात 551 शासकीय आश्रमशाळा आहेत. त्यापैकी 410 आश्रमशाळांसाठी जमिनी प्राप्त झालेल्या आहेत. ज्या ठिकाणी जमीन उपलब्ध आहेत तेथे बांधकाम सुरु आहे. टप्पा क्रमांक 1 ची 257 व टप्पा क्रमांक 2 ची 76 ठिकाणी बांधकामे पूर्ण झाली आहेत. ज्याठिकाणी बांधकाम सुरु आहे अशा टप्पा क्रमांक-1 ची 61 व टप्पा क्रमांक 2 ची 40 ठिकाणे आहेत. शेडमध्ये 118 आश्रमशाळा कार्यरत आहेत. भाड्याच्या इमारतीमध्ये शाळा सुरु आहेत तेथे पुरेशा सुविधा नाहीत ही वस्तुस्थिती आहे. कारण भाड्याच्या इमारतीमध्ये शौचालये बांधण्याचा प्रयत्न केला परंतु जागा अपुरी असल्यामुळे स्नानगृहाची अडचण आहे. शासकीय इमारती आहेत अशा आश्रमशाळांमध्ये ज्या सुविधा उपलब्ध आहेत त्यातील स्नानगृहांची दुरुस्ती पूर्ण ठाणे जिल्ह्यामध्ये शहापूर तालुक्यात 86 ठिकाणी स्नानगृहांची दुरुस्ती केली आहे, उहाणू तालुक्यात 46 ठिकाणी, जव्हार तालुक्यात 70 ठिकाणी अशा एकूण 202 ठिकाणी स्नानगृहांची दुरुस्ती केली आहे. नवीन स्नानगृहांची बांधकामे 64 ठिकाणी केली असून शौचालयांची दुरुस्ती 249 ठिकाणी केली आहे. ही फक्त ठाणे जिल्ह्यातील आकडेवारी आहे. विशेषतः ठाणे जिल्ह्यातील हा प्रश्न आहे. नवीन शौचालयांची बांधकामे 109 ठिकाणी व पिण्याच्या पाण्याच्या योजनांची दुरुस्ती 7 ठिकाणी केली आहे. पिण्याच्या पाण्याच्या नवीन योजना 3 ठिकाणी कार्यरत केल्या आहेत. याशिवाय ज्या ठिकाणी जागा मिळाली नाही, वर्षानुवर्षे भाड्याच्या इमारतीत शाळा सुरु आहेत त्यासाठी आपण सिंचन विभागाच्या वस्त्या आहेत तेथे टेंपररी शेड बांधल्या आहेत अशा 11 ठिकाणांच्या जागा आदिवासी विकास विभागाला देण्याचे सिंचन विभागाने मान्य केले आहे. 15 दिवसात त्या जागा आदिवासी विकास विभागाच्या ताब्यात आल्यानंतर तेथे आवश्यक ती दुरुस्ती करून त्या जागेत आश्रमशाळा सुरु करण्यात येईल. त्याचबरोबर जमिनी उपलब्ध झाल्या आहेत अशा ठिकाणांच्या आश्रमशाळांसाठी यावर्षी जवळजवळ 60 कोटी रुपये बांधकामासाठी ठेवले आहेत. जमीन उपलब्ध झाली त्याठिकाणी निश्चितपणे बांधकाम करण्यात येईल. सन्माननीय सदस्यांनी शिक्षकांच्या मानधनाबाबतचा मुद्दा उपस्थित केला आहे.जे काही प्रशिक्षित, अप्रशिक्षित शिक्षक

..3.

डॉ.विजयकुमार गावित.....

ता.प्र.क्र.50807...

तात्पुरत्या तासिका बेसवर लावले जातात त्यांना शिक्षण विभागाचे जे नॉर्म्स आहेत त्या पध्दतीने मानधन दिले जाते. त्यामध्ये शिक्षण विभागाने बदल केला तर त्याप्रमाणे आम्ही निश्चितपणे त्यामध्ये बदल करू.

श्री.संजय दत्त : सभापती महोदय, हा अत्यंत गंभीर प्रश्न आहे. सरकारच्या हेतूबद्दल शंका नाही. परंतु लाखो रुपये आश्रमशाळांच्या व्यवस्थेसाठी दिले जातात, त्यासाठी नियोजन केले जाते त्याची अंमलबजावणी मात्र नीटपणे होते की नाही हे पाहण्याची गरज आहे. आश्रमशाळांचे गोडावून झालेले आहेत. पायाभूत सुविधांचा तेथे अभाव आहे. पिण्याच्या पाण्याची सोय नाही. काही ठिकाणी विद्यार्थ्यांचे मृत्यू झाले. काही ठिकाणी मुलींवर बलात्कार झाल्याच्या घटना घडल्या आहेत. तेथील स्वरूप अत्यंत बिकट आहे. आश्रमशाळांमध्ये सुधारणा करण्यासाठी कोणत्या ठोस उपाययोजना शासन करणार आहे? त्यासाठी कालबद्ध कार्यक्रम राबविला जाईल का?

डॉ.विजयकुमार गावित : मी याठिकाणी सांगितले की, पिण्याच्या पाण्याची व्यवस्था ज्या आश्रमशाळांसाठी कायमस्वरुपाची शासकीय जमीन उपलब्ध आहे तेथे व्यवस्था केलेली आहे.

..वाय.1...

ता.प्र.क्र.50807.....

डॉ. विजयकुमार गावित.....

आणि ज्या ठिकाणी अशा प्रकारे अनुदानाअभावी आढळून येईल तसेच ज्या अधिकाऱ्यांमुळे अशी परिस्थिती निर्माण झाली त्यांच्यावर वेळोवेळी कारवाई करण्यात आलेली आहे.

श्री. संजय केळकर : सभापती महोदय, माननीय मंत्री महोदयांनी दिलेले उत्तर अक्षरशः खोटे आहे. माननीय मंत्री महोदयांनी यामध्ये सांगितले आहे की, आश्रमशाळातील मुलांसाठी मुलभूत सुविधा उपलब्ध करून दिल्या आहेत. वस्तुस्थिती जाणून घ्यावयाची असेल आजही अधिवेशन संपल्यानंतर ठाणे जिल्ह्यातील आश्रमशाळांना मंत्री महोदय भेट देणार काय ? तसेच या मुलांना अपुरे जेवण, स्वच्छतागृहे नसणे, झोपण्यासाठी गाद्या दिल्या आहेत त्यांची परिस्थिती काय आहे हे देखील दिसून येईल. आम्ही 18 ठिकाणच्या आश्रमशाळांना भेटी दिल्या आहेत. त्यावेळेस माननीय मंत्री महोदयांना पत्रही दिले होते. तसेच या मुलांना ज्या गाद्या पुरविण्यात आल्या त्यात प्रचंड प्रमाणात भ्रष्टाचार झालेला आहे. तसेच गाद्या प्रत्यक्ष पाहिल्या असता त्या अत्यंत लिबलिबीत आढळून येतील. कारण त्यात कापूसच नाही. म्हणून संपूर्ण राज्यासाठी जो एकच कंत्राटदार आहे त्या कंत्राटदाराने पुरविलेल्या सर्व आश्रमशाळांमधील साहित्याची चौकशी मंत्री महोदय करणार काय ?

डॉ. विजयकुमार गावित : महोदय, या गाद्या काथ्याच्या असतात त्यामुळे त्यामध्ये कापूस असण्याचा प्रश्नच नाही. तसेच सन्माननीय सदस्यांनी सुचविल्याप्रमाणे चौकशी करण्यास शासनाची तयारी आहे.

श्री. मोहन जोशी : सभापती महोदय, ठाणे जिल्ह्यातील अनेक आदिवासी आश्रमशाळांमध्ये जी परिस्थिती आहे तिचा विचार केला आणि आमदारांची एखादी समिती भेट देण्यासाठी जाणार असेल तर अगोदरच्या दिवशी त्या सर्व आश्रमशाळांचा कायापालट झाल्याचे दिसून येते. समिती गेल्यानंतर मात्र "जैसे थे" अशीच परिस्थिती असते. प्रश्न असा आहे की, या विद्यार्थ्यांना जेवण कोणामार्फत पुरविले जाते, त्या जेवणाचा दर्जा नियमाप्रमाणे असतो काय, नसेल तर त्या ठेकेदारावर शासनाने कोणती कारवाई केली आहे ?

PFK/ MAP/ SBT/

ता.प्र.क्र.50807.....

डॉ. विजयकुमार गावित : महोदय, अदिवासी आश्रमशाळांसाठी विभागामार्फतच जेवण दिले जाते, त्या जेवणाचा दर्जाही चांगला असतो. या जेवणाचा दर्जा चांगला नाही अशा प्रकारच्या तक्रारी ज्यावेळेस आल्या त्यावेळी प्रामुख्याने अशीही गोष्ट समजली की, रेशनिंग मार्फत मालाचा पुरवठा करण्याबाबतचे आदेश शासनाने काढले होते. परंतु हा माल पुरवित असताना त्यातील बराचसा माल चांगल्या प्रकारचा नव्हता आणि मागील वर्षीचे जे धान्य होते तेच साफ करून वापरले असल्यामुळे निश्चितपणे ते खराबच होते. त्यानंतर मात्र रेग्युलर धान्याचा पुरवठा करण्यासंबंधीचे निदेश दिले व रेशनिंगमार्फत पुरविण्यात येत असलेला माल बंद करण्यात आला आहे.

श्री. रामनाथ मोते : महोदय, अदिवासी आश्रमशाळांसंबंधीचा महत्वाचा प्रश्न सभागृहात उपस्थित झालेला असून त्याला माननीय मंत्री महोदयांनी जे उत्तर दिले ते खोटे आहे असे मी म्हणणार नाही परंतु या सभागृहाची तसेच सर्व सन्माननीय सदस्यांची दिशाभूल करणारी उत्तरे येथे दिली जात आहेत. सभागृहात आश्रमशाळांचा विषय दररोज कुठल्या ना कुठल्या माध्यमातून निघत असतो. माननीय विरोधी पक्षनेते श्री. पांडुरंग फुंडकर यांनी दोन शाळांच्या दुरुस्तीसंबंधीचा प्रश्न विचारला होता. त्या शाळांच्या दुरुस्तीवर किती खर्च झाला या प्रश्नाला मंत्री महोदयांनी 30 लाख रुपये खर्च झाला. 150 मुलांची ही आश्रमशाळा असून तसेच एवढा निधी खर्च करून तेथे स्नानगृह सुध्दा नाही, शौचालयाला जाण्याची व्यवस्था नाही तरी देखील या दोन शाळांच्या दुरुस्तीवर 30 लाख रुपये खर्च करण्यात आला असे मंत्री महोदयांनी सांगितले. म्हणून हा विषय अत्यंत महत्वाचा असल्याने तसेच या सभागृहाच्या काही सन्माननीय सदस्यांची फॅक्ट फाईंडिंग कमिटी शासन नेमणार काय ? त्याचप्रमाणे शासकीय आश्रमशाळांमध्ये एका विद्यार्थ्यामागे जेवण व इतर खर्चासह किती निधी दिला जातो ? तसेच खाजगी अनुदानित आश्रमशाळांसाठी किती निधी दिला जातो ?

यानंतर श्री. जुन्नरे

श्री. रामनाथ मोते...

सन्माननीय मंत्रीमहोदयांनी सांगितले की, शालेय शिक्षण विभागाप्रमाणे आम्ही त्यांना वेतन, मानधन देतो. शालेय शिक्षण विभागामध्ये प्राथमिक शाळेत मानधनावर एकही शिक्षक नाही, घडयाळी तासावर एकही शिक्षक नाही. सभापती महोदय, माझा दुसरा प्रश्न असा आहे की, या शेकडो शिक्षकांचे तुम्ही शोषण करीत आहात. आदिवासी विभागामध्ये या शिक्षकांना तुम्ही 12 रुपये घडयाळी तासाप्रमाणे शिक्षकांना राबवून घेत आहात. त्यामुळे या शिक्षकांचे वेतन, मानधन वाढविणार आहात काय ? तसेच या शिक्षकांना नियमित वेतनश्रेणीवर आणणार आहात काय ?

डॉ. वीजयकुमार गावीत : सभापती महोदय, प्राथमिक शिक्षक ट्रेन्ड असेल तर त्यांना 15 रुपये प्रत्येक तासिकेला दिले जातात व शिक्षक अनट्रेन्ड असेल तर त्यांना 12 रुपये प्रमाणे दर तासाला दिले जातात. सन्माननीय सदस्यांनी उपस्थित केलेल्या मुद्याच्या संदर्भात शिक्षण विभागात तशा पध्दतीची पध्दत नसल्यामुळे आता माध्यमिक विभागाचे दर शिक्षकांना लागू करण्यात येतील. त्याच बरोबर मी सांगू इच्छितो की, दुरुस्तीसाठी पैसे उपलब्ध करून देण्यात आलेले आहे. मी स्पष्टपणे सांगितले आहे की, ज्या ठिकाणी आमच्या स्वतःच्या जमिनी नाहीत त्या ठिकाणी भाड्याच्या इमारती आहेत त्या ठिकाणी काहीही वाव नसल्यामुळे त्या ठिकाणी निश्चितपणे काही त्रुटी आहेत. तरी सुध्दा असलेल्या त्रुटी दुरुस्त करून ते कसे योग्य होईल यासाठी प्रयत्न केला होता. पूर्वी आम्ही जमीन विकत घेत नव्हतो परंतु आता जमिनी विकत घेण्यास परवानगी दिलेली आहे त्यामुळे हे सर्व प्रश्न निश्चितपणे मार्गी लागत आहेत.

तिवसा तालुक्यातील (जि.अमरावती) भूमी अभिलेख कार्यालयातील कर्मचारी गैरहजर राहत असल्याबाबत

(६) * ५२०७८ श्री. जगदीश गुप्ता , श्री.सय्यद पाशा पटेल : सन्माननीय महसूल मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) तिवसा तालुक्यातील (जि.अमरावती) भूमी अभिलेख कार्यालयातील कर्मचारी सतत गैरहजर राहत असून, शेतकऱ्यांच्या सोबत उद्धटपणाची वर्तणूक व पैशाची मागणी करीत असल्याबाबतचे दिनांक १३ फेब्रुवारी, २००८ रोजी स्थानिक लोकप्रतिनिधी यांनी उपसंचालक, भूमिअभिलेख कार्यालय, अमरावती यांचेकडे निवेदन दिले, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, तिवसा भूमिअभिलेख कार्यालयातील कर्मचारी गैरहजर राहत असून, श्री.पी.एम.ढगे, निमतानदार-१ यांच्याबाबत सुध्दा अनेक तक्रारी प्राप्त झाल्याचे आढळून आले, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, याबाबत सखोल चौकशी करण्यात आली आहे काय,
- (४) असल्यास, चौकशीच्या अनुषंगाने दोषी असणाऱ्या कर्मचारी व अधिकारी यांच्या विरोधात कोणती कठोर कारवाई करण्यात आली वा येत आहे,
- (५) नसल्यास, विलंबाची सर्वसाधारण कारणे काय आहेत ?

श्री. राणा जगजितसिंह पाटील , डॉ. पतंगराव कदम यांच्या करिता : (१) होय

(२) अंशतः खरे आहे.

(३) व (४) होय, याबाबत अधीक्षक भूमि अभिलेख, अमरावती यांनी चौकशी केलेली असून तालुका निरीक्षक भूमि अभिलेख, तिवसा कार्यालयातील कर्मचारी कार्यालयात गैरहजर राहत नसल्याचे आढळून आलेले आहे व श्री.पी.एम.ढगे, निमतानदार हे चौकशीत दोषी आढळून आल्याने त्यांना निलंबित करण्यात आलेले असून, त्यांच्याविरुद्ध शिस्तभंगाची कारवाई सुरु करण्यात आलेली आहे.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

श्री. पाशा पटेल : सभापती महोदय, लोकप्रतिनिधींच्या तक्रारीची दखल घेऊन संबंधित अधिका-याला निलंबित करण्यात आलेले असून त्यांची चौकशी सुध्दा सुरु आहे. त्यामुळे माझा प्रश्न असा आहे की, संबंधित अधिका-याला निलंबित केले असल्यामुळे त्या ठिकाणची रिक्त जागा भरण्यात आलेली आहे काय ?

श्री. राणा जगजितसिंह पाटील : सभापती महोदय, तिवसा येथे टीएलआरची जागा रिक्त होती त्यामुळे या ठिकाणचा अॅडीशनल चार्ज टीएलआर अमरावती यांच्याकडे देण्यात आला होता परंतु आता १०.६.२०१९ रोजी टीएलआरची नेमणूक करण्यात आलेली आहे तसेच टीएलआर कामावर रुजू झालेले आहेत अशी माहिती आहे.

राज्यातील आदिवासी भागात मोफत धान्य पुरविण्याच्या योजनेत झालेला भ्रष्टाचार

- (७) * ५०३२० श्री. पांडुरंग फुंडकर , श्री. नितीन गडकरी , श्री. रामनाथ मोते , श्री. विनोद तावडे , श्री. मधुकर चव्हाण , श्री.चंद्रकांत पाटील , श्री.केशवराव मानकर , श्री. सुरेश जेथलिया , श्री.परशुराम उपरकर : सन्माननीय आदिवासी विकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-
- (१) आदिवासी भागात आदिवासींना मोफत धान्य पुरविण्याच्या केंद्र शासनाच्या योजनेनुसार राज्यात एन.सी.सी.एफ.मार्फत (नॅशनल को-ऑप. कन्झ्युमर फेडरेशन) अन्नधान्याची खरेदी होऊन त्याचे आदिवासी भागात वाटप होते, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, सन २००७-२००८ मध्ये एकूण १८ आदिवासी तालुक्यांकरिता सदर योजनेअंतर्गत खरेदी केलेल्या गहू, तांदूळ, सोयाबिन तेल, मिरची, मिठ आणि हळद खरेदीमध्ये कोणताही दर्जा न बघता बाजारभावापेक्षा जास्त भावाने धान्य खरेदी करण्यात आले, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, एन.सी.सी.एफ.मार्फत होणाऱ्या खरेदीत प्रचंड भ्रष्टाचार आढळून आल्यामुळे सी.बी.आय.ने चौकशी करून सन २००६ मध्ये एन्.सी.एफ.च्या अधिकाऱ्यांवर व काही व्यापाऱ्यांवर गुन्हे दाखल केले आहेत, हे ही खरे आहे काय,
- (४) असल्यास, तीन वर्षापूर्वी गुन्हे दाखल होऊनही अद्यापपावेतो आरोपपत्र दाखल झाले नाही वा कोणावरही कारवाई झालेली नाही, हे ही खरे आहे काय,
- (५) असल्यास, कारवाई न होण्याची कारणे काय आहेत व कारवाई केव्हा पूर्ण होणार आहे ?

डॉ.विजयकुमार गावित : (१) हे खरे नाही. तथापि, आदिवासी विकास विभागातील आश्रमशाळा, वसतीगृहे व खावटी कर्ज योजनेसाठी जे अन्नधान्य वस्तू आवश्यक असतात त्या भारतीय राष्ट्रीय उपभोक्ता महासंघामार्फत खरेदी करण्यात येतात. यासाठीचा खर्च राज्य शासनाच्या निधीतून करण्यात येतो.

(२) प्रश्न उद्भवत नाही. तथापि, आदिवासी विकास विभागातील आश्रमशाळा, वसतीगृहे व खावटी कर्ज योजनेसाठी जे अन्नधान्य वस्तू आवश्यक असतात त्या भारतीय राष्ट्रीय उपभोक्ता महासंघामार्फत खरेदी करण्यात येतात. सदर आवश्यक अन्नधान्य वस्तु जिल्हा पुरवठा अधिकारी, सांख्यिकी अधिकारी, किराणा मर्चंट असोसिएशन व कृषि उत्पन्न बाजार समिती यांचेकडील बाजारभाव व मालाचे नमुने यांची सांगड घालून दर निश्चित केले जातात.

(३), (४) व (५) दिनांक १ सप्टेंबर, २००८ रोजी केंद्रीय गुन्हे अन्वेषण विभाग, मुंबई यांनी त्यांचेकडे नोंदविलेल्या केस नंबर आर.सी.बी.ए.१/२००८/ए-००२९ संदर्भात विशेष न्यायाधीश ग्रेटर मुंबई यांचे सर्व वारंट दिनांक ३०.८.२००८ दाखवून दिनांक १ एप्रिल, २००६ ते ३१ मार्च, २००८ या दोन वर्षांच्या कालावधीतील आश्रमशाळा, वसतीगृहे व खावटी कर्जासाठी केलेल्या पुरवठाबाबत केंद्रीय गुन्हे अन्वेषण पथकामार्फत चौकशी सुरु आहे.

श्री.पांडुरंग फुंडकर : सभापती महोदय, मागचा प्रश्न आदिवासी विभागाला सुविधा उपलब्ध करून देण्याच्या संदर्भातील होता. आदिवासी विभागामध्ये मोफत धान्य पुरवण्याच्या सरकारच्या योजनेनुसार नॅशनल कोऑपरेटिव्ह कन्झ्युमर फेडरेशनच्या माध्यमातून धान्याचे वाटप होत असते.

श्री. पांडुरंग फुंडकर

या ठिकाणी असे उत्तर दिले आहे की, "आदिवासी आश्रम शाळा वसतीगृहे व खावटी कर्ज योजनेसाठी जे अन्नधान्य वस्तू आवश्यक असतात त्या भारतीय राष्ट्रीय उपभोक्ता महासंघामार्फत खरेदी करण्यात येतात. सदर आवश्यक अन्नधान्य वस्तू जिल्हा पुरवठा अधिकारी सांख्यिकी अधिकारी, किराणा मर्चंट असोसिएशन व कृषी उत्पन्न बाजार समिती यांचेकडील बाजारभाव व मालाचे नमुने यांची सांगड घालून दर निश्चित केले जातात." सभापती महोदय, या उत्तराला माझी हरकत यासाठी आहे की, आदिवासी विभागामध्ये पुरवठा करण्यात येणा-या वस्तूचे भाव बाहेर जर एक रुपया असेल तर तो माल 10 रुपये या दराने वितरीत केला जातो. उदाहरण द्यावयाचे झाले तर बाहेर 8 रुपये खोबरेल तेलाचा भाव असेल तर त्याचा पुरवठा 16 रुपये दराने केला जातो. यासंदर्भात तक्रारी झाल्या यासंदर्भात सीबीआय मार्फत चौकशी सुरु आहे. आपण उत्तरात म्हटले आहे की, "हे खरे नाही." सभापती महोदय, जर हे खरे नसेल तर या प्रकरणाची चौकशी सीबीआय मार्फत का करण्यात येत आहे ? माझा प्रश्न असा आहे की, सीबीआय मार्फत चौकशी सुरु असे पर्यंत धान्य, कपडे, तेल व वेगवेगळ्या वस्तूंचा पुरवठा करणारे जे पुरवठा धारक आहेत त्यांच्या विरुद्ध आपण काय कारवाई करणार आहात ? एनसीसीएफला परत हे काम दिले जाणार आहे काय ? त्यांना काळ्या यादीत टाकले जाणार आहे काय? एनसीसीएफला वस्तू पुरवठा करणारा जो जीआर आहे तो रद्द करणार आहात काय ?

यानंतर श्री. गायकवाड...

ता.प्र.क्र.50320..श्री.पांडुरंग फुंडकर.

एन.सी.एफ. आता वादात सापडलेली आहे. त्या ठिकाणी भयानक भ्रष्टाचार सुरु आहे त्याची चौकशी सीबीआय मार्फत चालू आहे. आदिवासीच्या जीवनाशी खेळ खेळला जात आहे. एक रुपयांची वस्तू असताना दहा रुपयाचे बिल लावले जात आहे. अशा प्रकारे मोठया प्रमाणावर लूट सुरु आहे. तेव्हा एनसीसीएफला वस्तू पुरविण्याच्या बाबतीत जो जीआर काढण्यात आला आहे तो रद्द करण्यात आला आहे. तसेच एनसीसीएफला काळया यादीत टाकण्यात येणार आहे काय ? त्याच बरोबर या वस्तुंचा पुरवठा करणारे जे पुरवठादार आहेत त्यांची नावे काय आहेत ?

डॉ.विजयकुमार गावीत : सभापती महोदय, विरोधी पक्ष नेत्यांनी असे सांगितले की 8 रुपयाची वस्तू 16 रुपयांची घेतल्याचे दाखविले जाते परंतु तशी वस्तुस्थिती नाही. त्याचबरोबर केन्द्र शासनाकडून निधी मिळतो आणि राज्य सरकार मोफत धान्य देते अशीही वस्तुस्थिती नाही. खावटी कर्जाच्या रुपाने त्यांना वस्तू देत असतो या वस्तुंचे दर ठरविण्याकरिता एक समिती नेमण्यात आलेली आहे. या समितीमध्ये आयुक्त, आदिवासी विकास विभाग, व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र राज्य आदिवासी विकास महामंडळ, नाशिक, चार अपर आयुक्त, आदिवासी विकास विभाग, संचालक, अर्थ व सांख्यिकीय संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई, महाराष्ट्र स्टेट को ऑप. माकेटींग फेडरेशनचे प्रतिनिधी, उप आयुक्त, (वित्त), आदिवासी विकास आयुक्तालय, महाव्यवस्थापक (वित्त) महाराष्ट्र आदिवासी विकास महामंडळ, महाव्यवस्थापक (विपणन) , आदिवासी विकास महामंडळ हे वस्तुंचे दर ठरवत असतात. दर ठरविण्याची सर्वसाधारण पध्दत अशी आहे की, मुख्य मार्केट कमिट्यामध्ये वस्तुंचे जे दर असतात ते दर त्यांच्याकडून मागविण्यात येतात . त्याचबरोबर तीन दिवसांचे दर वर्तमानपत्रात प्रसिध्द होत असतात त्याचा विचार करुन एकत्रितपणे चर्चा करुन त्यांचा हिशोब काढला जातो व त्या पध्दतीने वस्तुंचे दर ठरविण्यात येतात. एन.सी.एफ. किंवा व्यापारी वस्तुंचे दर ठरवत नाहीत तर अधिकारी दर ठरवत असतात. एन.सी.एफ. नावाची एक एजन्सी आहे आणि 2001 साली शासनाच्या परवानगीने त्यांना वस्तू पुरविण्यासंबधीचे आदेश दिले होते. आपण वस्तुंचे दर ठरवितो आणि त्यांना सांगतो. सभापती महोदय, मघाशी सन्माननीय सदस्यांनी सीबीआय चौकशीचा येथे उल्लेख केला होता त्याबाबतीत मी त्यांना सांगू इच्छितो की, तेथील अधिका-यांच्या काही तक्रारी झाल्या होत्या, त्यांच्यामध्ये अनियमितता झाली होती त्यामुळे त्यांच्यावर धाडी टाकण्यात आल्या होत्या व त्यांनी ज्या ज्या

2..

ता.प्र.क्र 50320.डॉ.विजयकुमार गावीत..

व्यापा-यांना वस्तुंचा पुरवठा करण्यास सांगितले होते त्यांच्यावर धाडी टाकल्या आहेत. वास्तविक सीबीआयने त्यांच्यावर धाडी टाकल्या होत्या आणि त्या व्यापा-यांनी आपल्याला वस्तुंचा पुरवठा केला होता म्हणून तपासणी करण्यासाठी ते आपल्याकडे आले होते.

श्री.दिवाकर रावते : मधले पैसे कोठे जातात, हे पैसे कोण खातात.?

डॉ.विजयकुमार गावीत : समिती वस्तुंचे दर ठरवत असते.

श्री.दिवाकर रावते : कमिशन कोणाला मिळते ? आदिवासीच्या नावाने पैसे कोण खातात?

डॉ.विजयकुमार गावीत :मी सभागृहाला आश्वासन देऊ इच्छितो की, ज्या विभागाने या वस्तू खरेदी केल्या होत्या त्या खरेदी करीत असतांना जर आमचे दर जास्त असतील तर निश्चितपणे सर्वांच्या विरुद्ध कारवाई करू.

श्री.नितीन गडकरी :सभापती महोदय, श्री.मळेकर नावाचे अॅडव्होकेट हायकोर्टात गेले होते. माननीय मंत्री महोदय आता जे सांगत आहेत ती माहिती बरोबर नाही. नॅशनल को ऑपरेटीव्ह कॅन्डिडेट्स फेडरेशनची ही अंतर्गत बाब नाही. हायकोर्टात याबाबतीत रिट पिटीशन दाखल करण्यात आली होती आणि माननीय मंत्री महोदय त्याला बगल देत आहेत. आदिवासी आश्रम शाळा, व आदिवासीना पुरविण्यात आलेले धान्य बाजार भावा पेक्षा अधिक दराने खरेदी केले जाते म्हणून जनहित याचिका दाखल करण्यात आली होती .फेडरेशनने सरकारला फसविलेले आहे म्हणून जनहित याचिका दाखल झालेली आहे हे माननीय मंत्री महोदय मान्य करीत नाहीत. त्याच बरोबर या अधिका-याविरुद्ध सीबीआयने गुन्हे दाखल केलेले आहेत

नंतर श्री.सुंबरे

श्री. गडकरी (पुढे चालू...)

ता.प्र.क्र. 50320

आरोपपत्र दाखल झालेले आहे आणि तरीही माननीय मंत्री म्हणतात की, त्यांना याची माहिती नाही. सभापती महोदय, सीबीआयने खरे तर अनेक महिने झाले त्यांच्याबाबत पुढे कोणतीच कारवाई केलेली नाही. वास्तविक श्री.पद्मसिंह पाटीदल यांच्याबाबतीत ज्या त्वरेने अॅक्शन सीबीआयने घेतलेली आहे ते पाहता या फेडरेशनच्या बाबतीत मात्र दोन वर्षे होऊनही आरोपपत्र दाखल त्यांनी केलेले नाही ही बाब सीबीआयच्या संदर्भात राष्ट्रवादी काँग्रेस पक्षाच्या लोकांनी समजून घ्यावी. फेडरेशनच्या बाबतीत सीबीआयने गुन्हे दाखल केल्यानंतर अद्याप पावेतो आरोपपत्र दाखल केलेले नाही वा अन्य कोठलीही कारवाई झालेली नाही ही वस्तुस्थिती आहे. सभापती महोदय, वास्तविक या फेडरेशनचे अधिकार मर्यादित आहेत पण तरीही आदिवासींच्या नावावर त्यांच्याकडून लूट सुरू आहे. या बाबतीत सीबीआयने सांगितल्यानंतर देखील राज्य सरकारने दखल घेतलेली नाही. हे संपूर्ण फ्रॉडचे प्रकरण आहे. सीबीआय ही केंद्र सरकारची एजन्सी आहे. ती एजन्सी गुन्हे रजिस्टर करित असेल पण आरोपपत्र दाखल करित नसेल तर महाराष्ट्र सरकारने आपल्या गुन्हा अन्वेषण विभागाला अधिकार देऊन त्यांच्या मार्फत चौकशी करून, मग त्यात सरकार मधील असतील वा सरकारच्या बाहेरचे लोक असतील त्यांच्यावर क्रिमिनल केसेस दाखल करण्याची कारवाई आपण करणार आहात का ?

डॉ. विजयकुमार गावित : सभापती महोदय, मी आपल्याला माहितीसाठी सांगू इच्छितो की, या संदर्भात जी पीएलआय दाखल झालेली आहे ती यामध्ये जी अनियमितता झालेली आहे त्या संदर्भात आहे. ही वस्तुस्थिती आहे. त्या ठिकाणी एनसीसीएफबद्दल तक्रारी झाल्या होत्या त्या संबंधात सीबीआयने धाडी टाकल्या ही देखील वस्तुस्थिती आहे. त्यातून जी चौकशी झाली ती त्यात जी अनियमितता झाली त्यासंबंधात झाली. त्यांच्या अधिकाऱ्यांनी अनियमितता केलेली आहे त्यामुळे त्यांच्यावर धाडी टाकण्यात आल्या होत्या. त्या फेडरेशनने आदिवासी विभागाला पुरवठा केला आहे. त्यांच्याकडून काय अनियमितता झाली ते देखील मी या ठिकाणी आपल्याला सांगू शकतो. सभापती महोदय, या संदर्भात एक गोष्ट मी आपल्या माहितीसाठी सांगतो की, 8-10 आयएएस अधिकारी हे दर ठरवित असतात. एनसीसीएफ वस्तुचे भाव ठरवित नाही. तसेच आपला आदिवासी विकास विभाग देखील कोठल्या व्यापाऱ्याला काय भाव द्यायचा वा कोणत्या व्यापाऱ्याला ऑर्डर द्यायची हे सांगत नाही. ...

..... बीबी 2

श्री. नितीन गडकरी : सभापती महोदय, पारसमल पगारिया, सौरभ फूड वगैरे हे सात व्यापारी आहेत त्यांच्या नावावर पुरवठा केला जातो

डॉ. विजयकुमार गावित : सभापती महोदय, मला आपण संरक्षण द्यावे. ...

श्री. दिवाकर रावते : सभापती महोदय, मंत्री महोदयांना सरकारने यापूर्वीच संरक्षण दिलेले आहे. आता आणखी त्यांना कोठले संरक्षण आपल्याकडून पाहिजे ? उच्च न्यायालयाने जे आदेश दिले आहेत त्यापासून सरकारने त्यांना अगोदरच संरक्षण दिलेले आहे. ...

सभापती : मी सन्माननीय सदस्य श्री.दिवाकर रावते यांना सांगू इच्छितो की, मंत्र्यांना माझ्याकडून येथे बोलण्यासाठी संरक्षण पाहिजे आहे. म्हणजे त्यांना जेव्हा आपल्या प्रश्नाला उत्तर द्यायचे आहे तेव्हा त्यांना त्यांचे उत्तर पूर्ण करू देण्यासाठी संरक्षण पाहिजे आहे. ते मी त्यांना दिले आहे.

डॉ. विजयकुमार गावित : सभापती महोदय, या संदर्भात मला येथे असे सांगावयाचे आहे की, त्या फेडरेशनचा ब्रँच मॅनेजर हा मागील दोन वर्षांपासून टेंडर काढायला पाहिजे होते ते काढत नव्हता, ही जी अनियमितता आहे त्या संदर्भात सीबीआयकडून चौकशी झाली आहे. या ठिकाणी आपल्या राज्य सरकारची फसवणूक कोठल्याही परिस्थितीत झालेली नाही. कारण या ठिकाणी आम्ही त्यांना रेट ठरवून दिलेले आहेत. त्या दराप्रमाणे एनसीसीएफ पुरवठा करित असते.

सभापती : मी माननीय मंत्री महोदयांना सांगू इच्छितो की, या प्रश्नासंबंधात सदनातील दोन्ही बाजूच्या सदस्यांकडून तीव्र भावना व्यक्त होत आहे. आदिवासी मुलांच्या संदर्भातील हा प्रश्न आहे आणि त्या अनुषंगाने हे महत्त्वाचे काम आहे. त्यामुळेच या अनुषंगाने ज्या काही शंका आहेत त्यांचे पूर्ण निराकरण होण्यासाठी आपण ही बाब आपल्या गुन्हा अन्वेषण विभागाकडून चौकशी करणे उचित होईल, तसे आपण करणार का ?

डॉ. विजयकुमार गावित : होय.

श्री. जयप्रकाश छाजेड : सभापती महोदय, मंत्रिमहोदयांनी एनसीसीएफ यांचेकडून मालाचा पुरवठा केला जातो असे सांगितले. त्या मालाचे दर अधिकारी ठरवितात. माझा असा प्रश्न आहे की, ज्याची सी.बी.आय. मार्फत चौकशी झालेली आहे, त्याचे दर ज्या अधिकाऱ्यांनी ठरविले असतील तर त्यांच्यावर आपण काय कारवाई केली आहे? दुसरा प्रश्न असा आहे की, अक्कल नसणारे अधिकारी मालाचे दर ठरविणार काय? एनसीसीएफ हे व्यापाऱ्यांशी बांधील आहे हे सत्य आहे, हे आपण मान्य करणार काय?

श्री. विजयकुमार गावित : सभापती महोदय, त्याठिकाणी आय.ए.एस. अधिकारी असतात. तसेच, त्या वस्तूंचे तीन दिवसांमधील वर्तमानपत्रामध्ये छापून आलेले दर, बाजारातील दर आणि मार्केट कमिटीचे दर पाहून हे दर निश्चित केले जातात. त्याबाबतीत कोणत्याही अधिकाऱ्याविरुद्ध आक्षेप नसल्यामुळे कारवाई करण्याचा प्रश्न उद्भवत नाही.

डॉ. दीपक सावंत : सभापती महोदय, मंत्रिमहोदयांनी आयुक्तांच्या अध्यक्षतेखाली समिती असल्याचे सांगितले. माझ्या माहितीप्रमाणे श्री. भास्कर मुंडे हे आयुक्त होते. गेल्या सहा महिन्यापासून ते पदावर नाहीत. त्यांचा कार्यकाळ 22.10.2008 ते 7.11.2008 पर्यंत होता. त्यावेळी श्री. टी.के.बागूल यांच्याकडे चार्ज होता. जर त्या कार्यकाळात आयुक्त नसतील तर कुणाच्या अध्यक्षतेखाली ही बैठक झाली आणि निर्णय झाला. दुसरा प्रश्न असा की, आपण प्रसामल पगारीया आणि कंपनी, इंडो अलाईड फूड प्रोटेन्स प्रायव्हेट लिमिटेड, पारस फूड आणि गार्निया व्हॅचर प्रायव्हेट लिमिटेड यांच्यावर कारवाई करून त्यांना काळ्या यादीमध्ये टाकले की नाही?

श्री. विजयकुमार गावित : सभापती महोदय, हे दर ठरविण्यात आले त्यावेळी श्री.राजेश मीना हे आयुक्त होते. आणि आता श्री.पी.एस.मीना हे सचिव आहेत. त्याचप्रमाणे एनसीसीएफ यांच्या अंतर्गत हे व्यापारी येतात, ते आमच्या अंतर्गत येत नाहीत.

डॉ. दीपक सावंत : आपण या व्यापाऱ्यांवर कारवाई कां केली नाही? त्यांना काळ्या यादीमध्ये कां टाकले नाही?

श्री. पांडुरंग फुंडकर : सभापती महोदय, मंत्रिमहोदयांनी आता सांगितले की, या समितीने दर निश्चित केले आहेत. एनसीसीएफने पुरवठा केलेल्या वस्तूंचे दर या कमिटीने ठरविले असल्यामुळे त्या प्रत्येक वस्तूंचे दर काय होते?

DGS/ MAP/ SBT/

ता.प्र.क्र. 50320...

श्री. विजयकुमार गावित : सभापती महोदय, जे दर ठरविण्यात आले आहेत त्याची यादी मोठी असल्यामुळे माननीय सदस्यांना हवी असेल तर वाचून दाखवितो किंवा ही यादी मी सभागृहाच्या पटलावर ठेवतो.

(गोंधळ)

सभापती : मंत्रिमहोदयांनी ती यादी सभागृहाच्या पटलावर ठेवावी.

श्री. नितीन गडकरी : सभापती महोदय, एकाच संस्थेची ही को-ऑपरेटिव्ह मोनापल्ली आहे. आणि हा माल पुरवठा करणारे जळगाव जिल्हयातील दलाल आहेत. तुम्ही ही यादी वाचून दाखविणार म्हणजे हा लक्ष्मीदर्शनाचा कार्यक्रम आहे, याशिवाय दुसरे काही नाही...

(माननीय सदस्य उभे राहून घोषणा देतात)

(गोंधळ)

असुधारित प्रत / प्रसिद्धीसाठी नाही

व्यावसायिक अभ्यासक्रम शिकविणाऱ्या महाविद्यालयातील

मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांना शुल्क माफी दिल्याबाबत

(८) * ५३१८९ डॉ. निलम गोन्हे , श्री. सुरेश जेथलिया , श्री. गोपीकिसन बाजोरिया , श्री.परशुराम
उपरकर : सन्माननीय सामाजिक न्याय व व्यसनमुक्ती कार्य मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) व्यावसायिक अभ्यासक्रम शिकविणाऱ्या महाविद्यालयांतील मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांना शासनाने संपूर्ण शुल्क माफी दिली आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, सदर शुल्क माफी योजनेनुसार शासनाने शुल्क माफीची रक्कम संबंधित महाविद्यालयांना अद्यापी दिली नाही, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, शासन शुल्क माफीची रक्कम देत नसल्याने सन २००९ च्या शैक्षणिक वर्षापासून सदर महाविद्यालयांनी मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांकडून संपूर्ण शुल्क आकारण्याचा निर्णय घेतला असून व तो शासनाला कळविला आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (४) असल्यास, मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांना शुल्क माफीची रक्कम अद्याप न देण्याची काय कारणे आहेत ?

श्री.चंद्रकांत हंडोरे : (१) अनुसूचित जाती, विमुक्त जाती,भटक्या जमाती व विशेष मागास प्रवर्गातील विद्यार्थ्यांना शिक्षण शुल्क समितीने निश्चित केलेल्या दराप्रमाणे १००% व इतर मागास प्रवर्गातील विद्यार्थ्यांना ५०% शिक्षण शुल्क प्रतिपूर्ती करण्यात येते.

(२) काही महाविद्यालयांना उपलब्ध तरतूदी अभावी संपूर्णतः रक्कम अदा करता आलेली नाही.

(३) व (४) काही शैक्षणिक संस्थांनी शुल्काबाबतचे प्रस्ताव विहित वेळेत सादर न केल्यामुळे आवश्यक तरतूद करता आली नाही. याबाबत आढावा घेऊन सन २००९-१० मध्ये आवश्यक तरतूद उपलब्ध करून घेण्यात येत आहे.

(माननीय सदस्य उभे राहून घोषणा देतात)

(गोंधळ)

(उपप्रश्न विचारण्यात आले नाहीत)

**निगुडे (ता.सावंतवाडी, जि.सिंधुदुर्ग) येथील परिसरात होणाऱ्या
शक्तीशाली सुरंगस्फोटांमुळे घरांचे होत असलेले नुकसान**

(९) * ५१०७६ श्रीमती अलका देसाई , श्री. प्रतापसिंह मोहिते-पाटील , श्री.सय्यद जमा , श्री.जैनुद्दीन जव्हेरी , श्री जयप्रकाश छाजेड : सन्माननीय महसूल मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) निगुडे (ता.सावंतवाडी जि.सिंधुदुर्ग) येथील परिसरात असलेल्या दगडखाणीसाठी होणाऱ्या शक्तीशाली सुरंगस्फोटांमुळे तेथील अनेक घरांना मोठया प्रमाणात तडे पडून घरांना धोका निर्माण झाल्यामुळे नागरिकांमध्ये चिंतेचे वातावरण निर्माण झाल्याचे माहे मार्च,२००९ मध्ये वा त्या दरम्यान आढळून आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, नुकसान झालेल्या घरांची नुकसान भरपाई देण्याबाबत तसेच सुरंग स्फोटांचे सुरु असलेले काम त्वरीत थांबविण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(३) अद्याप, कोणतीच कार्यवाही करण्यात आली नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. राणा जगजितसिंह पद्मसिंह पाटील, डॉ.पतंगराव कदम यांच्याकरिता : (१) सदर ठिकाणी दगड खाणीसाठी शक्तीशाली स्फोट केल्यामुळे ग्रामस्थांचे घरांना तडे गेल्याबाबत तक्रार अर्ज प्राप्त झाला आहे.

(२) व (३) तक्रारीची दखल घेऊन खाणीचे काम तात्काळ थांबविण्यात आले असून चौकशी सुरु आहे.

श्रीमती अलका देसाई : सभापती महोदय, निगुडे येथील परिसरात शक्तीशाली सुरंग स्फोटांमुळे तेथील ग्रामस्थांच्या घरांचे नुकसान होत आहे हे खरे आहे काय? असल्यास त्या नुकसान झालेल्या घरांची डागडुजी करण्यासाठी हे शासन आर्थिक मदत करणार आहे काय?

श्री. राणा जगजितसिंह पद्मसिंह पाटील : सभापती महोदय, जे काही नुकसान झाले आहे त्याची पहाणी करण्यास सार्वजनिक बांधकाम विभागाच्या अधिकाऱ्यांना सांगितले आहे. ते जी रक्कम सांगतील ती कंपनी व ठेकेदार देण्यास तयार आहेत.

DGS/ MAP/ SBT/

**श्री. काळे कुटूंबियांची वडिलोपार्जित असलेली जमीन जिल्हाधिकारी
व इतर संबंधित अधिकाऱ्यांनी खालसा केल्याबाबतची चौकशी**

(१०) * ५३१३२ श्री.विक्रम काळे , श्री. जितेंद्र आव्हाड , श्री. सतीश चव्हाण , प्रा. फौजीया खान :

सन्माननीय **महसूल मंत्री** पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) सर्वश्री केशव, अशोक, विष्णू व्यंकटेश काळे व सौ.शोभा प्रमोद पणशीकर राहणार प्रवरा (ता.नेवासा, जि.अहमदनगर) यांच्या नावे उपरोक्त ठिकाणी असलेली वडिलोपार्जित मिळकत अंदाजे २,३०० एकर (पूर्ण गाव) गावठाण, डोंगर, रस्ते, विहिरीसहित तसेच आजमितीस राहत असलेल्या लोकांच्या घरांसहित शेतजमिनीसहित, कुळांसहित असलेली मिळकत जिल्हाधिकारी, अहमदनगर व इतर संबंधित अधिकारी यांनी बॉम्बे पर्सनल इनाम अॅबॉल्युशन अॅक्ट १९५२ या कायद्यांतर्गत संबंधितांना बाजू मांडण्याची संधी न देता सन १९६३ या वर्षी खालसा केली आहे, हे खरे आहे काय,

(२) सदरहू जमीन ही खाजगी खरीददार जहागिरी असून या मिळकतीला वतन अॅबॉल्युशन सूट देण्यात आलेली आहे, असे असतानाही ही जमीन खालसा करण्याची कारणे काय आहेत,

(३) या प्रकरणासंबंधात गेल्या अनेक वर्षांपासून जिल्हाधिकारी नगर यांच्याकडे पाठपुरावा सुरु असून याबाबत जिल्हाधिकारी यांना सविस्तर निवेदन डिसेंबर, २००७ मध्ये दिलेले आहे, हे खरे आहे काय,

(४) या प्रकरणात महाराष्ट्र रेव्हेन्यु ट्रिब्युनल मुंबई यांनी दिनांक १८ फेब्रुवारी, १९६६ रोजी गट नं.१५७ व गट नं.१६३ संदर्भात अपील स्वीकृत करून ही मिळकत ग्रँट ऑफ सॉईल असून या मिळकतीचे श्री.काळे कुटूंबिय हे कायदेशीर मालक आहेत असा निर्णय देऊन या दोन्ही गटांसंदर्भात त्यांचा मालकीहक्क सिध्द करून या संदर्भातील नुकसान भरपाई देण्याचे आदेश देण्यात आले आहेत, हे खरे आहे काय,

(५) असल्यास, संबंधित मालकांना बेकायदेशीरपणे ताब्यात घेतलेली जमीन अथवा नुकसान भरपाई देण्याबाबत शासनामार्फत कोणती कार्यवाही करण्यांत आलेली आहे वा करण्यात येत आहे, अद्याप कार्यवाही केली नसल्यास विलंबाची कारणे काय आहेत ?

DGS/ MAP/ SBT/

१२:२५

डॉ.पतंगराव कदम : (१) नाही.

(२) सदर जमिनीचे ७/१२ पाहता सदर जमिनी काळे कुटुंबियाची जहागिरी असल्याचे दिसून येत नाही.

(३) नाही.

(४) असे कोणतेही आदेश प्राप्त झालेले नाहीत.

सभापती : प्रश्नोत्तरांचा तास संपला आहे.

यानंतर सौ. रणदिवे....

असुधारित प्रत / प्रसिद्धीसाठी नाही

16-06-2009

(असुधारित प्रत / प्रसिद्धीसाठी नाही)

DD-1

APR/ MAP/ SBT/

पूर्वी श्री.सरफरे

12:30

(घोषणा)

पृ.शी.: लेखी उत्तरे

मु.शी.: तारांकित प्रश्नासंबंधी अधिक माहिती सभागृहासमोर ठेवणे.

श्री.सुनील तटकरे (ऊर्जा मंत्री) : सभापती महोदय, मी आपल्या अनुमतीने "सिंधुदुर्ग जिल्ह्यात उभारण्यात येणारे पवन ऊर्जा प्रकल्प" या विषयावरील श्री.सुभाष चव्हाण, श्री.प्रतापसिंह मोहिते-पाटील, श्री.जैनुद्दीन जव्हेरी, श्री.सय्यम जामा, श्री.गुरुनाथ कुलकर्णी, श्री.विक्रम काळे, प्रा.फौजिया खान, श्री.जितेंद्र आव्हाड, श्री.संजय दत्त, वि.प.स. यांच्या तारांकित प्रश्न क्रमांक 50827 ला दिनांक 11 जून 2009 रोजी सभागृहात अनुपूरक प्रश्नोत्तराच्या वेळी दिलेल्या आश्वासनानुसार अधिक माहिती सभागृहाच्या पटलावर ठेवतो.

सभापती : अधिक माहिती सभागृहासमोर ठेवण्यात आली आहे.

(प्रेस : येथे सोबत जोडलेली अधिक माहिती छापामी.)

. . . .2 डी-2

16-06-2009

(असुधारित प्रत / प्रसिद्धीसाठी नाही)

DD-2

पु.शी./मु.शी.: कागदपत्रे सभागृहासमोर ठेवणे.

अॅड.प्रीतमकुमार शेगांवकर (गृहनिर्माण राज्यमंत्री) : सभापती महोदय, मी आपल्या अनुमतीने महाराष्ट्र गृहनिर्माण व क्षेत्रविकास प्राधिकरणाचे सन 2001-2002, 2002-2003, 2003-2004, 2004-2005 व 2005-2006 चे वार्षिक लेखा आणि लेखा विवरणपत्र सभागृहाच्या पटलावर ठेवतो.

सभापती : वार्षिक लेखा व विवरणपत्र सभागृहासमोर ठेवण्यात आले आहे.

अॅड.प्रीतमकुमार शेगांवकर : सभापती महोदय, मी आपल्या अनुमतीने झोपडपट्टी पुनर्वसन प्राधिकरण मुंबई यांचे सन 1996-1997, 1997-1998 व 1998-1999 चा वार्षिक लेखा व लेखापरीक्षण अहवाल सभागृहाच्या पटलावर ठेवतो.

सभापती : वार्षिक लेखा व लेखापरीक्षण अहवाल सभागृहासमोर ठेवण्यात आले आहेत.

श्री.राणा जगजितसिंह पाटील (उद्योग राज्यमंत्री) : सभापती महोदय, मी आपल्या अनुमतीने महाराष्ट्र औद्योगिक विकास महामंडळाचा सन 2005-2006 चा 44 वा वार्षिक अहवाल सभागृहाच्या पटलावर ठेवतो.

सभापती : वार्षिक अहवाल सभागृहासमोर ठेवण्यात आला आहे.

श्री.सिध्दाराम म्हेत्रे (ग्रामविकास राज्यमंत्री) : सभापती महोदय, मी आपल्या अनुमतीने जिल्हा परिषद ठाणे /रायगड/रत्नागिरी /सिंधुदुर्ग /नाशिक /धुळे /नंदुरबार / जळगाव /अहमदनगर/ पुणे / सातारा / सांगली / सोलापूर / कोल्हापूर / औरंगाबाद / जालना / परभणी / हिंगोली/ बीड/ नांदेड / उस्मानाबाद / लातूर / अमरावती / अकोला / वाशिम / बुलढाणा / यवतमाळ / नागपूर / वर्धा / भंडारा / गोंदिया / चंद्रपूर व गडचिरोली जिल्हा परिषदांचे सन 2007-2008 चे वार्षिक प्रशासन अहवाल सभागृहाच्या पटलावर ठेवतो.

उपसभापती : वार्षिक प्रशासन अहवाल सभागृहासमोर ठेवण्यात आला आहे.

. . . .2डी-3

श्री.सिध्दाराम म्हेत्रे : सभापती महोदय, मी आपल्या अनुमतीने महाराष्ट्रातील पंचायती राज संस्थांच्या लेखांवरील लेखापरीक्षा पुनर्विलोकन छत्तिसावा अहवाल सन 2006-2007 सभागृहाच्या पटलावर ठेवतो.

सभापती : लेखापरीक्षा पुनर्विलोकन अहवाल सभागृहासमोर ठेवण्यात आला आहे.

श्री.सिध्दाराम म्हेत्रे : सभापती महोदय, मी आपल्या अनुमतीने महाराष्ट्र जिल्हा परिषदा व पंचायत समित्यांचे सन 2003-2004 व 2004-2005 चे एकत्रित वित्तीय व महसुली लेखे सभागृहाच्या पटलावर ठेवतो.

सभापती : वित्तीय व महसुली लेखे सभागृहाच्या पटलावर ठेवण्यात आले आहेत.

श्री.सुरुपसिंग नाईक (विमुक्त,भटक्या जमाती व इतर मागासवर्गीयांचे कल्याण मंत्री): सभापती महोदय, महाराष्ट्र राज्य इतर मागासवर्गीय वित्त आणि विकास महामंडळ मर्यादितचे सन 2001-2002, 2002-2003, 2003-2004 व 2004-2005 चे वार्षिक अहवाल सभागृहाच्या पटलावर ठेवतो.

सभापती : वार्षिक अहवाल सभागृहाच्या पटलावर ठेवण्यात आले आहेत.

श्री.सुरेश वरपुडकर (सांस्कृतिक कार्य मंत्री) : सभापती महोदय, महाराष्ट्र चित्रपट, रंगभूमी आणि सांस्कृतिक विकास महामंडळ मर्यादितचा सन 2005-2006 चा 29 वा वार्षिक अहवाल सभागृहाच्या पटलावर ठेवतो.

सभापती : वार्षिक अहवाल सभागृहाच्या पटलावर ठेवण्यात आला आहे.

यानंतर कु.थोरात

16-06-2009

(असुधारित प्रत / प्रसिद्धीसाठी नाही)

EE-1

SMT/ SBT/ MAP/

प्रथम सौ. रणदिवे.....

12:35

श्री. सिध्दाराम म्हेत्रे (ग्रामविकास राज्यमंत्री) : सभापती महोदय, मी आपल्या अनुमतीने महाराष्ट्र राजकोषीय उत्तरदायित्व व अर्थसंकल्पीय व्यवस्थापन (सुधारणा) नियम,2009 प्रसिध्द करणारी अंतिम अधिसूचना क्रमांक बाविआ.1009/प्र.क्र.19/2009 वित्त आयोग कक्ष, दिनांकित 9 जून,2009 सभागृहाच्या पटलावर ठेवतो.

सभापती : अधिसूचना सभागृहासमोर ठेवण्यात आली आहे.

..2..

असुधारित प्रत / प्रसिद्धीसाठी नाही

पृ.शी./मु.शी.: विधेयकांना संमती व अधिसंमती.

सभापती : विधान परिषदेने पारित केलेल्या पुढील विधेयकांना विधानसभेकडून संमती मिळाल्याची यादी सचिव वाचून दाखवतील.

सचिव : विधानपरिषदेने पारित केलेली पुढील विधेयके विधानसभेकडून संमत करण्यात आली.

- 1) सन 2009 चे विधानपरिषद विधेयक क्रमांक 3 - यशवंतराव चव्हाण महाराष्ट्र मुक्त विद्यापीठ, डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर तंत्रशास्त्र विद्यापीठ, महाराष्ट्र विद्यापीठ व कवी कुलगुरु कालिदास संस्कृत विश्वविद्यालय (विद्यापीठ) (सुधारणा) विधेयक. 2009
- 2) सन 2009 चे विधानपरिषद विधेयक क्रमांक 5 - पंढरपूर विकास प्राधिकरण विधेयक, 2009.

SMT/ SBT/ MAP/

पृ.शी./मु.शी.: लोकलेखा समितीचा अहवाल सादर करणे.

प्रा. बी.टी. देशमुख (समिती सदस्य) : सभापती महोदय, मी आपल्या अनुमतीने लोकलेखा समितीचा चौदावा अहवाल सभागृहाला सादर करतो.

सभापती : लोकलेखा समितीचा अहवाल सभागृहाला सादर झाला आहे.

पृ.शी./मु.शी.: उप विधान समितीचा अहवाल सादर करणे.

श्रीमती अलका देसाई (नामनियुक्त) : सभापती महोदय, मी आपल्या अनुमतीने उप विधान समितीचा पाचवा अहवाल सभागृहाला सादर करतो.

सभापती : उप विधान समितीचा अहवाल सभागृहाला सादर झाला आहे.

पृ.शी./मु.शी.: अनुसूचित जाती कल्याण समितीचा अहवाल सादर करणे.

श्री. सुभाष चव्हाण (समिती सदस्य) : सभापती महोदय, मी आपल्या अनुमतीने अनुसूचित जाती कल्याण समितीचा नववा अहवाल (2008-2009) सभागृहाला सादर करतो.

सभापती : अनुसूचित जाती कल्याण समितीचा अहवाल सभागृहाला सादर झाला आहे.

पृ.शी./मु.शी.: इतर मागासवर्ग कल्याण समितीचा अहवाल सादर करणे.

श्री. जैनुद्दीन जव्हेरी (समिती सदस्य) : सभापती महोदय, मी आपल्या अनुमतीने कणकवली, नपगरपंचायत, मालवण नगरपरिषद व सावंतवाडी नगरपरिषद बाबतचा दहावा अहवाल व औरंगाबाद,सिंधुदुर्ग,अमरावती, चंद्रपूर व गडचिरोली जिल्हा मध्यवर्ती सहकारी बँक बाबतचा अकरावा अहवाल सभागृहाला सादर करतो.

सभापती : इतर मागासवर्ग कल्याण समितीचा अहवाल सभागृहाला सादर झाला आहे.

..4..

पृ.शी./मु.शी.: विमुक्त जाती व भटक्या जमाती कल्याण समितीचा

अहवाल सादर करणे.

श्रीमती उषाताई दराडे (समिती सदस्य) : सभापती महोदय, मी आपल्या अनुमतीने विमुक्त जाती व भटक्या जमाती कल्याण समितीचा बारावा अहवाल सभागृहाला सादर करते.

सभापती महोदय, हा अहवाल सभागृहाला सादर करित असताना मी काही महत्वाच्या शिफारशीकडे सभागृहाचे लक्ष वेधू इच्छिते.

सभापती महोदय, समितीच्या निदर्शनास आले आहे की, विमुक्त जाती व भटक्या जमाती प्रवर्गासाठी सदनिका, भूखंड व गाळे राखीव ठेवण्याचे प्रमाण अत्यल्प आहे. त्यामुळे समितीने शिफारस केली आहे की, शासकीय नोकऱ्यांसाठी जेवढे आरक्षण असते तेवढेच आरक्षण शहर व औद्योगिक विकास महामंडळातर्फे (सिडकोतर्फे) बांधण्यात आलेल्या दुकाने,गाळे आणि सदनिका यामध्ये विमुक्त जाती व भटक्या जमाती प्रवर्गासाठी ठेवण्यात यावे.

सभापती महोदय, समितीच्या निदर्शनास आले की, विमुक्त जाती व भटक्या जमातींचा अनुशेष असूनही अन्य प्रवर्गातून सदर पदे भरली जातात. तसेच सिडकोमध्ये वर्ग 3 व 4 मधील अनुशेष भरण्याचे समितीने निर्देश देवूनही सदर पदे रिक्त ठेवण्यात आल्यामुळे सिडकोचे व्यवस्थापक व संबंधित दोषी अधिकाऱ्यांविरुद्ध कारवाई करण्याची समितीने शिफारस केली आहे.

सभापती महोदय, विमुक्त जाती व भटक्या जमाती प्रवर्गातील मुलांना उच्च शिक्षण देण्यासाठी सामाजिक न्याय विभागाने अंदाजपत्रकामध्ये भरीव वाढ करावी, दरवर्षी जिल्हानिहाय व श्रेणीनिहाय किती उमेदवारांची नोंदणी झाली, किती उमेदवार उपलब्ध आहेत, याची एकत्रित यादी करण्यात यावी. अशाही शिफारशी समितीने केलेल्या आहेत.

सभापती महोदय, समितीने केलेल्या या शिफारशींवर शासनाने त्वरित कार्यवाही करावी अशी मी माननीय महोदयांना विनंती करते. मला हा अहवाल सादर करताना बोलण्यास संधी दिली याबद्दल मी आपली आभारी आहे.

सभापती : विमुक्त जाती व भटक्या जमाती कल्याण समितीचा अहवाल सभागृहाला सादर झाला आहे.

..5..

पृ.शी./मु.शी.:विधानपरिषद आश्वासन समितीचा अहवाल सादर
करणे.

श्री. संजय दत्त (महाराष्ट्र विधानसभेने निवडलले) : सभापती महोदय, मी आपल्या अनुमतीने विधानपरिषद आश्वासन समितीचा सन 2004 मधील दुसऱ्या अधिवेशनातील एकशे पंचावन्नवा अहवाल सभागृहाला सादर करतो.

सभापती : विधानपरिषद आश्वासन समितीचा अहवाल सभागृहाला सादर झाला आहे.

श्री. प्रकश शेंडगे : सभापती महोदय, अहवाल सादर केले जातात त्यावेळी सदर अहवाल उशिरा सादर केले जात असतील तर त्याबाबतची कारणे देण्यात यावीत असे आपण मागच्यावेळी निर्देश दिलेले आहेत. इतर मागासवर्गीय वित्त आणि विकास महामंडळ मर्यादितचे सन 2001-2002, 2002-2003, 2003-2004 व 2004-2005 चे अहवाल आता सभागृहासमोर ठेवण्यात आले आहेत. सदर अहवाल सभागृहासमोर ठेवताना त्याबाबतची कारणे देणे आवश्यक होते. परंतु त्याबाबतची कारणे दिलेली नाहीत.

सभापती : ठीक आहे.

यानंतर श्री. बरवड....

पृ.शी./मु.शी. : मुंबईवरील 26/11 च्या दहशतवादी हल्ल्याबाबतच्या उच्चस्तरीय चौकशी समितीच्या अहवालावर करावयाची कार्यवाही याबाबतची माहिती सभागृहासमोर ठेवणे

श्री. नसिम खान (गृह राज्यमंत्री) : सभापती महोदय, मी आपल्या अनुमतीने मुंबईवरील 26/11 च्या दहशतवादी हल्ल्याबाबतच्या उच्चस्तरीय चौकशी समितीच्या अहवालावर करावयाची कार्यवाही याबाबतची माहिती सभागृहासमोर ठेवतो.

सभापती : मुंबईवरील 26/11 च्या दहशतवादी हल्ल्याबाबतच्या उच्चस्तरीय चौकशी समितीच्या अहवालावर करावयाची कार्यवाही याबाबतची माहिती सभागृहासमोर ठेवण्यात आली आहे.

श्री. पांडुरंग फुंडकर : सभापती महोदय, या सभागृहामध्ये माननीय मुख्यमंत्र्यांनी अहवाल सभागृहासमोर ठेवण्याचे आश्वासन दिले होते. पण आता तो अहवाल न ठेवता या ठिकाणी ॲक्शन टेकन रिपोर्ट सभागृहासमोर ठेवण्यात आलेला आहे. मुंबईमध्ये ज्यावेळी बॉम्बस्फोट झाले होते त्यावेळी युतीच्या शासनाने जो श्रीकृष्ण आयोग नेमला होता त्या आयोगाचा अहवाल आणि त्यावरचा ॲक्शन टेकन रिपोर्ट हे दोन्ही सभागृहासमोर ठेवले होते. पण आज या ठिकाणी अहवाल सभागृहासमोर ठेवण्यात आलेला नाही. त्या अहवालामध्ये काय दडलेले आहे हे आम्हाला समजण्याची गरज आहे. त्या अहवालावर चर्चा होण्याची गरज आहे. त्यामुळे तो अहवाल सभागृहासमोर ठेवला पाहिजे अशी आमची आग्रही मागणी आहे.

श्री. नितीन गडकरी : सभापती महोदय, विषय फार सोपा आहे. मुळात ज्या अहवालावर आपण ॲक्शन टेकन रिपोर्ट सादर करता तो अहवाल का देत नाही ? हा अहवाल देण्यामध्ये सरकारला काही अडचण आहे काय ? आपण माहितीचा अधिकार स्वीकारता आणि सांगता की, आम्ही माहितीच्या अधिकारामध्ये सगळी माहिती देऊ. मग या प्रधान समितीने काय म्हटले आहे ते लोकांच्या समोर येऊ द्या. ते जर राज्याच्या हिताचे असेल, पोलीस खात्याच्या हिताचे असेल, पुन्हा अशा घटना होऊ नयेत यासंदर्भात काही असेल तर त्यावर चर्चा का होऊ नये ? लोकशाहीमध्ये हे

RDB/ MAP/ SBT/

श्री. नितीन गडकरी

समजण्याचा आमचा अधिकार नाही काय ? सभापती महोदय, या अहवालामध्ये काय दडलेले आहे की, ज्यामुळे आपण ॲक्शन टेकन रिपोर्ट देता पण मूळ अहवाल आम्हाला अभ्यास करण्यासाठी, माहितीसाठी देत नाही. याचा अर्थ त्या अहवालामध्ये अशा काही गोष्टी आहेत काय की, ज्यामुळे सरकार अडचणीत येणार आहे ? त्या अहवालामध्ये मंत्र्यांवर काही राजकीय ठपके आहेत काय आणि म्हणून आपण आमच्यापासून तो लपवित आहात काय ? हा अहवाल लपविण्याचे कारण काय ? सभापती महोदय, दूध का दूध, पानी का पानी होऊ द्या. ॲक्शन टेकन रिपोर्ट देता आणि मूळ अहवाल देत नाही. ज्या सरकारने माहितीचा अधिकार स्वीकारला, या सरकारने माहिती देण्याची तयारी दर्शविली असे असताना असे कोणते रहस्य आहे की, ज्यामुळे आपण हा अहवाल देण्यास नकार देत आहात ? हा अहवाल आम्हाला अभ्यास करण्यासाठी पाहिजे आहे. ॲक्शन टेकन रिपोर्ट आणि या अहवालाचा अभ्यास करून आम्हाला आमची मते तयार करावयाची आहेत आणि सरकारची काळजी घ्यावयाची आहे. आम्हाला सरकारला सूचना सुचवावयाच्या आहेत. हा आमचा वैधानिक अधिकार आहे. आमच्या अधिकारापासून आम्हाला वंचित करणे ही सरकारची कृती योग्य नाही. 1998 साली श्री. नारायण राणे साहेब मंत्री होते, त्यावेळी आमचे मुख्यमंत्री श्री. मनोहर जोशी होते. त्यावेळी विरोधी पक्षाने श्रीकृष्ण कमिशनचा अहवाल पाहिजे असे सांगितले तेव्हा आम्ही 6 डिसेंबरला तो अहवाल आणि त्यावरचा ॲक्शन टेकन रिपोर्ट कॅबिनेटला सादर केला आणि आम्ही तो अहवाल आणि ॲक्शन टेकन रिपोर्ट विधानमंडळाला सादर केला आणि श्रीकृष्ण कमिशनवर देशात चर्चा झाली. काही वेळा भारतीय जनता पक्ष आणि शिवसेना युतीवर टीका सुध्दा झाली. आम्ही ती टीका सहन केली. पण आम्ही लोकशाहीच्या मूल्याप्रमाणे तो अहवाल ठेवला आणि त्यावर चर्चा घडवली. सन्माननीय सदस्य श्री. गुरुनाथ कुलकर्णी यांना सांगू इच्छितो की, त्यावेळी आपल्या नेत्यांनी मागणी केली होती की, हा अहवाल ठेवावा. त्यावेळी आपण एक भूमिका घेता. माझी एवढीच विनंती आहे की, तो अहवाल काय आहे हे समजणे, त्या अहवालाचा अभ्यास करणे आणि त्यावरचा ॲक्शन टेकन रिपोर्ट वाचणे हा या विधानमंडळातील सदस्यांचा अधिकार आहे. त्यामुळे हा अहवाल सरकारने ताबडतोब सादर करावा. हा अहवाल शासनाने लपवून ठेऊ नये.

..3...

RDB/ MAP/ SBT/

श्री. गुरुनाथ कुलकर्णी : आपण फार मोठे काम केले असे सांगू नका.

श्री. विनोद तावडे : मग आता हा अहवाल देऊ नका असे श्री. शरद पवार साहेब म्हणाले काय ?

(दोन्ही बाजूचे अनेक सन्माननीय सदस्य एकदम बोलण्याचा प्रयत्न करतात)

श्री. नितीन गडकरी : सभापती महोदय, हा अहवाल सभागृहासमोर आला पाहिजे.

श्री. भास्कर जाधव : सभापती महोदय, सभागृहाता काय चालले आहे ? सन्माननीय सदस्य प्रत्येक वेळी प्रत्येक कामात श्री. पवार साहेबांचे नाव घेतात.

श्री. नितीन गडकरी : सन्माननीय सदस्य श्री. भास्करराव जाधव, आपण ते काँग्रेसवाल्यांना सांगा, ते आमच्याकरिता नाही.

श्री. भास्कर जाधव : ते आपण सन्माननीय सदस्य श्री. विनोद तावडे यांना सांगा.

श्री. नितीन गडकरी : सभापती महोदय. माझी अशी विनंती आहे की, या अहवालामध्ये काही आक्षेपार्ह नाही. त्यावर आपण कॅबिनेटमध्ये अहवाल ठेवला, त्यावर चर्चा केली. आपण माहितीचा अधिकार स्वीकारलेला आहे. लोकशाही स्वीकारेली आहे. विधिमंडळाच्या सदस्यांचे अधिकार स्वीकारलेले आहेत. आम्हाला आमच्या जबाबदारीची जाणीव आहे म्हणून प्रधान समितीचा जो अहवाल आहे तो सभागृहासमोर सादर करावा. तो अहवाल ताबडतोब सादर केल्याशिवाय त्यावर चर्चा होऊ शकत नाही. सरकारने आज तो अहवाल सादर करावा अशी माझी मागणी आहे.

श्री. मधुकर चव्हाण : सभापती महोदय, या ठिकाणी 'Action to be taken Report' असे लिहिले आहे.

यानंतर श्री. खंदारे...

श्री.मधुकर चव्हाण...

शासनाने जो कृती अहवाल सभागृहाला सादर केला आहे तो कशाच्या आधारावर केलेला आहे त्याची माहिती मिळाली पाहिजे. त्यादिवशी सन्माननीय मुख्यमंत्र्यांनी म्हटले होते की, प्रधान समितीचा अहवाल सभागृहासमोर ठेवणार आहे. आम्हाला काही लपवून ठेवावयाचे नाही. आपण प्रोसिडिंग काढून पहावे. या अहवालातील निष्कर्ष कशाच्या आधारावर काढले आहेत ते कळले पाहिजे. खालच्या सभागृहामध्ये अशी चर्चा करण्यात आली आहे की, हा अहवाल सादर केल्यास कायदा व सुव्यवस्थेचे प्रश्न निर्माण होतील. कायदा व सुव्यवस्थेचे प्रश्न का निर्माण होतील ते सरकारने सांगितले पाहिजे. प्रधान समितीचा अहवाल लपवून का ठेवला जात आहे ? माहितीच्या अधिकाराखाली जर एखाद्या व्यक्तीने हा अहवाल मला पाहिजे असे म्हटले तर शासन तो देणार. हे तर सार्वभौम सभागृह आहे, या सभागृहामध्ये मूळ अहवाल का ठेवला जात नाही ते सांगावे.

श्री.अरविंद सावंत : सभापती महोदय, 1992-93 मध्ये मुंबईत दंगल उसळली होती. त्यानंतर बॉम्ब स्फोटांची मालिका झाली. त्यावेळी तत्कालीन सन्माननीय मुख्यमंत्री श्री.मनोहर जोशी यांनी 1998 मध्ये या सदनमध्ये कायदानुसार श्रीकृष्ण आयोगाची नेमणूक केली. त्यावेळी त्यांनी श्रीकृष्ण आयोगाचा अहवाल ए.टी.आर.सहित सादर केला होता. या घटनेसंबंधी राम प्रधान समितीची नेमणूक करण्यात आली होती. क्वॉसियुडिशियल समिती होती. त्या समितीमध्ये केवळ राम प्रधान हे नव्हते तर त्यांच्यासोबत अन्य सन्माननीय व्यक्तींची नेमणूक केली होती. त्यांनी वेब साईटवर सर्व माहिती दिली आहे. हे सर्व घडत असताना या सदनमध्ये सन्माननीय मुख्यमंत्र्यांनी सांगितले होते की, ए.टी.आर.सहित अहवाल सादर करू. आज सरकार एक पाऊल मागे जाऊन केवळ ए.टी.आर.सादर करीत आहे. सरकारने राम प्रधान समितीचा अहवाल सादर केलेला नाही. कोणत्या अहवालावर शासनाने अॅक्शन घेतली आहे, खरे म्हटले तर त्या अहवालावरील ती अॅक्शन नसते तर रिअॅक्शन असते. तो अहवालच सरकार सभागृहाला सादर करीत नाही. याच्या पाठीमागे सरकारची भूमिका काय आहे, हे दडविण्याचे कारण काय ? आम्ही पहिल्या दिवसापासून मागणी करीत आहोत की, ए.टी.आर.ऐवजी पहिल्यांदा राम प्रधान समितीचा अहवाल सादर करावा. खरे तर महाराष्ट्राला कलंक लागणारी मुंबईत घटना घडली, सरळसरळ अतिरेकी मुंबईत घुसले, त्यात

2...

श्री.मधुकर चव्हाण...

एवढे मोठे कांड झाल्यानंतर सरकारला कोणते भय वाटत आहे हे जाणून घेण्याचा जनतेला अधिकार आहे. कायद्यामध्ये तशी तरतूद आहे. प्रधान समितीचा अहवाल ए.टी.आर.सह सादर केला पाहिजे. तो का केला जात नाही ? प्रथम प्रधान समितीचा अहवाल सभागृहात सादर केला जावा, ए.टी.आर.चे काय करावयाचे ते आम्ही नंतर पाहू. परंतु राम प्रधान समितीचा अहवाल तातडीने सभागृहाला सादर करावा. त्यानंतर ए.टी.आर.वर चर्चा करता येईल.

श्री.कपिल पाटील : सभापती महोदय, या अधिवेशनाच्या पहिल्याच दिवशी सन्माननीय मुख्यमंत्र्यांनी सभागृहात स्पष्ट आश्वासन दिले होते की, ए.टी.आर.सहित प्रधान समितीचा अहवाल या सभागृहात हे अधिवेशन संपण्यापूर्वी सादर करू. आपण रेकॉर्ड काढून पहावे. त्यामध्ये स्पष्टपणे दोन ओळीचे आश्वासन देण्यात आलेले आहे. त्यामुळे ते आश्वासन पाळले गेले पाहिजे. आता फक्त ए.टी.आर.सादर झालेला आहे. पण प्रधान समितीचा पूर्ण अहवाल सादर झाला पाहिजे. कारण राज्याच्या व देशाच्या सुरक्षितेच्या संदर्भातील अहवाल आहे. त्यामुळे राम प्रधान समितीचा अहवाल सभागृहासमोर येणे हा सभागृहाचा हक्क आहे.

श्री.दिवाकर रावते : सभापती महोदय, सरकारने काय करावे, काय करू नये याची चर्चा या सदनामध्ये होते. जगामध्ये आतंकवादी हल्ल्याची चर्चा झाली. आपल्या हिंदुस्थानावर हल्ला झाला. कोणी काँग्रेसचे सदस्य आहेत, कोणी भाजपचे आहेत, कोणी शिवसेनेचे आहेत. हा विषय नाही. आपल्या देशावर हल्ला होता. हे आपले राष्ट्र आहे, आपल्या राष्ट्राचे आपण नागरिक आहोत, त्यामुळे आपला स्वाभिमान तेवढाच दुखावला गेला पाहिजे. या सदनाच्या माध्यमातून जनतेपर्यंत आपल्याला पोहोचावयाचे आहे. अधिवेशन सुरु झाल्यानंतर आम्ही आग्रह धरला होता. सदनाच्या आग्रहाला आपण सन्मानित केले आणि त्यानंतर सन्माननीय मुख्यमंत्री महोदयांना यासंदर्भातील निवेदन करण्यास सांगितले. माननीय मुख्यमंत्री महोदयांनी आपल्या साक्षीने, आपल्या उपस्थितीत, आपल्या आग्रहामुळे या सदनाला आश्वासित केले की, हे अधिवेशन संपेपर्यंत आम्ही प्रधान समितीचा अहवाल कारवाईच्या अहवालासहित सभागृहासमोर ठेवू, हे त्यांचे शब्द आहेत.

यानंतर श्री.शिगम....

त्यासंदर्भामध्ये अहवाल येत नाही, अधिवेशन संपण्याच्या शेवटच्या दिवशी तुम्ही मुद्दाम हे कराल असे आम्हाला भय वाटत होते. म्हणून आम्ही या संदर्भातला 289 आपल्याकडे दिला, जेणेकरून सरकारला याची जाणीव असावी. शनिवार उजाडला, अजून देत नाही, निदान सोमवारी तरी द्या, म्हणजे एक दोन दिवस त्याच्या अभ्यासाला मिळतील, वाचायला मिळतील. सभापती महोदय, आज आमच्या समोर आपल्या साक्षीने जे काही आलेले आहे, तो अहवाल नाही. तो अ.टी.आर. म्हणजे चौकशी समितीच्या अहवालावरील कारवाई आहे. आता प्रश्न असा आहे की, अहवाल द्यावा अशा प्रकारे माननीय मुख्यमंत्र्यांनी, या राज्याच्या प्रमुखांनी या सदनाला आश्वासित केले आहे, आणि या सदनाने संरक्षण करणे ही सर्वस्वी आपली जबाबदारी आहे. मला त्याच्याशी काही देणे घेणे नाही. तेव्हा हा अहवाल आमच्या पुढ्यात येणे, त्या अहवालावर आम्हाला बोलायला मिळणे, ही पूर्ण जबाबदारी आपली असल्यामुळे आपण त्या संदर्भातले योग्य ते आदेश सरकारला द्यावेत. त्याकरिता वेळ द्यावा. तोपर्यंत इतर कामकाज करावे आणि तोपर्यंत तो अहवाल येण्याकरिता आपण सरकारला आदेश द्यावेत. ती जबाबदारी पूर्ण आपली आहे. नैतिक बोला, कायदेशीर म्हणा, वैधानिक बोला किंवा पारंपारिक बोला. आता ही पूर्ण जबाबदारी आपली असल्यामुळे आम्हाला, या सदनाला संरक्षण द्यावे. हा संगळ्यांचा प्रश्न आहे, फक्त आमचाच नाही. तेव्हा सरकारला अहवाल सादर करायला लावणे ही पूर्ण आपली जबाबदारी आहे, त्याप्रमाणे आपण सरकारला निदेश द्यावेत. नाही तर सरकारची अशी इच्छा आहे की, मघाच पासून मी पहातोय, माननीय राज्यमंत्री महोदय श्री. नसीम खान आता सिरियस झालेले आहेत. ते बॉब मारेंगे, जायेंगे, करेंगे, हेच डोक्यात घेऊन बसले आहेत. हे असे केल्यानंतर आम्ही सभागृह डोक्यावर घेऊ, निषेध करू, मग सगळे कामकाज उरकून घेऊ. सभापती महोदय, आमचे रक्षक म्हणून आम्ही आपणाला ठामपणे एक विनंती करीत आहे की, कितीही गोंधळ आणि काहीही झाले तरी कुठलेही कामकाज कृपा करून आपण गोंधळात करू नका आणि या सरकारच्या बाजूने असे वातावरण निर्माण होईल अशी परिस्थिती अजिबात करू नका. कारण अन्यायालाही परिसीमा असते. म्हणून आपल्याला नम्र विनंती आहे, यांना आम्ही विचारूच इच्छित नाही. आम्ही आपणालाच विचारीत आहे की अहवाल सादर करण्यासंदर्भात आपण या सभागृहामध्ये आमच्या या हक्काचे रक्षण कसे करणार आहात याचे

(श्री. दिवाकर रावते...)

मार्गदर्शन केलेत तर फार बरे होईल आणि तासात दोन तासात आम्हाला अहवाल देण्याच्या संदर्भात सरकारला निदेश दिलेत तर या सदनामध्ये एक वेगळी अशी प्रथा आणि परंपरा आहे त्याचा मान राखला जाईल, अशी मी आपल्याला विनंती करतो.

डॉ.नीलम गो-हे : आदरणीय सभापती महोदय, केवळ मुंबईतल्या किंवा महाराष्ट्रातील जनतेच्याच नव्हे किंवा आम्ही आमदार आग्रह धरतो म्हणून नाही, तर संपूर्ण हिन्दुस्थानच्या सुरक्षिततेच्या संदर्भामध्ये लोकांच्या नजरा आपण काय कृती करतो याकडे लागलेल्या आहेत. सभापती महोदय, अनेक मुद्यांवरून प्रश्न तयार झाल्यामुळे आपण नागपूरचे अधिवेशन पुढे ढकलले होते. नागपूरच्या अधिवेशनामध्ये देखील शेवटच्या दिवशी आम्ही सातत्याने आग्रहाने मागणी केली होती की, न्यायालयीन चौकशी व्हावी, त्याच्या ऐवजी शेवटच्या दिवशी ही समिती घोषित करण्यात आली., या समितीचा अहवाल लवकरात लवकर देण्यात येईल यादृष्टीने आम्ही सहकार्य दिले. आता जो अहवाल आमच्यासमोर दिलेला आहे त्यामध्ये पोलिसांनी परिस्थिती कशी चांगली हाताळली अशी शिफारस आहे. बुलेटप्रूफ जाकिटाच्या संदर्भात उल्लेखच नाही. आमच्या सगळ्यांच्याच नव्हे तर महाराष्ट्राच्या पुढच्या काळामध्ये सुरक्षिततेच्या जबाबदारीच्या बदल हे सदन काय निर्णय घेते याकडे संपूर्ण माध्यमांचे, सामान्य नागरिकांचे आणि शहिदांच्या पत्नी, त्यांच्या कुटुंबाचे लक्ष सभापती महोदय, आपल्याकडे लागलेले आहे. म्हणून अशा अभूतपूर्व परिस्थितीमध्ये निवडणुका समोर आहेत, आज अधिवेशनाचा शेवटचा दिवस आहे, म्हणून आमची कळकळीची विनंती आहे, आग्रहाची मागणी आहे की, मूळ राम प्रधान समितीचा अहवाल या सदनसमोर मांडण्याच्या संदर्भात आपण आम्हाला संरक्षण द्यावे.

श्री. विनोद तावडे : सभापती महोदय, मी याच अधिवेशनाच्या सुरुवातीला ज्यावेळी हा विषय निघाला त्यावेळी आवर्जून मांडले होते की, नागपूरच्या अधिवेशनामध्ये आपण एक वेगळी प्रथा पाडली की, दोन्ही बाजूंनी एकत्रितपणे एका हल्ल्याच्या घटनेचा प्रस्ताव म्हणून आपण त्यावर चर्चा केली. सगळ्या राजकीय पक्षांना, सरकारला, विरोधी पक्षाला याची इतकी काळजी आहे की, त्यामुळे आपण त्यात राजकारण बाजूला ठेवून चर्चा केली. कारण हा भारतातल्या मुंबईतल्या जनतेच्या सुरक्षिततेचा इतका महत्वाचा विषय आहे. असे असताना स्वाभाविकपणे अपेक्षा होती की,

..3..

(श्री. विनोद तावडे...)

हा अहवाल अधिवेशन सुरु असताना येईल, म्हणजे त्यावर पुढे नीट दोन-तीन दिवस चांगली चर्चा होईल, त्यात फार चांगल्या सूचना येतील, मुद्दे येतील. आम्हाला तो चीफ सेक्रेटरिनी दिला, मी स्वतःही तो वाचला नाही असे माननीय मुख्यमंत्री म्हणाले. आम्ही विश्वास ठेवतो. मग तो आम्ही सादर करू. किमान काल केला असता, परवा केला असता. तेही नाही. आता जाता जाता शेवटच्या दिवशी करतात. त्यात सुध्दा हा अहवाल सादर करायचा राज्यमंत्री महोदय श्री. नसीम खान साहेबांनी...

...नंतर श्री. गिते...

असुधारित प्रत / प्रसिद्धीसाठी नाही

श्री. विनोद तावडे...

त्या ए.टी.आर.च्या अनुषंगाने श्री. गफूर यांच्यावर कारवाई करण्यात आली आहे. कोणाला अडचणीत आणावयाचे, का आणावयाचे यासंबंधी काही कळत नाही. माननीय श्री. नसीन खान यांच्या हातातून श्री. गफूर यांची हत्या करावयाची आहे काय तेही आम्हाला कळत नाही. याबाबतीत राज्यातील जनता तुम्हाला निश्चितपणे विचारील. राज्यातील नागरिकांच्या सुरक्षिततेबाबत सरकारला काही पावले उचलावयाची असतील तर त्याबाबतीत सभागृहामध्ये सविस्तर चर्चा झाली पाहिजे असे माझे स्पष्ट मत आहे. ही चर्चा सभागृहात समाजहितासाठी केली पाहिजे. या विषयाची चर्चा राजकारणासाठी करण्यात येऊ नये. राम प्रधान समितीचा मूळ अहवाल सभागृहासमोर सादर करण्यासंबंधी राज्य शासनाकडे आपणही आग्रह धरवा अशी माझी विनंती आहे. ज्यावेळी या समितीचा मूळ अहवाल सभागृहासमोर सादर करण्यात येईल त्यावेळी आम्ही आमची मते मांडू.

श्री.नसीम खान : सभापती महोदय, माननीय मुख्यमंत्र्यांनी काही दिवसापूर्वी दोन्ही सभागृहात आश्वासन दिले होते की, राम प्रधान समितीच्या अहवालाची प्रत मिळाल्यानंतर त्यासंदर्भात समितीचे गठन करून त्या अहवालाच्या संदर्भात "अॅक्शन टू बी टेकन रिपोर्ट" हे अधिवेशन संपण्यापूर्वी सभागृहाच्या पटलावर ठेवण्यात येईल. त्या आधारावर "अॅक्शन टू बी टेकन रिपोर्ट" कार्यवाही आणि करावयाची कारवाई अशा प्रकारची माहिती तक्त्यात दिलेली आहे. त्या तक्त्यामध्ये समितीच्या सन्माननीय सदस्यांनी जी शिफारस केली आहे ती देखील त्यात नमूद केली आहे. त्यात निष्कर्ष सुद्धा नमूद केलेले आहेत तसेच केलेल्या कार्यवाहीची माहिती दिलेली आहे. सदर तक्त्यामध्ये विस्तृत अशी माहिती देण्यात आलेली आहे. यात काही लपविण्याचा प्रश्न निर्माण होत नाही. हा प्रश्न देशाशी संबंधित आहे.....(गोंधळ).... सभापती महोदय, मला आपण संरक्षण द्यावे. सन्माननीय सदस्य श्री. गडकरी आणि अन्य सदस्यांनी या ठिकाणी सांगितले की, 1998 मध्ये श्रीकृष्ण आयोगाचा अहवाल सादर करण्यात आला होता. तो अहवाल कोणाच्या आदेशानुसार केला होता. इन्क्वॉयरी कमिशनच्या अॅक्टखाली तो आयोग नेमण्यात आला होता. सर्वोच्च न्यायालयाच्या आदेशानुसार तो अहवाल टेबल करण्यात आला होता. तो ए.टी.आर.नव्हता, अॅक्शन टू बी टेकन असा अहवाल होता आणि तो खारीज करण्यात आला होता. तरी सुद्धा आम्हाला त्यावर काही भाष्य करावयाचे नाही. प्रश्न असा आहे की, आपल्या समोर या सदनामध्ये सन्माननीय सदस्यांच्या

2...

श्री. नसीम खान....

मागणीच्या आधारे "ॲक्शन टू बी टेकन रिपोर्ट" ठेवण्याचे आश्वासन देण्यात आले होते. त्या आश्वासनाप्रमाणे मी आपल्या परवानगीने "ॲक्शन टू बी टेकन रिपोर्ट" सादर केलेला आहे.

श्री.पांडुरंग फुडकर : सभापती महोदय, मी गेल्या पाच मिनिटापासून हरकतीचा मुद्दा उपस्थित करण्यासाठी परवानगी मागतो आहे. आपण त्यावर मला बोलू देत नाही. सभापती महोदय, या ठिकाणी माननीय गृहराज्य मंत्री दिशाभूल करणारी माहिती देत आहेत. माननीय मुख्यमंत्र्यांनी त्या दिवशी अधिवेशन संपण्यापूर्वी राम प्रधान समितीचा अहवाल आणि ॲक्शन टेकन रिपोर्ट हा सभागृहासमोर ठेवला जाईल असे स्पष्ट आश्वासन या ठिकाणी दिलेले आहे. माननीय मुख्यमंत्री काय बोलले आहेत त्यासंबंधी आपण रेकॉर्ड काढून बघा. माननीय गृह राज्यमंत्री महोदय या ठिकाणी दिशाभूल करीत आहेत की, आम्ही अशा प्रकारचे आश्वासन दिलेलेच नाही. फक्त ॲक्शन टेकन रिपोर्ट सादर करण्याचे आश्वासन दिलेले आहे. सभापती महोदय, आपण त्यांचे आश्वासनात दुरुस्ती करा.सभागृहाची दिशाभूल होऊ देऊ नका. माननीय मुख्यमंत्र्यांनी जे आश्वासन दिलेले आहे, त्याच पध्दतीने अहवाल सादर झाला पाहिजे. सभापती महोदय, कृपया आम्हाला आपण संरक्षण द्यावे.

सभापती : याठिकाणी 26/11 च्या दहशतवादी हल्ल्याबाबत जी उच्चस्तरीय चौकशी समिती नेमली होती त्या समितीने जो अहवाल शासनास सादर केला आहे. त्या अहवालाच्या अनुषंगाने "ॲक्शन टू बी टेकन रिपोर्ट" सन्माननीय राज्यमंत्र्यांनी या सदनाने सादर केला आहे. त्या अनुषंगाने सन्माननीय गृह राज्यमंत्र्यांनी आपल्या भावना सुध्दा व्यक्त केलेल्या आहेत. याबाबतीत आपण हरकतीचा मुद्दा जो उपस्थित केला होता त्या अनुषंगाने सांगितले की, सन्माननीय मुख्यमंत्र्यांनी याठिकाणी बोलत असताना "ॲक्शन टू बी टेकन" हा रिपोर्ट सादर करतो असे सभागृहात सांगण्यात आले होते त्याप्रमाणे अहवाल सादर करण्यात आला आहे.

(विरोधी पक्षाचे अनेक सन्माननीय सदस्य वेलमध्ये येऊन एकाच वेळी बोलण्याचा प्रयत्न करतात.)

(विरोधी पक्षाचे अनेक सन्माननीय सदस्य सभागृहात "अहवाल सादर न करणाऱ्या सरकारचा धिक्कार असो" अशा घोषणा देत असतात.)

यानंतर श्री. भोगले....

पृ.शी./मु.शी.: नियम 93 अन्वयेच्या सूचनांसंबंधीची निवेदने सभागृहाच्या पटलावर ठेवणे

(विरोधी पक्षाचे अनेक सन्माननीय सदस्य वेलमध्ये येऊन घोषणा देत असतात)

सचिव : सभापती महोदय, मी आपल्या अनुमतीने आजच्या दिवसाच्या कामकाज पत्रिकेतील बाब क्रमांक-10 च्या अंतर्गत दाखविण्यात आलेल्या क्रमांक 1 ते 54 या नियम 93 अन्वयेच्या सूचनांसंबंधीची निवेदने सभागृहाच्या पटलावर ठेवतो.

सभापती : निवेदने सभागृहाच्या पटलावर ठेवण्यात आली आहेत.

(प्रेस : येथे सोबत जोडलेली क्रमांक 1 ते 54 ही निवेदने कृपया छपावीत.)

(विरोधी पक्षाचे काही सन्माननीय सदस्य माननीय सभापतींच्या आसनासमोरील मोकळ्या जागेत उभे राहून घोषणा देत असतात)

--

2L.1....

(विरोधीपक्षाचे सन्माननीय सदस्य डायस जवळ जाऊन जोरजोरात घोषणा देत असतात.)

एक सन्माननीय सदस्य : 10 मिनिटे स्थगित करा आणि आमचे एका कमीतकमी.....

सभापती : या ठिकाणी ज्या पध्दतीच्या घोषणा येथे दिल्या जातात, या सर्व घोषणा किंवा येथील वक्तव्य हे कामकाजातून काढून टाकण्यात येईल. (गोंधळ) सन्माननीय विरोधी पक्ष, सर्व विरोधी पक्षाच्या सदस्यांना मी सांगेन.....

एक सन्माननीय सदस्य : वाजवा. (घोषणा)

सभापती : या ठिकाणच्या सन्माननीय सदस्यांना मी सांगेन की, शासनाने या ठिकाणी.....

श्री. दिवाकर रावते : तुम्ही आम्हाला सन्माननीय म्हणू नका, आम्ही सन्माननीय नाही.....

सभापती : या ठिकाणच्या सन्माननीय सदस्यांना मी सांगेन की, गृहविभागाने या ठिकाणी अॅक्शन टू बी टेकन रिपोर्ट सादर केलेला आहे ... (गोंधळ)

एक सन्माननीय सदस्य : आम्ही सन्माननीय नाही.....(घोषणा)

सभापती : नाही. असे आहे की, ज्या बाबतीमध्ये सरकारने सांगितले होते सदनाला त्या अनुषंगाने अॅक्शन टेकन रिपोर्ट त्यांनी या ठिकाणी सादर केलेला आहे.

एक सन्माननीय सदस्य : तुम्ही आम्हाला सन्माननीय बोलू नका. त्यांना बोला. आम्ही सन्माननीय नाही. त्यांना बोला. आमचा अपमान करू नका.

सभापती : दोन्ही बाजूच्या सन्माननीय सदस्यांना.... मी सन्माननीय म्हणणे ही पध्दत आहे, संकेत आहे. (गोंधळ)

अनेक सन्माननीय सदस्य एकाच वेळी बोलतात : आम्हाला सन्माननीय म्हणू नका.

पृ.शी. : " स्वाईन फ्ल्यू " ची चाचणी करण्यासाठी आवश्यक पी.सी.आर.
किटस जे.जे. रुग्णालयात उपलब्ध करून देणे.

मु.शी. : " स्वाईन फ्ल्यू " ची चाचणी करण्यासाठी आवश्यक पी.सी.आर.
किटस जे.जे. रुग्णालयात उपलब्ध करून देणे यासंबंधी श्रीमती
अलका देसाई, सर्वश्री संजय दत्त, चरणसिंग सप्रा, प्रतापसिंह
मोहिते-पाटील, अशोक मानकर, नितीन गडकरी, पांडुरंग फुंडकर,
जयप्रकाश छाजेड, उल्हास पवार, मोहन जोशी, सय्यद जामा,
अनिल परब, अरविंद सावंत, वि.प. स. यांनी दिलेली लक्षवेधी सूचना.

(लक्षवेधी सूचना मांडण्यात आली नाही)

(विरोधी पक्षाचे काही सन्माननीय सदस्य माननीय सभापतींसोबत बोलत असतात.... तर
काही सदस्य डायसवरील टेबल वाजवून "हाय हाय" करीत असतात)

पृ.शी. : अनुसूचित जाती, अनुसूचित जमाती, विमुक्त जाती व भटक्या जमाती,
इतर मागासवर्ग व विशेष मागास प्रवर्गांसाठी आरक्षित पदांमधील रिक्त
जागा भरण्यात न येणे.

मु.शी. : अनुसूचित जाती, अनुसूचित जमाती, विमुक्त जाती व भटक्या जमाती,
इतर मागासवर्ग व विशेष मागास प्रवर्गांसाठी आरक्षित पदांमधील रिक्त
जागा भरण्यात न येणे यासंबंधी सर्वश्री पांडुरंग फुंडकर, मधुकर
चव्हाण, नितीन गडकरी, विनोद तावडे, वि.प. स. यांनी दिलेली लक्षवेधी
सूचना.

(लक्षवेधी सूचना मांडण्यात आली नाही)

..3..

पृ.शी. : स्टार इंजिनिअरींग (इं) प्रा. लि., एमआयडीसी, चिंचवड,
पुणे येथील कामगारांना कंपनीने कामावरून कमी करण्यात येणे.

पृ.शी. : स्टार इंजिनिअरींग (इं) प्रा. लि., एमआयडीसी, चिंचवड,
पुणे येथील कामगारांना कंपनीने कामावरून कमी करण्यात येणे
यासंबंधी सर्वश्री जयप्रकाश छाजेड, उल्हास पवार, मोहन जोशी,
सय्यद जामा, चरणसिंग सप्रा, वि.प.स. यांनी दिलेली लक्षवेधी सूचना.

(लक्षवेधी सूचना मांडण्यात आली नाही)

पृ.शी. : पतपेढ्यांमध्ये जमा असलेले ठेवीदारांचे पैसे पतपेढ्यांकडून परत
मिळण्याची शक्यता नसल्यामुळे ठेवीदारांचे संसार उध्वस्त होणे.

मु.शी. : पतपेढ्यांमध्ये जमा असलेले ठेवीदारांचे पैसे पतपेढ्यांकडून परत
मिळण्याची शक्यता नसल्यामुळे ठेवीदारांचे संसार उध्वस्त होणे यासंबंधी
सर्वश्री अरुण गुजराथी, जितेंद्र आव्हाड, रणजितसिंह मोहिते-पाटील,
श्रीमती फौजिया खान, वि.प.स. यांनी दिलेली लक्षवेधी सूचना.

(लक्षवेधी सूचना मांडण्यात आली नाही)

पृ. शी.: ठाणे येथील घोडबंदर रस्त्यावर वाहतुकीचे प्रमाण वाढत असणे.

मु. शी.: ठाणे येथील घोडबंदर रस्त्यावर वाहतुकीचे प्रमाण वाढत असणे
यासंबंधी सर्वश्री जितेंद्र आव्हाड, लक्ष्मण जगताप, विक्रम काळे, डॉ.
वसंत पवार, सर्वश्री राजेंद्र जैन, संजय पाटील, श्रीमती फौजिया
खान, वि.प.सं. यांनी दिलेली लक्षवेधी सूचना.

(लक्षवेधी सूचना मांडण्यात आली नाही)

...4...

पृ.शी. : चंद्रपूर जिल्हयात येणाऱ्या कोळसा खाणीमुळे ग्रामस्थाचे झालेले नुकसान.

मु.शी. : चंद्रपूर जिल्हयात येणाऱ्या कोळसा खाणीमुळे ग्रामस्थांचे झालेल्या नुकसान यासंबंधी सर्वश्री सय्यद जामा, संजय दत्त, मोहन जोशी, सुभाष चव्हाण, जयप्रकाश छाजेड, वि.प.स. यांनी दिलेली लक्षवेधी सूचना.

(लक्षवेधी सूचना मांडण्यात आली नाही)

("मनमानी करणा-या सरकारचा धिक्कार असो" अशा घोषणा विरोधी पक्षाचे काही सन्माननीय सदस्य देत असतात.)

पृ.शी.: नागपूरच्या शासकीय वैद्यकीय महाविद्यालय व रुग्णालयांमध्ये जीवन रक्षक औषधांची मोठ्या प्रमाणात टंचाई तसेच अनेक गैरसोयी

मु.शी.: नागपूरच्या शासकीय वैद्यकीय महाविद्यालय व रुग्णालयांमध्ये जीवन रक्षक औषधांची मोठ्या प्रमाणात टंचाई तसेच अनेक गैरसोयी यासंबंधी सर्वश्री नितीन गडकरी, पांडुरंग फुंडकर, विनोद तावडे, वि.प.स. यांनी दिलेली लक्षवेधी सूचना.

(लक्षवेधी सूचना मांडण्यात आली नाही)

पृ.शी.: मोजे बरबडी (ता. जि. वर्धा) मधील उत्तम गॅलवा मेटॅलिक्स लि.कंपनीने केलेली बेकायदेशीर कामे

मु.शी.: मोजे बरबडी (ता. जि. वर्धा) मधील उत्तम गॅलवा मेटॅलिक्स लि.कंपनीने केलेली बेकायदेशीर कामे यासंबंधी श्री. दिवाकर रावते वि.प.स. यांनी दिलेली लक्षवेधी सूचना.

(लक्षवेधी सूचना मांडण्यात आली नाही)

..5..

16-06-2009

(असुधारित प्रत / प्रसिद्धीसाठी नाही)

LL-5

SGJ/ MMP/ KGS/

प्रथम श्री. खर्चे....

13:10

पृ.शी.: मोखाडा (जि.ठाणे) तालुक्यातील "धान्य तुमच्या दारी"या
योजनेचा आदिवासींना लाभ न मिळणे

मु.शी.: मोखाडा (जि.ठाणे) तालुक्यातील "धान्य तुमच्या दारी"या
योजनेचा आदिवासींना लाभ न मिळणे याबाबत सर्वश्री
संजय दत्त, जैनुद्दीन जव्हेरी, प्रतापसिंह मोहित-पाटील,
चरणसिंग सप्रा, वि.प.स. यांनी दिलेली लक्षवेधी सूचना

(लक्षवेधी सूचना मांडण्यात आली नाही)

...6..

असुधारित प्रत / प्रसिद्धीसाठी नाही

पृ.शी./मु.शी.: लक्षवेधी सूचनेसंबंधीची निवेदने सभागृहाच्या पटलावर ठेवणे

सचिव : सभापती महोदय, मी आपल्या अनुमतीने आजच्या दिवसाच्या कामकाज पत्रिकेतील बाब क्रमांक 11 (ब) च्या अंतर्गत दाखविण्यात आलेल्या क्रमांक 1 ते 223 या लक्षवेधी सूचनेसंबंधीची निवेदने सभागृहाच्या पटलावर ठेवतो.

सभापती :निवेदने सभागृहाच्या पटलावर ठेवण्यात आली आहे.

(प्रेस : येथे सोबत जोडलेली क्रमांक 1 ते 223 ही निवेदने कृपया छापवीत.)

..7..

असुधारित प्रत / प्रसिद्धीसाठी नाही

पृ.शी.: जादूटोणा आणि अनिष्ट व अघोरी प्रथा यांचे समूळ उच्चाटन विधेयक

मु.शी.: सन 2005 चे वि.स.वि. क्रमांक 89 महाराष्ट्र जादूटोणा आणि अनिष्ट व अघोरी प्रथा यांचे समूळ उच्चाटन विधेयक यावरील संयुक्त समितीचे प्रतिवृत्त सादर करण्याची मुदत वाढविण्यासंबंधीचा प्रस्ताव.

श्री. चंद्रकांत हंडोरे (सामाजिक न्याय विभाग मंत्री) : सभापती महोदय, सन 2005 चे वि.स.वि. क्रमांक 89- महाराष्ट्र जादूटोणा आणि अनिष्ट व अघोरी प्रथा यांचे समूळ उच्चाटन विधेयक, 2005 यावर विचार करण्याकरिता दिनांक 17 एप्रिल, 2007 रोजी नेमण्यात आलेल्या संयुक्त समितीने आपला अहवाल सादर करण्यासाठी नेमून दिलेली मुदत विधान परिषदेच्या पुढील अधिवेशनाच्या अखेरपर्यंत वाढविण्यात यावी, असा मी आपल्या अनुमतीने प्रस्ताव मांडतो.

प्रस्ताव मतास टाकून संमत झाला.

सभापती : सन 2005 चे वि.स.वि. क्रमांक 89, यावरील संयुक्त समितीचे प्रतिवृत्त सभागृहास सादर झाले आहे.

यानंतर श्री. गायकवाड...

(विरोधीपक्षाचे सन्माननीय सदस्य डायस जवळ जाऊन जोरजोरात घोषणा देत असतात.)

एक सन्माननीय सदस्य : 10 मिनिटे स्थगित करा आणि आमचे एका कमीतकमी.....

सभापती : या ठिकाणी ज्या पध्दतीच्या घोषणा येथे दिल्या जातात, या सर्व घोषणा किंवा येथील वक्तव्य हे कामकाजातून काढून टाकण्यात येईल. (गोंधळ) सन्माननीय विरोधी पक्ष, सर्व विरोधी पक्षाच्या सदस्यांना मी सांगेन.....

एक सन्माननीय सदस्य : वाजवा. (घोषणा)

सभापती : या ठिकाणच्या सन्माननीय सदस्यांना मी सांगेन की, शासनाने या ठिकाणी.....

श्री. दिवाकर रावते : तुम्ही आम्हाला सन्माननीय म्हणू नका, आम्ही सन्माननीय नाही.....

सभापती : या ठिकाणच्या सन्माननीय सदस्यांना मी सांगेन की, गृहविभागाने या ठिकाणी अॅक्शन टू बी टेकन रिपोर्ट सादर केलेला आहे ... (गोंधळ)

एक सन्माननीय सदस्य : आम्ही सन्माननीय नाही.....(घोषणा)

सभापती : नाही. असे आहे की, ज्या बाबतीमध्ये सरकारने सांगितले होते सदनाला त्या अनुषंगाने अॅक्शन टेकन रिपोर्ट त्यांनी या ठिकाणी सादर केलेला आहे.

एक सन्माननीय सदस्य : तुम्ही आम्हाला सन्माननीय बोलू नका. त्यांना बोला. आम्ही सन्माननीय नाही. त्यांना बोला. आमचा अपमान करू नका.

सभापती : दोन्ही बाजूच्या सन्माननीय सदस्यांना.... मी सन्माननीय म्हणणे ही पध्दत आहे, संकेत आहे. (गोंधळ)

अनेक सन्माननीय सदस्य एकाच वेळी बोलतात : आम्हाला सन्माननीय म्हणू नका.

पृ.शी. : कर विषयक कायदे (कर बसविणे, सुधारणा व
विधिग्राह्यीकरण) विधेयक

L.A. BILL NO. XIV OF 2009.

(A BILL FURTHER TO AMEND CERTAIN TAX LAWS IN OPERATION IN THE
STATE OF MAHARASHTRA.)

श्री.दिलीप वळसे - पाटील (वित्त मंत्री) सभापती महोदय,

(विरोधी पक्षाचे काही सन्माननीय सदस्य माननीय सभापतींच्या आसनासमोर जाऊन
" न्याय द्या , न्याय द्या, सभापती न्याय द्या " अशा प्रकारच्या घोषणा देतात तसेच विरोधी
पक्षातील काही सन्माननीय सदस्य " लोकशाहीचा खून करू नका, लोकशाही वाचवा " अशा घोषणा
देतात)

सभापती : अशा परिस्थितीत कामकाज चालविणे अशक्य असल्यामुळे मी सभागृहाची बैठक
पंधरा मिनिटांसाठी तहकूब करतो.

(सभागृहाची बैठक 1 वाजून 16 मिनिटांनी, 15 मिनिटांसाठी स्थगित
करण्यात आली)

नतर श्री.सुंबरे

16-06-2009

(असुधारित प्रत / प्रसिद्धीसाठी नाही)

NN 1

KBS/ MMP/ KGS/

श्री. गायकवाड नंतर ---

13:35

(सभागृह स्थगितीनंतर ...)

सभापतीस्थानी - माननीय उपसभापती

(काही विरोधी सदस्य 'वेल'मध्ये येतात... सन्माननीय सदस्य श्री.विनोद तावडे सभापतींच्या आसनाकडे जाऊन माननीय उपसभापतींना सभागृहाचे मागील प्रतिवृत्त दाखवू लागतात....)

(यानंतर श्री. सरफरे ओओ 1 ..

असुधारित प्रत / प्रसिद्धीसाठी नाही

पृ.शी : सन्माननीय सदस्यांचे सभासदत्व स्थगित करणे

मु.शी.: सन्माननीय सदस्यांचे सभासदत्व स्थगित करण्यासंबंधी
माननीय संसदीय कार्य मंत्री यांचा प्रस्ताव

(विरोधी पक्षाचे माननीय सदस्य "वेल" मध्ये उभे राहून "सभापती न्याय द्या,
न्याय द्या" अशा घोषणा देतात.)

श्री नितीन गडकरी (वेलमध्ये उभे राहून) : सभापती महोदय, अहवालावर आम्हाला चर्चा करावयास मिळाली पाहिजे....एवढेही सौजन्य नाही दाखविले?

श्री. मधुकर चव्हाण (वेलमध्ये उभे राहून) : माननीय मुख्यमंत्री असे म्हणाले आहेत.... आपण प्रोसेडिंग बघा.....

श्री विनोद तावडे (वेलमध्ये उभे राहून) : सभापती महोदय, हे प्रोसेडिंग माझ्याजवळ आहे.

उपसभापती : माननीय संसदीय कार्यमंत्री यांनी आपला प्रस्ताव मांडावा.

श्री. सुरेश शेटी (संसदीय कार्य राज्य मंत्री) : महोदय, दिनांक 16 जून, 2009 रोजी सभागृहाचे कामकाज सुरु असताना खालील सन्माननीय सदस्यांनी सभागृहात अत्यंत बेशिस्त वर्तन केले. माननीय सभापतींचा अवमान व अनादर केला. संसदीय प्रथा, परंपरा पायदळी तुडविल्या, सभागृहातील कागदपत्रे भिरकावून दिली. एकंदरीत सभागृहाचा विशेषाधिकार भंग केला. त्यामुळे माननीय सभापतींच्या आदेशांचा अवमान व सभागृहाचा विशेषाधिकार भंग केला असल्याने त्यांच्या या अशोभनीय गैरवर्तनाबाबत ही विधानपरिषद असा ठराव करीत आहे की, श्री. विनोद तावडे , वि.प.स. यांचे सदस्यत्व 3 वर्षासाठी तसेच सर्वश्री. दिवाकर रावते व अरविंद सावंत, वि.प.स. यांचे सदस्यत्व त्यांच्या सदस्यत्वाची मुदत संपेपर्यंत स्थगित करण्यात यावे.

(गोंधळ)

उपसभापती : मी आता सन्माननीय सदस्य सर्वश्री विनोद तावडे, दिवाकर रावते, अरविंद सावंत यांचे सभासदत्व स्थगित करण्याबाबत माननीय संसदीय कार्य मंत्र्यांनी मांडलेला प्रस्ताव मतास टाकतो.

प्रस्ताव मतास टाकून बहुमताने संमत झाला.

(विरोधीपक्षाचे माननीय सदस्य "वेल" मध्ये उभे राहून "सभापती न्याय द्या, न्याय द्या" अशा घोषणा देतात.)

(गोंधळ)

पृ.शी.: करविषयक कायदे (कर बसविणे, सुधारणा व विधिग्राह्यीकरण)
विधेयक

L.A. BILL NO. XIV OF 2009.

(A BILL FURTHER TO AMEND CERTAIN TAX LAWS IN OPERATION IN THE
STATE OF MAHARASHTRA)

(चर्चा पुढे सुरु.....

(घोषणा)

श्री. दिलीप वळसे पाटील (वित्त मंत्री) : सभापती महोदय, विधान सभेने संमत केल्याप्रमाणे मी आपल्या अनुमतीने सन 2009 चे वि.स.वि. क्रमांक 14 महाराष्ट्र राज्यामध्ये अंमलात असलेल्या विवक्षित करविषयक कायद्यांमध्ये आणखी सुधारणा करण्यासाठी विधेयक मांडतो.

उपसभापती : विधेयक मांडण्यात आले.

(विरोधी पक्षाचे काही माननीय सदस्य "वेल"मध्ये उभे राहून "माननीय सभापतींचा धिक्कार असो" अशा घोषणा देतात)

श्री. दिलीप वळसे पाटील : सभापती महोदय, मी आपल्या अनुमतीने सन 2009 चे वि.स.वि. क्रमांक 14 महाराष्ट्र राज्यामध्ये अंमलात असलेल्या विवक्षित करविषयक कायद्यांमध्ये आणखी सुधारणा करण्यासाठी विधेयक विचारात घेण्यात यावे, असा प्रस्ताव मांडतो.

प्रश्न मतास टाकून संमत झाला.

(विरोधी पक्षाचे माननीय सदस्य "वेल" मध्ये उभे राहून "सभापती न्याय द्या,
न्याय द्या" अशा घोषणा देतात.)

उपसभापती : विधेयक विचारात घेण्यात आले आहे. आता विधेयक खंडशः विचारात घेण्यात येईल.

खंड 2 ते 14 दोन्ही सम्मिलित विधेयकाचे भाग झाले.

खंड 1, संपूर्ण शीर्षक व हेतुवाक्य विधेयकाचे भाग झाले.

(विरोधी पक्षाचे माननीय सदस्य "वेल" मध्ये उभे राहून "सभापती न्याय द्या, न्याय द्या" अशा घोषणा देतात.)

श्री. दिलीप वळसे पाटील : सभापती महोदय, मी आपल्या अनुमतीने सन 2009 चे वि.स.वि. क्रमांक 14 संमत करण्यात यावे, असा प्रस्ताव मांडतो.

प्रश्न मतास टाकून संमत झाला.

उपसभापती : सन 2009 चे वि.स.वि. क्रमांक 14 संमत झाले आहे.

(विरोधी पक्षाचे माननीय सदस्य "वेल" मध्ये उभे राहून "विरोधी पक्षाची मुस्कटदाबी करणाऱ्या सरकारचा धिक्कार असो" अशा घोषणा देतात.)

पृ.शी.: विधानपरिषद (सभापती व उपसभापती) आणि महाराष्ट्र विधानसभा (अध्यक्ष व उपाध्यक्ष) यांचे वेतन व भत्ते, महाराष्ट्र मंत्र्यांचे वेतन व भत्ते, महाराष्ट्र विधानमंडळ सदस्यांचे वेतन व भत्ते, महाराष्ट्र विधानमंडळ सदस्यांचे निवृत्तीवेतन आणि महाराष्ट्र राज्य विधानमंडळातील विरोधी पक्षनेत्यांचे वेतन व भत्ते (सुधारणा) विधेयक

L.A. BILL NO. XV OF 2009.

(A BILL FURTHER TO AMEND THE MAHARASHTRA LEGISLATIVE COUNCIL (CHAIRMAN AND DEPUTY CHAIRMAN) AND MAHARASHTRA LEGISLATIVE ASSEMBLY (SPEAKER AND DEPUTY SPEAKER) SALARIES AND ALLOWANCES ACT, THE MAHARASHTRA MINISTERS' SALARIES AND ALLOWANCES ACT, THE MAHARASHTRA LEGISLATURE MEMBERS' SALARIES AND ALLOWANCES ACT, THE MAHARASHTRA LEGISLATURE MEMBERS' PENSION ACT, 1976 AND THE LEADERS OF OPPOSITION IN MAHARASHTRA LEGISLATURE SALARIES AND ALLOWANCES ACT, 1978.)

(विरोधी पक्षाचे माननीय सदस्य "वेल" मध्ये उभे राहून "विरोधी पक्षाची मुस्कटदाबी करणाऱ्या सरकारचा धिक्कार असो" अशा घोषणा देतात.)

श्री. दिलीप वळसे पाटील (वित्त मंत्री) : सभापती महोदय, विधान सभेने संमत केल्याप्रमाणे मी आपल्या अनुमतीने सन 2009 चे वि.स.वि. क्रमांक 15 महाराष्ट्र विधानपरिषद (सभापती व उपसभापती) आणि महाराष्ट्र विधानसभा (अध्यक्ष व उपाध्यक्ष) यांचे वेतन व भत्ते अधिनियम, महाराष्ट्र मंत्र्यांचे वेतन व भत्ते अधिनियम, महाराष्ट्र विधानमंडळ सदस्यांचे वेतन व भत्ते अधिनियम, महाराष्ट्र विधानमंडळ सदस्यांचे निवृत्तीवेतन अधिनियम, 1976 आणि महाराष्ट्र राज्य विधानमंडळातील विरोधी पक्षनेत्यांचे वेतन व भत्ते अधिनियम, 1978 यांमध्ये आणखी सुधारणा करण्यासाठी विधेयक मांडतो.

उपसभापती : विधेयक मांडण्यात आले.

श्री. दिलीप वळसे पाटील : सभापती महोदय, मी आपल्या अनुमतीने सन 2009 चे वि.स.वि. क्रमांक 15 महाराष्ट्र विधानपरिषद (सभापती व उपसभापती) आणि महाराष्ट्र विधानसभा (अध्यक्ष व उपाध्यक्ष) यांचे वेतन व भत्ते अधिनियम, महाराष्ट्र मंत्र्यांचे वेतन व भत्ते अधिनियम, महाराष्ट्र विधानमंडळ सदस्यांचे वेतन व भत्ते अधिनियम, महाराष्ट्र विधानमंडळ सदस्यांचे निवृत्तीवेतन अधिनियम, 1976 आणि महाराष्ट्र राज्य विधानमंडळातील विरोधी पक्षनेत्यांचे वेतन व भत्ते अधिनियम, 1978 यांमध्ये आणखी सुधारणा करण्यासाठी विधेयक विचारात घेण्यात यावे, असा प्रस्ताव मांडतो.

प्रश्न मतास टाकून संमत झाला.

उपसभापती : विधेयक विचारात घेण्यात आले आहे. आता विधेयक खंडशः विचारात घेण्यात येईल.

खंड 2 ते 9 दोन्ही सम्मिलित विधेयकाचे भाग झाले.

खंड 1, संपूर्ण शीर्षक व हेतुवाक्य विधेयकाचे भाग झाले.

श्री. दिलीप वळसे पाटील : सभापती महोदय, मी आपल्या अनुमतीने सन 2009 चे वि.स.वि. क्रमांक 15 संमत करण्यात यावे, असा प्रस्ताव मांडतो.

प्रश्न मतास टाकून संमत झाला.

उपसभापती : सन 2009 चे वि.स.वि. क्रमांक 15 संमत झाले आहे.

सरफरे

पृ.शी.: महानगरपालिका व नगरपरिषदा (सुधारणा) विधेयक

L.A. BILL NO. XI OF 2009.

(A BILL FURTHER TO AMEND THE MUMBAI MUNICIPAL CORPORATION ACT, THE BOMBAY PROVINCIAL MUNICIPAL CORPORATIONS ACT, 1949 THE CITY OF NAGPUR CORPORATION ACT, 1948 AND THE MAHARASHTRA MUNICIPAL COUNCILS, NAGAR PANCHAYATS AND INDUSTRIAL TOWNSHIPS ACT, 1965)

(माननीय सदस्य श्री. अरविंद सावंत हे माननीय सभापतींच्या आसनाजवळ जाऊन भारताचे संविधान पुस्तक घेऊन "या घटनेचा मान राखा" असे माननीय उपसभापतींना सांगतात.)

(गोंधळ)

(विरोधी पक्षाचे माननीय सदस्य "वेल" मध्ये उभे राहून "सभापती न्याय द्या, न्याय द्या" अशा घोषणा देतात.)

श्री. हसन मुश्रीफ (नगरविकास राज्यमंत्री) : सभापती महोदय, विधान सभेने संमत केल्याप्रमाणे मी आपल्या अनुमतीने सन 2009 चे वि.स.वि. क्रमांक 11 मुंबई महानगरपालिका अधिनियम, मुंबई प्रांतिक महानगरपालिका अधिनियम, 1949, नागपूर शहर महानगरपालिका अधिनियम, 1948 आणि महाराष्ट्र नगरपरिषदा, नगर पंचायती व औद्योगिक नगरी अधिनियम, 1965 यांमध्ये आणखी सुधारणा करण्याकरिता विधेयक मांडतो.

(विरोधी पक्षाचे माननीय सदस्य "वेल" मध्ये उभे राहून "सभापती न्याय द्या, न्याय द्या" अशा घोषणा देतात.)

उपसभापती : विधेयक मांडण्यात आले.

(विरोधी पक्षाचे माननीय सदस्य "वेल" मध्ये उभे राहून "लोकशाहीचा खून करणाऱ्या सभापतींचा धिक्कार असो" अशा घोषणा देतात.)

सरफरे

श्री. हसन मुश्रीफ : सभापती महोदय, मी आपल्या अनुमतीने सन 2009 चे वि.स.वि. क्रमांक 11 मुंबई महानगरपालिका अधिनियम, मुंबई प्रांतिक महानगरपालिका अधिनियम, 1949, नागपूर शहर महानगरपालिका अधिनियम, 1948 आणि महाराष्ट्र नगरपरिषदा, नगर पंचायती व औद्योगिक नगरी अधिनियम, 1965 यांमध्ये आणखी सुधारणा करण्याकरिता विधेयक विचारात घेण्यात यावे, असा प्रस्ताव मांडतो.

प्रश्न मतास टाकून संमत झाला.

(विरोधी पक्षाचे माननीय सदस्य "वेल" मध्ये उभे राहून "सभापती न्याय द्या, न्याय द्या" अशा घोषणा देतात.)

उपसभापती : विधेयक विचारात घेण्यात आले आहे. आता विधेयक खंडशः विचारात घेण्यात येईल.

खंड 2 ते 13 दोन्ही सम्मिलित विधेयकाचे भाग झाले.

खंड 1, संपूर्ण शीर्षक व हेतुवाक्य विधेयकाचे भाग झाले.

श्री. हसन मुश्रीफ : सभापती महोदय, मी आपल्या अनुमतीने सन 2009 चे वि.स.वि. क्रमांक 11 संमत करण्यात यावे, असा प्रस्ताव मांडतो.

प्रश्न मतास टाकून संमत झाला.

उपसभापती : सन 2009 चे वि.स.वि. क्रमांक 11 संमत झाले आहे.

(यानंतर सौ. रणदिवे)

(विरोधीपक्षाचे माननीय सदस्य "वेल" मध्ये उभे राहून "सभापती न्याय द्या, न्याय द्या" अशा घोषणा देतात.)

(गोंधळ)

श्री. नितीन गडकरी (माननीय श्री. छगन भुजबळ यांच्या आसनाजवळ जाऊन) : सभापती पैसे घेऊन लक्षवेधी सूचना लावतात, त्यांची सर्व प्रकरणे मी आता पत्रकार परिषद घेऊन उघड करतो. मी हे आता जाहीरपणे बोललो आहे. हिंमत असेल तर माझ्यावर देखील निलंबनाची कारवाई करून दाखवा.

उपसभापती : माननीय सदस्य श्री. नितीन गडकरी यांचे हे विधान मी कामकाजातून काढून टाकीत आहे.

पृ.शी.: करविषयक कायदे (कर बसविणे, सुधारणा व विधिग्राह्यीकरण)
विधेयक

L.A. BILL NO. XIV OF 2009.

(A BILL FURTHER TO AMEND CERTAIN TAX LAWS IN OPERATION IN THE
STATE OF MAHARASHTRA)

(चर्चा पुढे सुरु.....)

(घोषणा)

श्री. दिलीप वळसे पाटील (वित्त मंत्री) : सभापती महोदय, विधान सभेने संमत केल्याप्रमाणे मी आपल्या अनुमतीने सन 2009 चे वि.स.वि. क्रमांक 14 महाराष्ट्र राज्यामध्ये अंमलात असलेल्या विवक्षित करविषयक कायद्यांमध्ये आणखी सुधारणा करण्यासाठी विधेयक मांडतो.

उपसभापती : विधेयक मांडण्यात आले.

(विरोधी पक्षाचे काही माननीय सदस्य "वेल"मध्ये उभे राहून "माननीय सभापतींचा धिक्कार असो" अशा घोषणा देतात)

श्री. दिलीप वळसे पाटील : सभापती महोदय, मी आपल्या अनुमतीने सन 2009 चे वि.स.वि. क्रमांक 14 महाराष्ट्र राज्यामध्ये अंमलात असलेल्या विवक्षित करविषयक कायद्यांमध्ये आणखी सुधारणा करण्यासाठी विधेयक विचारात घेण्यात यावे, असा प्रस्ताव मांडतो.

प्रश्न मतास टाकून संमत झाला.

(विरोधी पक्षाचे माननीय सदस्य "वेल" मध्ये उभे राहून "सभापती न्याय द्या, न्याय द्या" अशा घोषणा देतात.)

उपसभापती : विधेयक विचारात घेण्यात आले आहे. आता विधेयक खंडशः विचारात घेण्यात येईल.

खंड 2 ते 14 दोन्ही सम्मिलित विधेयकाचे भाग झाले.

खंड 1, संपूर्ण शीर्षक व हेतुवाक्य विधेयकाचे भाग झाले.

(विरोधी पक्षाचे माननीय सदस्य "वेल" मध्ये उभे राहून "सभापती न्याय द्या,
न्याय द्या" अशा घोषणा देतात.)

श्री. दिलीप वळसे पाटील : सभापती महोदय, मी आपल्या अनुमतीने सन 2009 चे वि.स.वि.
क्रमांक 14 संमत करण्यात यावे, असा प्रस्ताव मांडतो.

प्रश्न मतास टाकून संमत झाला.

उपसभापती : सन 2009 चे वि.स.वि. क्रमांक 14 संमत झाले आहे.

(विरोधी पक्षाचे माननीय सदस्य "वेल" मध्ये उभे राहून "विरोधी पक्षाची मुस्कटदाबी
करणान्या सरकारचा धिक्कार असो" अशा घोषणा देतात.)

पृ.शी.: विधानपरिषद (सभापती व उपसभापती) आणि महाराष्ट्र विधानसभा (अध्यक्ष व उपाध्यक्ष) यांचे वेतन व भत्ते, महाराष्ट्र मंत्र्यांचे वेतन व भत्ते, महाराष्ट्र विधानमंडळ सदस्यांचे वेतन व भत्ते, महाराष्ट्र विधानमंडळ सदस्यांचे निवृत्तीवेतन आणि महाराष्ट्र राज्य विधानमंडळातील विरोधी पक्षनेत्यांचे वेतन व भत्ते (सुधारणा) विधेयक

L.A. BILL NO. XV OF 2009.

(A BILL FURTHER TO AMEND THE MAHARASHTRA LEGISLATIVE COUNCIL (CHAIRMAN AND DEPUTY CHAIRMAN) AND MAHARASHTRA LEGISLATIVE ASSEMBLY (SPEAKER AND DEPUTY SPEAKER) SALARIES AND ALLOWANCES ACT, THE MAHARASHTRA MINISTERS' SALARIES AND ALLOWANCES ACT, THE MAHARASHTRA LEGISLATURE MEMBERS' SALARIES AND ALLOWANCES ACT, THE MAHARASHTRA LEGISLATURE MEMBERS' PENSION ACT, 1976 AND THE LEADERS OF OPPOSITION IN MAHARASHTRA LEGISLATURE SALARIES AND ALLOWANCES ACT, 1978.)

(विरोधी पक्षाचे माननीय सदस्य "वेल" मध्ये उभे राहून "विरोधी पक्षाची मुस्कटदाबी करणाऱ्या सरकारचा धिक्कार असो" अशा घोषणा देतात.)

श्री. दिलीप वळसे पाटील (वित्त मंत्री) : सभापती महोदय, विधान सभेने संमत केल्याप्रमाणे मी आपल्या अनुमतीने सन 2009 चे वि.स.वि. क्रमांक 15 महाराष्ट्र विधानपरिषद (सभापती व उपसभापती) आणि महाराष्ट्र विधानसभा (अध्यक्ष व उपाध्यक्ष) यांचे वेतन व भत्ते अधिनियम, महाराष्ट्र मंत्र्यांचे वेतन व भत्ते अधिनियम, महाराष्ट्र विधानमंडळ सदस्यांचे वेतन व भत्ते अधिनियम, महाराष्ट्र विधानमंडळ सदस्यांचे निवृत्तीवेतन अधिनियम, 1976 आणि महाराष्ट्र राज्य विधानमंडळातील विरोधी पक्षनेत्यांचे वेतन व भत्ते अधिनियम, 1978 यांमध्ये आणखी सुधारणा करण्यासाठी विधेयक मांडतो.

उपसभापती : विधेयक मांडण्यात आले.

श्री. दिलीप वळसे पाटील : सभापती महोदय, मी आपल्या अनुमतीने सन 2009 चे वि.स.वि. क्रमांक 15 महाराष्ट्र विधानपरिषद (सभापती व उपसभापती) आणि महाराष्ट्र विधानसभा (अध्यक्ष व उपाध्यक्ष) यांचे वेतन व भत्ते अधिनियम, महाराष्ट्र मंत्र्यांचे वेतन व भत्ते अधिनियम, महाराष्ट्र विधानमंडळ सदस्यांचे वेतन व भत्ते अधिनियम, महाराष्ट्र विधानमंडळ सदस्यांचे निवृत्तीवेतन अधिनियम, 1976 आणि महाराष्ट्र राज्य विधानमंडळातील विरोधी पक्षनेत्यांचे वेतन व भत्ते अधिनियम, 1978 यांमध्ये आणखी सुधारणा करण्यासाठी विधेयक विचारात घेण्यात यावे, असा प्रस्ताव मांडतो.

प्रश्न मतास टाकून संमत झाला.

उपसभापती : विधेयक विचारात घेण्यात आले आहे. आता विधेयक खंडशः विचारात घेण्यात येईल.

खंड 2 ते 9 दोन्ही सम्मिलित विधेयकाचे भाग झाले.

खंड 1, संपूर्ण शीर्षक व हेतुवाक्य विधेयकाचे भाग झाले.

श्री. दिलीप वळसे पाटील : सभापती महोदय, मी आपल्या अनुमतीने सन 2009 चे वि.स.वि. क्रमांक 15 संमत करण्यात यावे, असा प्रस्ताव मांडतो.

प्रश्न मतास टाकून संमत झाला.

उपसभापती : सन 2009 चे वि.स.वि. क्रमांक 15 संमत झाले आहे.

सरफरे

पृ.शी.: महानगरपालिका व नगरपरिषदा (सुधारणा) विधेयक

L.A. BILL NO. XI OF 2009.

(A BILL FURTHER TO AMEND THE MUMBAI MUNICIPAL CORPORATION ACT, THE BOMBAY PROVINCIAL MUNICIPAL CORPORATIONS ACT, 1949 THE CITY OF NAGPUR CORPORATION ACT, 1948 AND THE MAHARASHTRA MUNICIPAL COUNCILS, NAGAR PANCHAYATS AND INDUSTRIAL TOWNSHIPS ACT, 1965)

(माननीय सदस्य श्री. अरविंद सावंत हे माननीय सभापतींच्या आसनाजवळ जाऊन भारताचे संविधान पुस्तक घेऊन "या घटनेचा मान राखा" असे माननीय उपसभापतींना सांगतात.)

(गोंधळ)

(विरोधी पक्षाचे माननीय सदस्य "वेल" मध्ये उभे राहून "सभापती न्याय द्या, न्याय द्या" अशा घोषणा देतात.)

श्री. हसन मुश्रीफ (नगरविकास राज्यमंत्री) : सभापती महोदय, विधान सभेने संमत केल्याप्रमाणे मी आपल्या अनुमतीने सन 2009 चे वि.स.वि. क्रमांक 11 मुंबई महानगरपालिका अधिनियम, मुंबई प्रांतिक महानगरपालिका अधिनियम, 1949, नागपूर शहर महानगरपालिका अधिनियम, 1948 आणि महाराष्ट्र नगरपरिषदा, नगर पंचायती व औद्योगिक नगरी अधिनियम, 1965 यांमध्ये आणखी सुधारणा करण्याकरिता विधेयक मांडतो.

(विरोधी पक्षाचे माननीय सदस्य "वेल" मध्ये उभे राहून "सभापती न्याय द्या, न्याय द्या" अशा घोषणा देतात.)

उपसभापती : विधेयक मांडण्यात आले.

(विरोधी पक्षाचे माननीय सदस्य "वेल" मध्ये उभे राहून "लोकशाहीचा खून करणाऱ्या सभापतींचा धिक्कार असो" अशा घोषणा देतात.)

OO 8....

सरफरे

श्री. हसन मुश्रीफ : सभापती महोदय, मी आपल्या अनुमतीने सन 2009 चे वि.स.वि. क्रमांक 11 मुंबई महानगरपालिका अधिनियम, मुंबई प्रांतिक महानगरपालिका अधिनियम, 1949, नागपूर शहर महानगरपालिका अधिनियम, 1948 आणि महाराष्ट्र नगरपरिषदा, नगर पंचायती व औद्योगिक नगरी अधिनियम, 1965 यांमध्ये आणखी सुधारणा करण्याकरिता विधेयक विचारात घेण्यात यावे, असा प्रस्ताव मांडतो.

प्रश्न मतास टाकून संमत झाला.

(विरोधी पक्षाचे माननीय सदस्य "वेल" मध्ये उभे राहून "सभापती न्याय द्या, न्याय द्या" अशा घोषणा देतात.)

उपसभापती : विधेयक विचारात घेण्यात आले आहे. आता विधेयक खंडशः विचारात घेण्यात येईल.

खंड 2 ते 13 दोन्ही सम्मिलित विधेयकाचे भाग झाले.

खंड 1, संपूर्ण शीर्षक व हेतुवाक्य विधेयकाचे भाग झाले.

श्री. हसन मुश्रीफ : सभापती महोदय, मी आपल्या अनुमतीने सन 2009 चे वि.स.वि. क्रमांक 11 संमत करण्यात यावे, असा प्रस्ताव मांडतो.

प्रश्न मतास टाकून संमत झाला.

उपसभापती : सन 2009 चे वि.स.वि. क्रमांक 11 संमत झाले आहे.

(यानंतर सौ. रणदिवे)

(विरोधी पक्षाचे सन्माननीय सदस्य वेल मध्ये येऊन "सभापती न्याय द्या. न्याय द्या, न्याय द्या, सभापती न्याय द्या" अशा घोषणा देत असतात.)

पृ.शी.: मुंबई सार्वजनिक विश्वस्तव्यवस्था (सुधारणा)

विधेयक

L.A. BILL NO. V OF 2009.

(A BILL FURTHER TO AMEND THE BOMBAY PUBLIC TRUSTS ACT, 1950.)

श्री.हसन मुश्रीफ (नगरविकास राज्यमंत्री) : सभापती महोदय, विधानसभेने संमत केल्याप्रमाणे, मी आपल्या अनुमतीने सन 2009 चे वि.स.वि.क्रमांक - 5 मुंबई सार्वजनिक विश्वस्तव्यवस्था अधिनियम, 1950 यात आणखी सुधारणा करण्यासाठी विधेयक मांडतो.

उपसभापती : विधेयक मांडण्यात आले आहे.

श्री.हसन मुश्रीफ : सभापती महोदय, मी आपल्या अनुमतीने सन 2009 चे वि.स.वि. क्रमांक - 5 मुंबई सार्वजनिक विश्वस्तव्यवस्था अधिनियम, 1950 यात आणखी सुधारणा करण्यासाठी विधेयक विचारात घेण्यात यावे असा प्रस्ताव मांडतो.

(विरोधी पक्षाचे सन्माननीय सदस्य वेल मध्ये येऊन "सभापती न्याय द्या. न्याय द्या, न्याय द्या, सभापती न्याय द्या" अशा घोषणा देत असतात.)

प्रश्न मतास टाकून संमत झाला.

उपसभापती : विधेयक विचारात घेण्यात आले आहे. आता विधेयक खंडाशः विचारात घेण्यात येईल.

खंड 2 ते 5(दोन्ही सम्मिलित) विधेयकाचे भाग झाले.

खंड 1, संपूर्ण शीर्षक व हेतुवाक्य विधेयकाचे भाग झाले.

(विरोधी पक्षाचे सन्माननीय सदस्य वेल मध्ये येऊन "सभापती न्याय द्या. न्याय द्या, न्याय द्या, सभापती न्याय द्या" अशा घोषणा देत असतात.)

श्री.हसन मुश्रीफ : सभापती महोदय, मी आपल्या अनुमतीने सन 2009 चे वि.स.वि. क्रमांक - 5 संमत करण्यात यावे असा प्रस्ताव मांडतो.

प्रश्न मतास टाकून संमत झाला.

उपसभापती : सन 2009 चे वि.स.वि. 5 संमत झाले आहे.

(विरोधी पक्षाचे सन्माननीय सदस्य वेल मध्ये येऊन "लोकशाहीचा खून करणाऱ्या सरकारचा धिक्कार असो, राम प्रधान समितीचा रिपोर्ट लपविणाऱ्या सरकारचा धिक्कार असो, न्याय द्या, न्याय द्या, सभापती न्याय द्या, अशा घोषणा देत असतात.)

पृ.शी.: प्रादेशिक नियोजन व नगररचना (दुसरी सुधारणा)
विधेयक.

L.A. BILL NO. VI OF 2009.

(A BILL FURTHER TO AMEND THE MAHARASHTRA REGIONAL AND TOWN PLANNING ACT, 1966.)

श्री.हसन मुश्रीफ (नगरविकास राज्यमंत्री) : सभापती महोदय, मी आपल्या अनुमतीने सन 2009 चे वि.प.वि. क्रमांक 6 - महाराष्ट्र प्रादेशिक नियोजन व नगररचना अधिनियम, 1966 यात आणखी सुधारणा करण्याकरिता विधेयक विचारात घेण्यात यावे, असा प्रस्ताव मांडतो.

प्रश्न मतास टाकून संमत झाला.

(विरोधी पक्षाचे सन्माननीय सदस्य वेल मध्ये येऊन न्याय द्या, न्याय द्या, सभापती न्याय द्या, नही चलेगी, नही चलेगी, दादागिरी नही चलेगी, नही चलेगी, नही चलेगी, तानाशाही नही चलेगी अशा घोषणा देत असतात.)

उपसभापती : विधेयक विचारात घेण्यात आले आहे. आता विधेयक खंडशः विचारात घेण्यात येईल.

खंड 2 व 3 विधेयकाचे भाग झाले.

खंड 1, संपूर्ण शिर्षक व हेतूवाक्य विधेयकाचे भाग झाले.

(विरोधी पक्षाचे सन्माननीय सदस्य वेल मध्ये येऊन न्याय द्या, न्याय द्या, सभापती न्याय द्या, नही चलेगी, नही चलेगी, दादागिरी नही चलेगी, नही चलेगी, नही चलेगी, तानाशाही नही चलेगी अशा घोषणा देत असतात.)

श्री.हसन मुश्रीफ : सभापती महोदय, मी आपल्या अनुमतीने सन 2009 चे वि.प.वि. क्रमांक-6 संमत करण्यात यावे, असा प्रस्ताव मांडतो.

(विरोधी पक्षाचे सन्माननीय सदस्य वेल मध्ये येऊन न्याय द्या, न्याय द्या, सभापती न्याय द्या, अशा घोषणा देत असतात.)

16-06-2009

(असुधारित प्रत / प्रसिद्धीसाठी नाही)

3...

PP-3

APR/ MMP/ KGS

13:45

प्रश्न मतास टाकून संमत झाला.

उपसभापती : सन 2009 चे वि.प.वि.क्रमांक 6 संमत झाले आहे.

(विरोधी पक्षाचे सन्माननीय सदस्य वेल मध्ये येऊन "लोकशाहीचा खून करणाऱ्या सरकारचा धिक्कार असो, राम प्रधान समितीचा अहवाल लपविणाऱ्या सरकारचा धिक्कार असो, हुकूमशाही प्रवृत्तीचा धिक्कार असो,सरकारला अभय देणाऱ्या अशा घोषणा देत असतात.)

उपसभापती : मी आता सभागृहाचे कामकाज दुपारी 2.00 वाजेपर्यंत स्थगित करित आहे.

(सभागृहाची बैठक दुपारी 1.00 वाजून 49 मिनिटांनी, 2.00 वाजेपर्यंत स्थगित झाली.)

यानंतर कु.थोरात

असुधारित प्रत / प्रसिद्धीसाठी नाही

16-06-2009

(असुधारित प्रत / प्रसिद्धीसाठी नाही)

QQ-1

SMT/ MAP/ SBT/

प्रथम सौ. रणदिवे..

14:05

(स्थगितीनंतर)

(सभापतीस्थानी माननीय उपसभापती)

उपसभापती : सभागृहाची बैठक अर्ध्या-तासाठी स्थगित करण्यात येत आहे. सभागृहाची बैठक दुपारी 2.37 वाजता पुनः भरेल.

(सभागृहाची बैठक दुपारी 2.07 ते 2.44 वाजेपर्यंत तहकूब झाली.)

यानंतर श्री. बरवड....

16-06-2009

(असुधारित प्रत / प्रसिद्धीसाठी नाही)

RR-1

RDB/ SBT/ MAP/

पूर्वी कु. थोरात

14:44

(स्थगितीनंतर)

(सभापतीस्थानी तालिका सभापती श्री. हेमंत टकले)

तालिका सभापती (श्री. हेमंत टकले) : सभागृहाची बैठक पंधरा मिनिटांसाठी स्थगित करण्यात येत आहे. सभागृहाची बैठक दुपारी 3.00 वाजता पुनः भरेल.

(सभागृहाची बैठक दुपारी 2.44 ते 3.00 वाजेपर्यंत स्थगित झाली)

यानंतर श्री. खंदारे

असुधारित प्रत / प्रसिद्धीसाठी नाही

(स्थगितीनंतर)

(सभापतीस्थानी माननीय उपसभापती)

(विरोधी पक्षातील काही सन्माननीय सदस्य "सभापती महोदय, आम्हालाही निलंबित करा" असे माननीय उप सभापतींना बोलत असतात.)

पृ.शी.: कापूस बी-बियाणे (पुरवठा, वितरण, विक्री व विक्रीच्या किंमतीचे निश्चितीकरण यांचे विनियमन) विधेयक

L.A.BILL NO.IV OF 2009.

(A BILL TO REGULATE THE SUPPLY, DISTRIBUTION, SALE AND FIXATION OF SALE PRICE OF COTTON SEEDS AND FOR THE MATTERS CONNECTED THEREWITH OR INCIDENTAL THERETO.)

श्री.सुरेश वरपुडकर (कृषी राज्यमंत्री) : सभापती महोदय, मी आपल्या अनुमतीने विधानसभेने संमत केल्याप्रमाणे, सन 2009 चे वि.स.वि.क्रमांक 4 कापूस बी-बियाण्यांचा पुरवठा, वितरण व विक्री करणे, तसेच त्यांची विक्री किंमत निश्चित करणे याबाबत विनियमन करण्यासाठी आणि त्याच्याशी संबंधित वा तदनुषंगिक बाबींसाठी विधेयक मांडतो.

उपसभापती : विधेयक मांडण्यात आले आहे.

श्री.सुरेश वरपुडकर : अध्यक्ष महाराज, मी आपल्या सन 2009 चे वि.स.वि.क्रमांक 4 कापूस बी-बियाण्यांचा पुरवठा, वितरण व विक्री करणे, तसेच त्यांची विक्री किंमत निश्चित करणे याबाबत विनियमन करण्यासाठी आणि त्याच्याशी संबंधित वा तदनुषंगिक बाबींसाठी विधेयक विचारात घेण्यात यावे, असा प्रस्ताव मांडतो.

प्रश्न मतास टाकून संमत झाला.

उपसभापती : विधेयक विचारात घेण्यात आले आहे. आता विधेयक खंडशः विचारात घेण्यात येईल.

2...

उपसभापती.....

खंड 2 ते 24 (दोन्ही सम्मिलित) विधेयकाचे भाग झाले.

खंड 1, संपूर्ण शीर्षक व हेतुवाक्य विधेयकाचे भाग झाले.

श्री.सुरेश वरपुडकर : सभापती महोदय, मी आपल्या अनुमतीने सन 2009 चे वि.स.वि.क्रमांक 4 संमत करण्यात यावे, असा प्रस्ताव मांडतो.

प्रश्न मतास टाकून संमत झाला.

उपसभापती : सन 2009 चे वि.स.वि.क्रमांक 4 संमत झाले आहे.

(विरोधी पक्षाचे काही सन्माननीय सदस्य "लोकशाहीचा खून करणाऱ्या सरकारचा धिक्कार असो", "राम प्रधान समितीचा अहवाल लपविणाऱ्या सरकारचा धिक्कार असो," अतिरेक्यांना पाठिशी घालणाऱ्या सरकारचा धिक्कार असो," "न्याय द्या, न्याय द्या, सभापती न्याय द्या," अशा प्रकारच्या घोषणा देत असतात.)

पृ.शी.: भारताचे नियंत्रक व महालेखापरीक्षक यांच्या सन 2007-2008 या वर्षाच्या अहवालात 26 विभागांचा कोट्यवधी रुपयांचा खर्च ताळमेळविना राहिल्याचे नमूद करण्यात येणे

मु.शी.: भारताचे नियंत्रक व महालेखापरीक्षक यांच्या सन 2007-2008 या वर्षाच्या अहवालात 26 विभागांचा कोट्यवधी रुपयांचा खर्च ताळमेळविना राहिल्याचे नमूद करण्यात येणे या विषयावर सर्वश्री पांडुरंग फुंडकर, दिवाकर रावते, नितीन गडकरी, अरविंद सावंत, विनोद तावडे, डॉ.दीपक सावंत, श्री.मधुकर चव्हाण, डॉ.नीलम गोन्हे श्री.संजय केळकर, वि.प.स.यांचा प्रस्ताव.

(प्रस्ताव मांडण्यात आला नाही.)

(विरोधी पक्षातील अनेक सन्माननीय सदस्य वेलमध्ये जमून "न्याय द्या, न्याय द्या, सभापती न्याय द्या, अशा प्रकारच्या घोषणा देत असतात.)

(विरोधी पक्षातील अनेक सन्माननीय सदस्य सभागृहाची बैठक 10 मिनिटांसाठी स्थगित करण्यात यावी असे सन्माननीय उप सभापतींना सांगतात. त्यावर सन्माननीय उप सभापती सन्माननीय सदस्यांना सन्माननीय सभापती सभागृहात येत आहेत असे सांगतात.)

(विरोधी पक्षातील अनेक सन्माननीय सदस्य वेलमध्ये जमून "न्याय द्या, न्याय द्या, सभापती न्याय द्या, "नही चलेगी, नही चलेगी, दादागिरी नही चलेगी,"अशाप्रकारच्या घोषणा देत असतात.)

NTK/ MMP/ MAP/ SBT/ MAP/ KGS/

(सभापतीस्थानी माननीय सभापती)

(विरोधी पक्षातील अनेक सन्माननीय सदस्य वेलमध्ये जमून "न्याय द्या, न्याय द्या, सभापती न्याय द्या, अशा प्रकारच्या घोषणा देत असतात.)

(विरोधी पक्षाचे काही सन्माननीय सदस्य "लोकशाहीचा खून करणाऱ्या सरकारचा धक्कार असो", "राम प्रधान समितीचा अहवाल लपविणाऱ्या सरकारचा धक्कार असो," अतिरेक्यांना मदत करणाऱ्या सरकारचा धक्कार असो," अशा प्रकारच्या घोषणा देत असतात.)

पृ.शी./मु.शी.: राज्य स्थापनेच्या सुवर्ण महोत्सवी वर्षानिमित्त दिनांक 29 जून, 2009 रोजी आयोजित केलेल्या कार्यक्रमासंबंधी घोषणा

सभापती : महाराष्ट्र राज्य स्थापनेच्या सुवर्ण महोत्सवी वर्षानिमित्त विधान भवनाच्या प्रांगणातील छत्रपती शिवाजी महाराज यांच्या सिंहासनाधिष्ठित पुतळ्याचे अनावरण, 'शाहू महोत्सवा'चे उद्घाटन, 'राजर्षी छत्रपती शाहू महाराज : जीवन आणि कार्य' या मराठी, हिंदी व इंग्रजी भाषेतील चरित्रग्रंथाचे प्रकाशन याचबरोबर उत्कृष्ट संसदपटू, उत्कृष्ट भाषण व राज्य विधानमंडळात उल्लेखनीय योगदान दिलेल्या ज्येष्ठ संसदपटूंना 'जीवनगौरव' पुरस्कार प्रदान सोहळा भारताच्या राष्ट्रपती माननीय श्रीमती प्रतिभाताई देविसिंह पाटील यांच्या शुभहस्ते व माननीय राज्यपाल श्री.एस.सी.जमीर यांच्या अध्यक्षतेखाली दिनांक 29 जून, 2009 रोजी सकाळी 11.00 वाजता विधान भवन, मुंबई येथे आयोजित करण्यात आला आहे.

यासंबंधीची निमंत्रण पत्रिका सर्व मंत्री, राज्यमंत्री तसेच सदस्यांना वितरित करण्यात येत आहे. तरी कृपया सर्व मंत्री, राज्यमंत्री तसेच सदस्यांना विनंती करण्यात येते की, त्यांनी या सोहळ्यास अगत्यपूर्वक उपस्थित रहावे.

(विरोधी पक्षातील काही सन्माननीय सदस्य वेलमध्ये "मुंबई अतिरेक्यांच्या हवाली करणाऱ्या सरकारचा धक्कार असो" अशाप्रकारच्या घोषणा देत असतात.)

यानंतर श्री.शिगम....

(विरोधी पक्षाचे काही सन्माननीय सदस्य वेलमध्ये येऊन घोषणा देत असतात.)

सभापती : सभागृहाचे कामकाज आता संपले आहे. राज्यपालांकडून पुढीलप्रमाणे संदेश आला आहे :-

(विरोधी पक्षाचे काही सन्माननीय सदस्य, वाहवा ! वाहवा !, अभिनंदन, लोकशाहीचा विजय असो" असे एकाच वेळी बोलत असतात.)

"मी, एस.सी.जमीर, महाराष्ट्राचे राज्यपाल, भारतीय संविधानाच्या अनुच्छेद 174, खंड (2) उपखंड (क) द्वारे मला प्रदान करण्यात आलेल्या अधिकारांचा वापर करून, याद्वारे मंगळवार, दिनांक 16 जून 2009 रोजी होणा-या सभागृहाच्या बैठकीच्या समाप्तीबरोबरच महाराष्ट्र विधानपरिषदेचे अधिवेशन संस्थगित करीत आहे."

(विरोधी पक्षाचे काही सन्माननीय सदस्य वेलमध्ये येऊन "लोकशाहीचा खून करणा-या सरकारचा, धिक्कार असो" अशा घोषणा देत असतात.)

(यानंतर राष्ट्रगीत झाले.)

यानुसार विधानपरिषदेचे अधिवेशन आता संस्थगित झाल्याचे मी जाहीर करतो.

(दुपारी 3.06 वाजता सत्र संस्थगित झाले.)
